

La sessió es reprèn a un quart de quatre de la tarda. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida pel secretari general i el lletrat Jan Sarsanedas Coll.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat del conseller de la Presidència, la consellera d'Economia i Finances, el conseller de Justícia i Qualitat Democràtica, la consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica, la consellera d'Educació i Formació Professional, la consellera de Drets Socials i Inclusió, la consellera d'Igualtat i Feminisme i el conseller d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació.

El president

Bona tarda. Es reprèn la sessió.

Proposició de llei de modificació de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, en relació amb el dret a una atenció adequada i una bona administració

202-00060/15

El quart punt de l'ordre del dia és el debat i votació de la proposta de tramitació, directament i en lectura única davant del Ple, de la proposició de llei de modificació de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, en relació amb el dret a una atenció adequada i una bona administració. D'acord amb l'article 138.2 del Reglament, el Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, el Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya i el Grup Parlamentari Comuns van sol·licitar la tramitació en lectura única davant el Ple d'aquesta iniciativa legislativa. La Mesa, d'acord amb la Junta de Portaveus, va acordar d'eleva al Ple la proposta de tramitació en lectura única sol·licitada.

Com bé saben, aquest primer debat segueix les normes establertes per als debats a la totalitat. Els grups parlamentaris tindran un torn de cinc minuts cadascun i, en primer lloc, intervindran els grups parlamentaris proposants.

Té la paraula, doncs, en primer terme, com a grup proponent, el Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar i, en la seva representació, té la paraula la diputada senyora Ivana Martínez Valverde.

Ivana Martínez Valverde

President, gràcies. Conseller, diputats, diputades... Avui presentem una proposta de Llei amb una idea molt clara: l'Administració ha d'estar al servei de les persones, i no les persones al servei de l'Administració. Una proposició de Llei que encaixa perfectament en el procediment de lectura única sobre el qual ens posicionem en aquesta sessió, ja que amb aquesta volem fer una petita reforma de la Llei del règim jurídic de l'Administració pública catalana, que compta amb un consens ampli dels grups parlamentaris i la societat pel que fa a la necessitat d'una administració més propera i més àgil. És per això que considerem que aquesta proposició de Llei és pertinent pel que fa tant al fons com a la forma.

Tots, d'una manera o una altra, hem patit la burocràcia. Hem volgut fer un tràmit i ens hem trobat amb cites prèvies impossibles, webs que no funcionen o documents que ningú entén. Aquesta Llei vol posar fi a tot això. Vol que la relació amb l'Administració sigui més humana, més clara i més justa. Com diu el president Salvador Illa, hem de tenir l'ambició de fer les coses millor.

Una de les mesures més importants és l'eliminació de la cita prèvia obligatòria. La cita prèvia pot ser útil. Pot ser útil i va ser molt útil en un moment determinat de l'època covid, però no es pot convertir en un mur. Hi ha persones grans amb la bretxa digital que no poden demanar hora per internet, que no en saben o que necessiten parlar amb algú i necessiten poder ser atesos al moment. Amb aquesta reforma tothom podrà ser atès presencialment, sense traves digitals ni burocràtiques. És un gran canvi d'impacte social. És recuperar la proximitat i la dignitat en el tracte de l'Administració. I també, com a administrats, volem una administració que parli clar i senzill. Per això, aquesta Llei també obligarà a fer servir un llenguatge entenedor en totes les resolucions i comunicacions de l'Administració cap a l'administrat. La ciutadania té dret a entendre què és el que li està dient l'Administració, i no sempre haver d'utilitzar intermediaris. Això és transparència de veritat de l'Administració.

Volem que la ciutadania confiï en l'Administració. Per això es crea el principi de confiança recíproca, que és el famós conegut com «el dret a l'error». Això vol dir que si una persona s'equivoca en un tràmit, però ho fa de bona fe i ho corregeix, no serà sancionada. I, si un empleat públic comet un error sense mala intenció, tampoc serà castigat per això. És una manera de passar del control a la confiança, del càstig a l'acompanyament i, a la vegada, protegir la gent davant dels propis errors de l'Administració, perquè, si una persona rep un ajut per error i l'ha de retornar, l'Administració no farà que retorni ni els interessos ni els recàrrecs, perquè ningú ha de pagar per un error que no ha comès. Això és un acte de justícia.

Finalment, aquesta llei introdueix dos principis: la proactivitat i la personalització dels serveis públics. Això vol dir que ens trobarem una administració molt més moderna, adaptada a cada persona i capaç de ser la tecnologia que ajudi el ciutadà i ciutadana. En el nou article 40 bis, obrim la porta als serveis digitals proactius, que permetrà oferir ajuts o tràmits de manera anticipada i automatitzada. Jo, per explicar-ho així, amb paraules potser més properes, sempre dic que és la *newsletter* de l'Administració. En el cas meu, jo tinc una filla que ha de començar l'institut. Rebré un *email*, un cop jo hagi donat les meves dades i hagi autoritzat la protecció de dades, i m'arribarà un *email* i me dirà: «Escolta'm, Ivana, que has d'apuntar la nena a l'ESO.» Llavors, això et donarà moltes possibilitats i segurament no perdre moltes opcions que té l'Administració per a tu. Com he dit, sempre amb el consentiment de la persona interessada, òbviament.

És avançar-se a les necessitats dels ciutadans. Això és eficàcia, però també és empatia institucional. Aquesta llei és una llei que combina eficiència i humanitat, tecnologia i drets, innovació i respecte. No és una llei simbòlica; és una llei útil, tangible i que millorarà la vida de la gent i reforçarà la confiança en les institucions.

Diputats i diputades, ha arribat el moment de fer, de passar del diagnòstic a l'acció, perquè una administració moderna no és només la que digitalitza papers, sinó la que entén, acompanya i protegeix les persones.

Des del Grup Socialistes i Units per Avançar convidem tots els grups a sumar-s'hi, perquè millorar l'Administració és millorar la democràcia, i fer-ho amb confiança, amb diàleg i amb responsabilitat és governar per a tothom.

Gràcies.

El president

Com a grup proponent, també pot presentar aquesta iniciativa o la petició de lectura única el Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya. I, per posicionar-se, té la paraula el diputat senyor Jordi Albert i Caballero.

Jordi Albert i Caballero

Molt bé; gràcies, president. Conseller, diputats, diputades, treballadors i treballadores de la casa, bon dia a tothom. Aquesta norma crec que poques arestes pot tenir. És a dir, la norma que avui registrem i que, de fet, avui portem en aquest plenari el que cerca és millorar la relació de l'Administració amb la ciutadania, és a dir, dotar de major agilitat i de major seguretat en els tràmits que qualsevol persona al nostre país duu a terme amb l'Administració pública. I, per tant, des d'aquest punt de vista, crec que hi estarem tots d'acord.

Com es fa? Doncs es fa a partir de la garantia de drets. La garantia de drets que té qualsevol ciutadà, qualsevol persona del país, que no està perjudicat per la pròpia Administració, i també la garantia que cada un dels ciutadans del nostre país ha de tenir quan es dirigeix a l'Administració i entendre el que li expliquen, entendre el que li diuen des de l'Administració. És a dir, per saber precisament quines són les possibilitats que nosaltres tenim, com a persones que ens dirigim a una administració, és important que entenguem no el llenguatge de l'Administració, sinó que l'Administració adapti el seu llenguatge al nostre coneixement. I, per tant, això és el que també busquem amb aquesta norma. És a dir, el dret a la claredat. Hem de ser més clars. Com a administració pública, ens hem de dirigir a les persones del país amb tota claredat, perquè entenguin les possibilitats que els oferim.

I això va molt lligat també amb el factor de la proactivitat. És a dir, cal que siguem proactius. L'Administració ha de ser proactiva. I, per tant, aquesta proactivitat ha d'anar lligada també a la personalització. I, per tant, quan les persones que registrem qualsevol tràmit o hem de fer qualsevol tràmit amb l'Administració i aportem una sèrie de dades atorguem una sèrie de consentiments. Aquests consentiments ens han de permetre també que la pròpia Administració, una, no ens demani més informació de la que ja tenen i, per tant, nosaltres exercir el nostre dret a que no hem

d'aportar major documentació perquè ja la tenen per qualsevol altre tràmit que s'hagi pogut fer. Dos, això també ha de garantir que la pròpia Administració, doncs, no exigeixi a la persona a la qual es requereix aquest tràmit que perdi més temps del que ja es pot considerar que estigui perdent. És a dir, cal que la relació sigui àgil i sigui efectiva.

Per tant, claredat, proactivitat. Perquè hi hagi aquesta proactivitat cal que el llenguatge sigui bidireccional i, per tant, que l'Administració també es pugui dirigir al ciutadà, igual que el ciutadà es dirigeix a l'Administració. Per garantir aquesta bidireccionalitat, serà important que, una vegada registrem les nostres dades, doncs, aquestes puguin ser utilitzades per l'Administració, en la línia del que els comentava la diputada que m'ha precedit en la paraula. És a dir, si nosaltres estem pendents d'un tràmit determinat o d'una informació determinada, que hi hagi aquesta proacció.

Però també de cara a les subvencions. És a dir, quan hi ha subvencions o hi ha ajudes públiques i, per tant, ja sigui una empresa o ja sigui una persona que es dirigeixi a l'Administració a sol·licitar una ajuda o una subvenció, pugui també tenir un contacte per part de l'Administració directament amb la persona sol·licitant. I alhora, quan s'obrin convocatòries, aquestes persones i aquestes empreses puguin rebre també la informació conforme s'ha obert aquesta convocatòria. Això també garanteix una major agilització.

I també el que crec que amb aquesta norma..., de fet, és el nom que se li ha donat, a la norma –al final, és una norma, és una modificació molt petitona: sis articles amb dues disposicions finals–, ha rebut, que és «el dret a l'error». El dret a l'error, què vol dir? Que hem de reconèixer que les persones ens equivoquem i, en tant que ens equivoquem, i quan aquest error s'ha comès de forma no fraudulenta i aquest error no s'ha comès amb voluntarietat i aquest error és esmenable, doncs, que no hi hagin sancions, perquè les persones ens podem equivocar. I això serveix tant per a les persones que es dirigeixen a l'Administració com per als propis empleats i empleades públiques, que també estaran cobertes per aquesta legislació. I això permet que no hi hagi tant fre, que puguem prendre decisions amb major agilitat, perquè sabem que podrem rectificar. Perquè segur que han escoltat alguna vegada

—o més d'una, n'estic segur— una frase molt sàvia, que és que tots podem cometre errors, però el que és de savis és rectificar-los.

Per tant, avui al que estem obrint la porta jurídicament és al blindatge jurídic de que, quan cometem un error, el puguem rectificar i que, per tant, quan una persona es dirigeix a l'Administració i ha comès un error en la documentació o en qualsevol dels seus tràmits, el pugui esmenar. I que, quan des de l'Administració s'ha comès un error amb una concessió en qualsevol ajuda, subvenció, etcètera, doncs, aquesta també es pugui esmenar.

Bé, esperem rebre el seu suport. I, lògicament, com que han vist que és una norma molt breu de sis articlets, que crec que, a més, poden generar la màxima unanimitat, crec que la lectura única és més que pertinent.

Gràcies.

El president

El Grup Parlamentari Comuns també n'és proponent. Té la paraula, en el seu nom, el diputat senyor Lluís Mijoler Martínez.

Lluís Mijoler Martínez

Moltes gràcies, president. I bona tarda, de nou, a totes i a tots. Bé, ja s'ha dit: avui el que debatem és una proposició de llei que pot semblar merament tècnica, però per nosaltres toca un dels fonaments més profunds del que seria el contracte democràtic: la relació entre l'Administració i la ciutadania.

Aquesta és una llei sobre el dret a una bona administració, que no ha de ser només una expressió jurídica; és una manera de fer democràcia. Per tant, deia, és molt més que una actualització tècnica, i és una aposta política per una administració pública que torni a ser un espai de confiança, de proximitat i, sobretot, de drets, i que no generi frustració o desafecció.

Quins són els valors institucionals que configuren aquest canvi cultural necessari en el model? Jo en destacaria quatre. En primer lloc, la digitalització, que havia de servir per apropar l'Administració a la gent, massa sovint el que ha fet és allunyar-la. Aquesta llei diu clarament: «La cita prèvia no pot ser obligatòria; ha de ser un dret de la ciutadania.» La cita prèvia pot ser una eina útil per millorar l'atenció, però mai

pot ser un filtre per excloure a ningú. La tecnologia ha d'ampliar drets, no ha de restringir-los.

En segon lloc, el dret a un llenguatge clar i comprensible. Massa sovint, l'Administració parla un llenguatge que sovint la gent no entén. I no parlem d'idiomes. El dret a ser entès és també el dret a ser tractat amb respecte i amb dignitat.

I, en tercer lloc, al mateix temps, introduïm també el dret a una prestació proactiva i personalitzada dels serveis públics. Un dels punts més innovadors i valents d'aquesta llei –deia el diputat Albert «el dret a l'error»–, doncs, és aquest dret de les persones a rectificar els seus errors davant de l'Administració. Per tant, aquesta llei el que proposa és un canvi de mirada: de la sospita a la confiança. Per tant, això és molt més que un canvi jurídic; és un canvi polític i és un canvi ètic. Vol dir presumir la bona fe i confiar que la majoria de persones actuen correctament. I també vol dir reconèixer i protegir els empleats i empleades públiques, que treballen amb professionalitat i compromís, que no poden ser penalitzades per errors no intencionats.

I, per últim, una altra innovació important i a la que hem volgut posar especial èmfasi –hi hem participat des dels Comuns– és el dret de les persones a no resultar perjudicades per aquests errors administratius, sobretot en els casos en què parlem de prestacions bàsiques. Quantes vegades hem vist famílies obligades a retornar una ajuda que van rebre per error, tot i haver actuat de bona fe? Aquesta situació és inacceptable. A partir d'ara, si l'error és de l'Administració, la persona no n'haurà de pagar les conseqüències. És un missatge clar: l'Administració ha de ser exemplar, no infal·lible, i quan s'equivoca, ha d'assumir-ho amb responsabilitat, no traslladar el pes sobre els i les més vulnerables.

Tots aquests canvis s'articulen al voltant d'un concepte essencial: el principi de confiança. Confiança entre Administració i ciutadania, però també entre les institucions, entre nivells de govern i entre persones, perquè una administració que confia és també una administració que fa confiança a la seva gent. I això genera respecte, genera cooperació i, sobretot, genera sentit de pertinença.

En un moment en què la desafecció política creix, aquesta llei és una eina, precisament, per combatre-la, perquè la gent torni a confiar en les institucions veient

a la recíproca que les institucions confien en la gent. Perquè la desafecció no és neutra; és el millor terreny per a qui diu que l'Estat no serveix, que les polítiques públiques són ineficients i que cadascú s'ho ha de muntar pel seu compte.

Nosaltres diem el contrari: que una administració forta, justa i humana és el cor de qualsevol democràcia; que sense serveis públics només hi ha desigualtat, i que l'atenció, la cura i la confiança són antídots contra el cinisme i la desconexió política i els populismes d'extrema dreta.

I vaig acabant. També vull destacar que aquesta llei, en primer lloc, neix de les recomanacions del grup d'experts, del CETRA, i que és una llei d'acord i de consens, signada per tres grups que representem sensibilitats diferents, sí, però que compartim un mateix compromís: enfortir el servei públic.

Quan una persona pot anar a una oficina pública i és atesa amb respecte, amb claredat, amb empatia, això també és democràcia. Quan una persona pot rectificar un error sense por, això també és democràcia. Quan l'Administració reconeix un error propi i el corregeix, això és democràcia madura.

Aquesta proposició de llei parla, en el fons, d'una democràcia quotidiana, propera, que té cura. Des dels Comuns defensem aquesta llei perquè reivindica la confiança com a base de la política, i les persones, com a base del servei públic. Perquè sabem que, quan el servei públic funciona, la democràcia també funciona, i quan aquesta es fa amable i propera, es sent com a pròpia. Ningú pot desmantellar-la. El bon govern garanteix drets.

Salut i bon treball.

El president

A continuació, els grups parlamentaris no proponents es poden posicionar. En primer terme, per fer-ho, té la paraula, en nom del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya, el diputat senyor Isaac Padrós i Suarez.

Isaac Padrós i Suarez

Gràcies, president. Diputats... Permetin-me començar dient que, per Junts, aquesta llei és important. Parlem de garantir una bona administració –s'ha dit, eh?–, més

humana, més propera i més clara. I això, en principi, ningú ho discuteix o, més ben dit –ja ho veurem després–, ningú hauria de discutir-ho.

Ara bé, precisament perquè és una llei rellevant, sorprèn que es tramiti per lectura única, sense el debat reposat que mereix una reforma d'aquest abast. Quan una norma incideix en drets com el tracte adequat, la claredat o la responsabilitat pública, cal prudència i temps. Temps per pensar, per analitzar, i, especialment, temps per estudiar que cap punt proposat no contradigui algun principi. Hi insisteixo, les presses no afavoreixen ni el consens ni la bona legislació.

Aquesta proposició de llei pot ser una oportunitat –de fet, pot ser una gran oportunitat– per convertir bones intencions en drets efectius. Perquè la bona administració no és només una manera de gestionar; és una manera de respectar, de respectar els altres, de respectar-nos entre nosaltres.

De fet, a Europa, l'article 41 de la carta dels drets fonamentals parla d'escoltar, parla d'entendre i de decidir amb claredat. De fet, els països nòrdics, amb qui sovint molts de nosaltres ens emmirallem, recorden que, quan la gent no entén l'Administració, la democràcia es debilita.

Valorem, per tant, avenços com la fi de l'exigència de la cita prèvia –i, de fet, molta gent des de casa deu pensar: «Per fi! Ja era hora!»– o el dret a una atenció comprensible i respectuosa.

Però també cal analitzar amb cura els articles que introdueixen novetats sobre la responsabilitat dels empleats públics i la gestió dels errors administratius. No és una qüestió gens menor. De fet, cal assegurar que la bona fe no serveixi mai per diluir la responsabilitat, i que els ciutadans més vulnerables continuïn plenament protegits davant l'error administratiu.

Ens preocupa, sobretot, la rapidesa amb què es vol aprovar. Fa pocs dies es va retirar una tramitació ordinària d'aquest mateix text, i ara es demana validar-ne una versió accelerada, *a priori* sense cap urgència social o jurídica evident. I entenem, des de Junts, que és molt legítim demanar temps per fer bé les coses.

Si aquesta llei parla de confiança, transparència i bona administració, potser que comencem aplicant aquests valors des del procediment. Obrim el debat, incorporem

les veus de professionals, de les entitats socials, de les entitats de les persones grans, de les entitats de les persones amb discapacitat. Es pensen que tothom interactua de la mateixa manera amb l'Administració pública?

De fet, també esperem que tot plegat no sigui per fer propaganda o alguna mena de càlcul electoral de cara a l'acte que hi ha previst el proper 3 de novembre. Suposo que alguns ja m'entenen. De fet, Junts tenim molt clar que la nació catalana el que necessita és un govern i una administració més clars, més valents i més responsables. I això només s'aconsegueix amb rigor, amb diàleg social i polític i amb confiança. El que cal és que generin confiança, que no en generen gaire.

Gràcies.

El president

Per posicionar el Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, té la paraula la diputada senyora Àngels Esteller Ruedas.

Àngels Esteller Ruedas

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, avui estem parlant d'un assumpte molt important com és l'Administració, la bona administració, i el règim jurídic que vertebrava aquesta Administració a Catalunya.

Des d'aquesta visió i aquesta perspectiva, el Grup Popular li dona una gran transcendència, a aquesta proposta, perquè el que estem substanciant avui aquí no és el contingut material d'aquesta, que sí que condiciona el tipus de tràmit que ha de tenir, sinó si aquesta proposta tramitada pel procediment de lectura única es circumscriu al que estableix l'article 138 del Reglament del Parlament de Catalunya, en el que estableix com a requisits materials que es pugui utilitzar quan per la seva naturalesa o simplicitat del text ho justifiqui.

Nosaltres, per molt que el senyor Albert digui que són cinc articlets, entenem que aquests articles són d'un profund calat, un calat que regula i altera drets fonamentals, el règim d'operativitat i funcionament de l'Administració, la responsabilitat dels funcionaris públics i el tracte amb els ciutadans.

Per tant, són elements molt importants que requereixen un treball profund, una participació dels grups i també calma a l'hora de poder veure la normativa en el seu conjunt i les alteracions que hi ha respecte a uns altres marcs normatius.

Per tant, des del Grup Popular creiem que afecta drets fonamentals importants dels administrats, de les responsabilitats dels servidors públics, el funcionament intern de totes les administracions públiques que hi ha a Catalunya. I això està molt clar i molt definit en totes les sentències i doctrina del Tribunal Constitucional, i els requisits que estableix per tramitar-se com a lectura única.

I no m'estendré a l'hora de poder valorar-les totes, però sí que em circumscriuré a una que penso que és suficientment important, que estableix que ni la urgència política ni la voluntat de rapidesa són suficients.

Cal una motivació explícita que justifiqui que la naturalesa i la simplicitat de text ho permeten. En aquest cas, no hi ha cap d'aquests condicionaments, igual que tampoc hi ha el condicionament de l'article del Reglament del Parlament de Catalunya, perquè l'element que s'està canviant són elements substancials.

És cert que la cita prèvia és una cita que pot desaparèixer demà sense necessitat legislativa. Nosaltres veiem favorablement que es consideri la cita prèvia com una opció, no com una obligació.

Aquesta obligació impedeix que molts ciutadans es puguin relacionar amb l'Administració amb la celeritat que requereix. I aquesta cita prèvia com un requisit que moltes administracions estan fent avui en dia establert el que està fent és limitar l'accés als serveis públics als ciutadans i fins i tot a prestacions.

Per tant, per nosaltres la cita prèvia és una opció i no una obligació. I estem d'acord amb que la cita prèvia no sigui en cap cas obligatòria, però estem parlant també del que és la confiança, la responsabilitat dels servidors públics i el dret a l'error.

Naturalment que, si un administrat comet un error, aquest error no es penalitzi com si fos intencionat. Però el que no podem és equivaldre i fer aquest tractament uniforme a tots els funcionaris públics, perquè realment hi ha normatives, hi ha unes responsabilitats que ja han de complir, que no només amb la bona fe és suficient.

Per tant, jo això no ho dic des d'una manera taxativa, però sí que dic que això requereix estudi: estudi dels experts, ponderació, treballar amb unes esmenes que puguem presentar els grups amb temps una ponència. S'està impedit que hi hagi una ponència i un tractament en aquesta llei amb el calat que es requereix i amb el temps que requereixen, perquè els efectes que es produeixen, en aquest sentit, són molt importants.

I, per altra banda, els impagaments indeguts. Escolti'm una cosa: amb aquesta llei, per molt que es digui, quan un ciutadà cobra un impagament injust i indegut, en aquest cas s'estableix un règim pel qual fins i tot pot ser que aquest ciutadà no hagi de tornar aquests diners. Això és contrari, a més, a moltes lleis, també la llei pressupostària, sentències del Suprem i del Constitucional, que diuen que el reintegrament de pagaments indeguts és una obligació jurídica que deriva del principi de legalitat pressupostària. Per tant, estem modificant normatives que tenen un marc normatiu que impedeix la finalitat que aquesta normativa persegueix.

Tot això el que fa és aconsellar que no es tramiti com a lectura única, que es tramiti com a procediment ordinari, que tots els grups puguem introduir-hi esmenes, puguem treballar amb les ponències i puguem donar-li seguretat jurídica, a aquesta norma tan necessària.

Perquè vostès parlen i nosaltres considerem que el ciutadà ha de tenir una relació amb claredat i ha d'entendre perfectament el que diu l'Administració. Però per a això es necessiten normes clares que veritablement garanteixin i defineixin bé els drets i deures de tothom i que en cap cas pugui haver-hi un subterfugi pel qual es poden eliminar certes responsabilitats. Ara, també et dic que aquesta llei requeriria, per assolir objectius més ambiciosos, simplificació normativa i agilitzar la normativa més profundament, amb un caràcter molt més integral.

És per aquest motiu que el Grup Popular no està d'acord amb que es tramiti pel procediment de lectura única, i demana que es tramiti pel procediment ordinari.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyora diputada. I, per posicionar el Grup Parlamentari de VOX en Catalunya, té la paraula el diputat senyor Rafael Villafranca Mercé.

Rafael Villafranca Mercé

Gràcies, president. Consellers, diputats... La presente proposición de ley al derecho a una atención adecuada y a una buena administración, si bien resulta una mejora de los derechos ciudadanos, utiliza expresiones indeterminadas que pueden generar confusión, como son «atención adecuada», «trato empático» o incluso «buena administración», lo cual demuestra una vez más que la demagogia legislativa ha entrado con fuerza en ciertas formaciones políticas en las que la seguridad jurídica e institucional constituye un valor a la baja.

En este momento actual de profunda crisis en tantos sentidos, la indignación reinante también se canaliza hacia la exigencia de una buena administración pública, que trabaje sobre la realidad desde la racionalidad y con sentido común.

Se ha burocratizado absolutamente todo, y a usted, querido administrado, ya no le basta con rebuscar en su bolsillo hasta el último céntimo para pagarse la hipoteca, el alquiler o la luz; ya no le basta con pagar impuestos y cumplir las leyes, sino que, además, ahora ha de encajar con los cánones ecologistas, feministas, veganos, inclusivos y otras estridencias ideológicas a las cuales nos tiene acostumbrados esta izquierda dirigente que parasita de esta forma el buen funcionamiento de nuestra Administración pública.

A causa de ello y de los interminables chiringuitos, hoy la Administración se ha convertido en un monstruo obeso que consume más recursos de los que la economía puede producir. Ante la falta de planificación, son necesarias reformas urgentes para evitar que el sistema administrativo colapse más de lo que ya se encuentra, como lo confirma el deterioro de los servicios públicos esenciales, como son la sanidad, servicios sociales, docentes o educativos o la justicia.

Es por todo lo expuesto que la confianza del ciudadano en las instituciones no solo depende del cumplimiento de las leyes y de que las personas del sector público actúen de forma honesta y responsable, como así muchas hacen, sino también de que las administraciones sepan transformarse ante los nuevos desafíos, como son el aumento de la inmigración, la crisis económica, el envejecimiento de la población,

que reclama servicios y sobreesfuerzo en los servicios públicos, y la digitalización de nuestra Administración. En otras palabras, el diseño de la nueva Administración debe plantearse con una visión y una perspectiva de futuro que vaya más allá de sustituir la ventanilla física por la ventanilla electrónica o de sustituir el sello en el papel por el certificado digital.

Estamos de acuerdo con que toda persona tiene derecho a ser atendida presencialmente sin necesidad de cita previa. El abuso de la cita previa sigue siendo hoy una triste realidad. Podríamos estar también de acuerdo con la reforma en el sentido del artículo 22, que consideramos positiva en cuanto al derecho al error, que contempla los reintegros por pagos indebidos causados por errores imputables única y exclusivamente a la Administración y que tiene por finalidad evitar los perjuicios causados a personas vulnerables que han recibido prestaciones sociales con carácter de subsistencia. Pero entendemos que es preciso regularlo de forma diligente, atendiendo al caso concreto, tasando claramente plazos y supuestos.

Se habla en la proposición de ley de la buena administración, recogida en el artículo 41 de la carta de los derechos fundamentales de la Unión Europea, donde se confirma que el derecho a una buena administración pública debe entenderse no solamente como uno de los principios informadores de nuestro ordenamiento jurídico, sino también como uno de los derechos fundamentales del ciudadano como administrado que es, derechos fundamentales que le confiere una serie de derechos subjetivos como tal, dentro de los cuales destacamos el derecho a la tutela administrativa eficaz, que sería la antesala del principio de tutela judicial efectiva, y el derecho a una resolución administrativa motivada y en un plazo razonable. En esta vertiente no está de más dejar claro que la plaga del silencio administrativo, cada vez más creciente, es un vicio que asola nuestro sistema y, por lo tanto, constituye una clara antítesis de una buena administración.

La buena administración, como se ha dicho, es un concepto indeterminado, es un concepto paraguas que englobaría cualquier componente deseado de la actividad administrativa: transparencia, eficacia, eficiencia, concreción, claridad o sencillez en la comunicación por parte de la Administración. La buena administración es un estándar de conducta que ofrece al administrado seguridad jurídica, en línea con la

existente en el ámbito privado, que es lo que sería la diligencia de un buen padre de familia en el ámbito civil o la diligencia de un ordenado empresario en el ámbito mercantil.

La Administración pública es clave para la democracia. Una buena administración pública trae consigo la necesidad de proceder a permanentes procesos de reforma y mejora, donde la calidad, la eficacia y el servicio puedan brillar con luz propia. Pero siento decirles aquí que esta buena Administración nunca podrá llegar de la mano de quienes están fomentando su colapso vía inmigración masiva irregular o bien de los que están fomentando su desfaldo vía reparto de soles, lechugas y chistorras.

Muchas gracias.

El president

El Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular renuncia a fer intervenció en aquest punt de l'ordre del dia. I, per tant, té la paraula per posicionar-se, en nom del Grup parlamentari Mixt, la diputada senyora Sílvia Orriols Serra.

Sílvia Orriols Serra

Amb aquesta proposició de llei, teòricament, pretenen garantir el dret del ciutadà a una atenció adequada davant d'una administració cada cop més hermètica i burocratitzada. El terme «tràmit administratiu» equival per a molts a un repte difícil de superar: que si formularis, que si cites prèvies, finestretes que no responen, correus que no arriben, silencis que no saps com interpretar. Aquestes dificultats fan que els ciutadans acabin desistint del seu dret o propòsit, perquè no tothom té ni el temps ni la paciència ni els diners necessaris per sortir-se'n.

Ofegada per protocols, burocràcia i pantalles digitals, l'Administració pública catalana s'ha anat distanciant progressivament del ciutadà. La cita prèvia, que es va implementar prometent major eficiència i reducció en les esperes, ha esdevingut un entrebanc. Milers de catalans s'han sentit exclosos i desatesos.

La llei que avui pretenen modificar ja reconeixia el dret a una bona administració: educada, responsable, conseqüent i no punitiva amb el ciutadà. El problema no ha set la llei, sinó la incapacitat dels diferents governs per desplegar-la.

Quantes ajudes s'han denegat per mers errors en formularis? S'han iniciat mesos de reclamacions i fins i tot s'han aplicat sancions contra el ciutadà que havia comès l'errada. Un protocol ben diferent del que s'aplica als organismes que depenen de l'Administració, com la DGAIA, on errors garrafals i milionaris no han tingut conseqüències.

El dret a reclamar dels ciutadans no pot ser un circuit de tortura administrativa. Tenim el deure d'escoltar, de rectificar, de respondre. Cal recordar que és l'Administració la que treballa i serveix el ciutadà, no a la inversa, i massa sovint sembla el contrari. L'Administració ha de tolerar el dret a l'error. No es pot sancionar automàticament el ciutadà, a qui cada cop s'exigeixen més coneixements i habilitats per interactuar amb les institucions.

Ens van dir que la digitalització resoldria la majoria de problemes, que era un sistema més ràpid, àgil i accessible. Però la realitat ha set tota una altra. Avui la digitalització és la barrera arquitectònica que impedeix accedir en igualtat de condicions als tràmits burocràtics. Molts ciutadans no saben o no poden fer gestions en línia.

Hem perdut la proximitat, el tracte humà i la vocació de servei. Quan un procediment s'endarrereix injustificadament, quan una ajuda s'atura per negligència o quan un ciutadà perd un dret per culpa d'un error informàtic, l'Administració ha de respondre. No n'hi ha prou amb un «em sap greu»: ha de reparar el dany, indemnitzar, compensar el ciutadà a qui ha agreujat amb la seva ineficiència. Els treballadors públics necessiten eines i formació, sí, però també cultura institucional. Cal millorar el respecte, el compromís, la responsabilitat vers el ciutadà. No podem maltractar els usuaris amb cues, cites, formularis, telèfons que es redirigeixen o es pengen, webs que fallen; no podem permetre que expliquin la seva vida cinc cops en diferents departaments abans de trobar una solució al seu problema.

El problema és que vostès condicionen la introducció de millores en el servei i atenció ciutadana a l'exempció de tota responsabilitat de l'Administració en cas d'accions o omissions negligents, i no hi estem d'acord. Per això ens hi abstindrem. Part d'aquesta proposta va encaminada a perdonar deutes a qui ha cobrat prestacions indegudes, a fer els ulls grossos davant possibles males praxis de l'Administració. O sigui, com en el cas de la DGAIA, no pagaran els extutelats, no

pagarà l'Administració; ho pagarem el conjunt de catalans. I, creguin-me, n'estem ben tips, de pagar, tips de pagar el preu d'ineptituds polítiques i d'astúcies i fraus. Prou.

El president

Acabat el debat, cridem a votació.

(Pausa llarga.)

Acabat el debat, procedirem a la votació de la proposta de tramitació en lectura única davant del Ple de la proposició de llei de modificació de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, en relació amb el dret a una atenció adequada i una bona administració. S'entén que els vots afirmatius són favorables a la tramitació en lectura única, i els vots negatius, en contra.

Comença la votació.

El resultat de la votació és el següent: 71 vots a favor, 26 vots en contra i 32 abstencions.

Vist el resultat de la votació, aquesta proposició de llei es tramitarà en lectura única davant del Ple.

Per a aquesta tramitació, la Mesa ha fixat un termini per a la presentació tant d'esmenes a la totalitat com de les esmenes a l'articulat que finirà el divendres 24 d'octubre a les dotze del migdia.

Proposta de resolució de creació d'una comissió d'investigació sobre la repressió exercida contra dones menors d'edat pel Patronato de Protección a la Mujer entre 1941 i 1981

252-00013/15

El setè punt de l'ordre del dia és el debat i votació de la proposta de resolució de creació d'una comissió d'investigació sobre la repressió exercida contra dones menors d'edat pel Patronato de Protección a la Mujer entre 1941 i 1981. *(Remor de veus.)* Aquesta proposta ha estat presentada pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana –silenci, si us plau–, pel Grup Parlamentari Comuns i pel Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra. Així doncs, a

continuació, intervindran, en primer lloc, els tres grups proposants per un temps màxim de cinc minuts. I, en primer terme, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula la diputada honorable senyora Tània Verge Mestre.

Tània Verge Mestre

Gràcies, president. Avui parlem d'una de les ferides més silenciades de la repressió franquista, la repressió de gènere exercida pel Patronato de Protección a la Mujer, una institució feixista que, sota el vernís, el vel de la moral catòlica, va empresonar i torturar milers de dones joves pel simple fet d'haver gosat ser lliures. I avui, al Parlament, tenim entre nosaltres dones que van sobreviure a aquell infern, dones també que acompanyen com a grup de suport les dones represaliades. Maria, Mariona, Roser, Pilar, Meritxell, Anna Maria, Rosa, benvingudes. Us volem mirar als ulls i dir-vos amb totes les lletres: moltes gràcies per la vostra valentia, moltes gràcies per trencar el silenci, moltes gràcies per transformar el dolor en memòria democràtica i per persistir fins que el país finalment us escoltés.

Aquest Patronato de Protección a la Mujer del règim franquista durant quaranta anys va controlar i castigar la sexualitat, la llibertat i la dissidència de les dones, aquelles que considerava dones, noies «descarriades», que eren denunciades pels guardians de la moral, fossin membres relacionats amb l'Església, familiars, coneguts, veïns i en centres que eren dirigits per congregacions religioses que cal mencionar, perquè en tenen la responsabilitat: Adoratrices, Hermanas de la Caridad del Buen Pastor, Oblatas, Trinitarias, Terciarias Capuchinas, Cruzadas Evangélicas. I aquella repressió de gènere s'ha de reconèixer com el que és, que és violència d'estat, coordinada per un ministeri, el de Justícia, i per la Sección Femenina, amb la complicitat activa de l'Església catòlica, que buscava, com deia, domesticar els cossos i doblegar les voluntats amb càstigs físics, amb humiliacions constants, robatori de nadons, treballs forçats i altres violències.

Però després d'aquella violència en va venir una altra, que és la del silenci del règim del 78. I les dones recloses pel *patronato* van ser condemnades a un segon càstig, el de l'oblit. Ni veritat, ni justícia, ni reparació. I per això avui, des del Govern, des del grup republicà, volem demanar perdó per la part que ens correspon. Perdó per

l'oblit institucional, per haver trigat dècades en reconèixer aquesta violència. Perdó perquè les institucions no han actuat amb la diligència deguda per investigar ni per reparar.

I aquesta comissió d'investigació que proposem tres grups vol ser el primer acte de reparació. I remarquem «d'investigació», no d'estudi; no volem només descriure, volem esclarir. Volem formular recomanacions de reparació que esperem que puguin ser tant simbòliques com materials. I perquè quedi clar: aquesta comissió no busca revenja, sinó restituir dignitat. És una qüestió de veritat, de justícia, de garanties de no repetició; aquests són els tres pilars fonamentals del dret internacional de drets humans. I, si Irlanda ha estat capaç de fer-ho, Catalunya, que té una tradició democràtica i feminista arrelada, no pot mirar tampoc cap a una altra banda.

Per això avui demanem a totes les forces democràtiques i d'arrel antifeixista d'aquest Parlament que se sumin a aquesta petició de les supervivents i del grup de suport per crear aquesta comissió d'investigació. També per permetre que, amb posterioritat, el pla de treball inclogui com a compareixences totes les persones, congregacions, qui sigui, que hagin tingut una responsabilitat en aquesta institució.

I al mateix temps, companyes, segurament avui sentirem alguns grups parlamentaris –els de sempre– que aprofitaran aquest debat per recórrer als seus atacs habituals al feminisme, a la memòria històrica... Els mateixos que diuen defensar la llibertat són hereus polítics d'un règim que empresonava les dones per fer-se petons en públic o portar la faldilla massa curta; són els mateixos que avui neguen la violència masclista i porten a les seves files multitud de maltractadors.

Però nosaltres sabem que no, que fer memòria no és reobrir ferides, que fer memòria és contribuir a sanar-les. I aquest Parlament, que ha condemnat la repressió franquista moltes vegades, avui fa un pas més i reconeix la seva dimensió de gènere, aquesta repressió de gènere del franquisme, que buscava no només doblegar un poble, sinó també dominar les dones.

Que aquesta comissió, doncs, sigui un espai per reconèixer la vostra lluita, la lluita de les dones represaliades pel *patronato*, pel dret a la memòria, pel dret a la reparació; un espai on restituir la vostra dignitat i un espai on la societat catalana,

finalment, us digui que no esteu soles, que mai més en l'oblit i que no es pot construir democràcia sobre l'oblit de la repressió de les dones. Mai més.

Moltes gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, diputada. És el torn ara del Grup Parlamentari Comuns, i té la paraula la diputada Susanna Segovia Sánchez.

Susanna Segovia Sánchez

Gràcies, vicepresidenta. Consellera, conseller, companyes de l'agrupació de represaliades pel Patronato de la Mujer... Benvingudes a aquesta casa.

Hem trigat a poder portar aquesta creació d'una comissió d'investigació aquí al Parlament, però ho tenim. I, com ja ha dit la diputada d'Esquerra, la Tània Verge, és i volem que sigui un primer exercici de perdó i un primer exercici de reparació que esperem que per a vosaltres tingui sentit. Perquè el perdó i la reparació només tenen sentit quan les persones que necessiten aquest perdó i el demanen, aquesta petició de perdó, i necessiten aquesta reparació, la reconeixen. Llavors, esperem que no sigui un exercici buit; esperem que sigui un exercici, una comissió d'investigació rigorosa, on es tracti tot el que s'ha de tractar, on es pugui parlar tot el que s'ha de parlar i on pugui venir a comparèixer tothom que ha de venir a comparèixer.

Ja s'ha explicat tot el que ha fet el patronat, però jo crec que és important posar sobre la taula que potser fins fa poc moltes de les diputades i els diputats que estem a aquest Parlament gairebé ni sabíem de l'existència del Patronato de la Mujer. Segurament no sabíem l'abast que havia tingut, la repressió que s'havia exercit a través d'aquesta institució, com milers i milers i milers de nenes i de noies eren tancades, allunyades de les seves famílies, del seu entorn, a vegades fins i tot amb la col·laboració de les seves famílies, quan, per exemple, els hi negaven la seva condició LGTBI i injustament les posaven també a disposició d'aquest càstig i aquesta repressió. Tot això durant molt de temps es va viure i es va patir en silenci, i no hi va haver una articulació, no hi va haver una organització. I, de fet, fins molt molt molt avançada aquesta restauració de la democràcia no se n'ha parlat obertament. I si se'n parla obertament és gràcies a vosaltres –gràcies a vosaltres–,

que us heu trobat, que us heu organitzat, que també us heu adonat que moltes de les que van passar per allò estan arribant a una edat que ja no podrien tenir accés a aquesta reparació, perquè moltes són ja molt grans. De fet, n'hi ha algunes que segurament han mort esperant aquest exercici de reparació. Per tant, hem de reconèixer que arribem tard, però que hi som.

Però és bo posar sobre la taula que aquest *patronato* va funcionar fins al 1985. Perquè a vegades, quan parlem d'aquesta repressió que va haver-hi en el règim franquista, donem per fet que quan va morir el dictador es va acabar, això. I això no es va acabar l'any que va morir el dictador; això es va acabar, formalment, el 1985. Però després va haver-hi un traspàs de tota aquesta política d'atenció a les noies i a les dones «descarriades»; va passar a les administracions públiques. I cal veure també com va ser aquest traspàs i què és el que va passar llavors.

També cal veure què és el que ha passat des de llavors; què és el que ha passat amb totes aquelles institucions, persones i congregacions que en el seu moment van formar part del mecanisme de repressió del *patronato* i que després han continuat treballant, han continuat funcionant, s'han dedicat a d'altres qüestions, a d'altres objectius, moltes vegades encara relacionats amb el treball amb els menors d'edat i que fins i tot reben subvencions públiques. Llavors, és important que sigui un espai on també es pugui parlar d'això, on també puguin venir a explicar què és el que va passar i què és el que s'ha fet des de llavors i quina és la situació ara.

Hi ha hagut alguns intents des de la Confer, per exemple, de reparació, o de suposadament reparació, que han estat qüestionats per les mateixes companyes represaliades. Però és important tenir aquest context i poder-ho treballar amb profunditat en aquesta comissió d'investigació.

Jo no puc deixar de pensar..., i amb relació a les esmenes presentades a la comissió d'investigació dels delictes de pederàstia a l'Església que vam fer la passada legislatura i que va acabar abans de que poguéssim tenir conclusions, però que va tenir un primer resultat, que va ser la llei d'imprescriptibilitat dels delictes de pederàstia, que s'està tramitant ara mateix al Congrés dels Diputats. Crec que va ser un primer exercici de reparació molt important, però que va ser incomplet. I les mateixes víctimes ens ho feien arribar, perquè no va anar a parlar allà tothom que hi

havia d'anar a parlar. Esperem que no ens passi això. Esperem que tinguem un pla de treball, unes compareixences, uns testimonis, uns experts que ens ajudin a tenir una bona foto, que ens ajudin a fer les recomanacions i, a més a més, en paral·lel, que treballem amb la llei de memòria democràtica perquè s'inclogui també i es treballin totes les esmenes presentades per l'agrupació de represaliades.

Jo crec que és important esmentar que ara estem sentint molts..., estem veient articles, estem veient programes, hi han documentals, documentals que han tingut un important impacte, no?, com *Els buits*, on la Mariona, que ens acompanya, parla amb la seva filla i explica tot el que li va passar, i que ha tingut reconeixements, nominats als Gaudí i nominats als Goya, als premis Biznaga de Plata de Màlaga... Que tot això que s'està movent ha d'arribar aquí al Parlament.

Jo vull donar les gràcies als grups que han presentat esmenes, els grups amb els que hem pogut treballar per arribar a un acord. Crec que és molt important que aquesta comissió d'investigació surti amb un ampli suport de totes les forces democràtiques i antifeixistes d'aquest Parlament. I vull agrair aquesta bona disposició i també que a partir d'ara ens ho prenguem totes amb un compromís ferm de fer que aquest exercici de reparació no sigui buit i arribi on les companyes volen i necessiten.

Gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, també, diputada. El darrer dels grups proposants és el Grup Parlamentari de la CUP - Defensem la Terra, i té la paraula la diputada Maria Pilar Castillejo Medina.

Maria Pilar Castillejo Medina

Gràcies, diputats, diputades, però sobretot a les supervivents que avui ens acompanyeu. Sé que algunes van estar ahir a Madrid davant de la Comissió d'Igualtat del Congrés i, tot i això, avui sou aquí. Moltes gràcies. Us vull agrair el coratge immens de treure a la llum, de parlar sobre aquest tema on tantes van ser obligades a callar al seu dia.

Com a societat tenim un deute històric amb vosaltres, perquè el Patronato de Protección a la Mujer no va ser només un instrument repressiu del franquisme; va ser la institucionalització d'un règim de gènere, d'un règim de classe que convertia les dones, especialment les dones joves, les pobres, les rebels o simplement les dones lliures, en objectes de control estatal i de control eclesiàstic. Era al cor del nacionalcatolicisme, la fusió entre l'Església i l'Estat. Amb una mateixa mà castigava, empresonava, robava criatures, identitats i robava vides.

Però del que parlem avui no és només d'una història llunyana; és una història viva, perquè el dolor continua present. Parlem d'una repressió sistemàtica que va afectar milers de noies que no havien comès cap delictes, i encara avui moltes d'aquestes dones arrossegueu seqüeles físiques, emocionals i econòmiques.

Però jo crec que encara més terrible que les parets dels centres van ser les parets del silenci, aquest silenci eixordador, el silenci de l'Estat, que mai ha jutjat els responsables. També el silenci de l'Església, que mai ha demanat perdó; han fet algun acte simbòlic, però mai ha demanat perdó. Però també el silenci d'una societat que va preferir mirar cap a una altra banda. El silenci forçat de les víctimes, condemnades a sentir frases que resumeixen tota aquesta crueltat patriarcal del règim: «Alguna cosa devies haver fet perquè et tanquessin, oi?» Aquesta frase no només culpabilitzava, sinó que perpetuava la violència i convertia les víctimes en culpables del seu propi patiment.

I és per això que no podem parlar només de responsabilitat històrica del franquisme. Hem de parlar de la responsabilitat de l'Estat actual, que va heretar aquelles estructures, que les va tapar, que en molts casos va permetre la seva continuïtat. Recordem-ho –ho ha dit abans la Susanna–: el *patronato* es va dissoldre formalment el 1985. Les congregacions religioses que regentaven aquells centres han mantingut relacions institucionals i privilegis fins avui mateix. El nacionalcatolicisme no va desaparèixer. Es va transformar i continua operant en les estructures actuals de poder i de control sobre els cossos de les dones.

Per això, aquesta comissió és una obligació democràtica. Aquest Parlament i aquest país ens hem de sentir interpel·lats. Si les dones que hi van passar, pel *patronato*, continuen amb el dolor dins del seu cos vol dir que aquest país encara no ha complert

el seu deure. És cert que la llei de memòria democràtica que actualment tenim en ponència ha de ser l'instrument jurídic que permeti obrir aquest procés de veritat – de justícia, de reparació. I aquesta comissió d'investigació és part indissociable d'aquest camí. No es tracta de que revisem el passat, sinó de que activem mecanismes de garanties de no repetició, perquè la reparació feminista no és un gest, sinó que és un dret que tenim totes; hem de poder accedir-hi.

Acabo. No parlem de fantasmes. No parlem de figures històriques. Parlem de dones, de dones de carn i ossos, que avui algunes d'elles són aquí, que viuen entre nosaltres, que carreguen un dolor que no és personal, sinó que és polític. És un dolor polític. No estem parlant de memòria històrica, sinó de memòria viva, insubmissa. I aquesta memòria ens obliga. Avui, aprovant aquesta comissió, decidim si aquest Parlament és capaç de trencar aquest pacte de silenci que ha protegit botxins i que ha condemnat les víctimes a aquest silenci.

Des de la dignitat, des de la justícia i també des del feminisme, aquesta comissió ha de ser aprovada com l'inici d'un procés de veritat i reparació per a totes les que mai van deixar de resistir, encara que molts les volguessin callades. Així que, per part de la CUP, moltíssimes gràcies per ser aquí, per haver resistit i per fer possible avui aquí que tirem endavant aquesta proposta de creació d'una comissió d'investigació.

Gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, diputada. A continuació, intervindrà el Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, per defensar les esmenes presentades, per un temps també de cinc minuts. I té la paraula, per part del Grup Parlamentari PSC i Units per Avançar, la diputada Natàlia Fabian Corbacho.

Natàlia Fabian Corbacho

Bona tarda, vicepresidenta. Membres de la Mesa, diputades i diputats, representants de les dones represaliades pel Patronato a la Mujer que avui ens acompanyeu... Avui aquest Parlament afronta un d'aquells moments que donen sentit a la política. Parlem de dignitat, de memòria i de país. Amb la creació d'aquesta comissió volem reconèixer i reparar una de les ferides més profundes i menys explicades del nostre

passat recent: la repressió exercida contra milers de dones que van ser internades al Patronato de Protección a la Mujer durant la Dictadura franquista.

Aquelles dones van ser víctimes d'un sistema que va voler controlar-les i anul·lar-les. Eren joves, moltes d'elles menors d'edat, que van ser empresonades o tancades en centres per motius purament morals o polítics, com anar a manifestacions, mostrar simpaties antifranquistes, o tan arbitraris com portar una faldilla curta, enamorar-se o, simplement, voler ser lliures. Se les va sotmetre a humiliacions, a càstigs físics i psicològics, a la pèrdua de la seva identitat i, en molts casos, a l'arrencament dels seus fills. Se les va condemnar al silenci i a l'oblit.

Avui aquest Parlament els hi diu que no estaven equivocades per voler ser lliures, que el que van patir no va ser culpa seva, sinó fruit d'un sistema repressiu que va convertir el control del cos i de la vida de les dones en una eina de poder. Les seves històries ens interpel·len encara, perquè el dolor que van viure no s'ha esborrat i perquè moltes d'elles no han rebut encara el reconeixement ni la justícia que mereixen.

Aquesta comissió neix per donar-los veu, per rescatar la seva memòria i per reconèixer el seu sofriment, perquè no hi ha justícia sense veritat i no hi ha democràcia plena mentre hi hagi víctimes que continuïn invisibles. El nostre deure és escoltar-les, mirar-les de cara i reparar el dany que se'ls va causar. No es tracta de reobrir ferides, com s'ha comentat, sinó de guarir-les amb veritat, respecte i dignitat.

Des del Grup Socialistes i Units per Avançar ens sentim profundament compromesos amb aquesta causa. Fa temps que les i els socialistes treballem aquí i arreu per la dignificació de totes les víctimes de la repressió franquista. I ho fem des de la convicció que la memòria no és una mirada al passat, sinó una eina per construir un futur més just i més lliure.

En aquest sentit, la futura llei de memòria democràtica de Catalunya és una eina clau per fer possible una reparació integral. Aquesta norma ens permetrà avançar en la identificació, reconeixement i acompanyament de totes les víctimes de la Dictadura, incloses aquelles que van patir la repressió del Patronato de Protección a la Mujer. És una llei que ens convida a mirar de cara la nostra història, a reparar el

dany causat i a garantir que cap vulneració de drets humans quedi mai més en silenci. I aquesta comissió serà, sens dubte, un pas més en aquest camí col·lectiu de veritat, justícia i reparació.

Aquesta comissió haurà de treballar amb serenor, amb sensibilitat, però també amb fermesa. Ha d'escollar els testimonis, analitzar documentació, comprendre l'abast d'aquella repressió i proposar mesures concretes per reparar-la. Però sobretot ha de ser un espai de reconeixement col·lectiu, on la societat catalana digui clarament que aquelles dones van ser víctimes d'una injustícia i que la seva experiència mereix respecte, empatia i record. Avui el Parlament de Catalunya diu «prou» al silenci, diu «prou» a l'oblit. Diu que la memòria de les dones importa i que el país que volem construir no pot girar l'esquena al dolor dels qui van patir per defensar la seva llibertat.

En nom del Grup Socialistes i Units per Avançar, volem expressar el nostre suport ferm i el nostre compromís de treballar amb rigor, amb empatia i amb la mà estesa al consens, que aquesta comissió sigui un instrument per restituir la dignitat de les víctimes i per reafirmar el valor de la veritat com a fonament de la democràcia. Els i les socialistes hi serem, com sempre, al costat de la veritat, de les víctimes, perquè creiem que sense memòria no hi ha democràcia. Per això, hi votarem a favor.

Moltes gràcies.

El president

Ara és el torn perquè la resta de grups parlamentaris s'hi puguin posicionar. I, en primer terme, per fer-ho, i en nom del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya, té la paraula la diputada senyora Laura Martínez Portell.

Laura Martínez Portell

Moltes gràcies, president. Consellera, conseller, diputades, diputats, és la primera vegada que parlo des d'aquest faristol, i la veritat és que fa respecte, però és molt gratificant fer-ho per fer suport a la Maria, a la Mariona i a tantes altres dones valentes que us heu atrevit a trencar el silenci per denunciar tota la violència que va patir sota la tutela del Patronato de Protección a la Mujer.

Aquest patronat va ser una de les eines més perverses de control moral i social sobre les dones. Sota el pretext d'educar, de redimir o de protegir, el que realment feia era castigar, silenciar i sotmetre. No parlem de delinqüents; parlem de noies joves, sovint menors d'edat, que no havien comès cap delictes, però que van ser empresonades *de facto* per pecar, per no encaixar o per voler ser lliures. Se les tancava per haver quedat embarassades fora del matrimoni, encara que fos producte d'una violació; per estimar una altra dona; per haver anat a una manifestació; per haver-se barallat amb la família, però també per portar faldilles curtes, per fumar, per besar-se en públic, per ser rebels. No calia... A això se li deia «dones caigudes», així. Però és que lo fort és que ni tan sols calia haver caigut, sinó que n'hi havia prou amb que consideressin estar en risc de caure. Vaja, que qualsevol excusa servia per segrestar-les de la vida.

Totes aquelles faltes, que en un home es consideraven anècdotes o fins i tot virtuts, en una dona eren motius de reclusió. Sense delictes, sense un judici on poder-se defensar, sense garanties, sense condemna per saber com a mínim fins quant temps t'havies de quedar allà, sense cap dret. El pecat es convertia en delictes, però només si eres dona.

I, un cop a dins d'aquests centres, res que les distingís d'una presó: privació absoluta de llibertat, incomunicació i silenci com a forma d'aïllament, oració obligatòria per redimir els pecats i treball com a forma d'explotació. I, a més, havien de patir humiliacions, vexacions, violència psicològica i física. Els hi prenien els nadons, perquè evidentment eren fruit del pecat i, quan no aconseguien reeducar-les, a través de totes aquestes tècniques, les internaven en centres psiquiàtrics, on se les sotmetia a electroxocs i tractaments amb insulina per fer-los perdre la memòria o anul·lar la seva voluntat.

Això no és només repressió; això és una violació flagrant dels drets humans. El que va passar en aquells centres no era..., no va ser cap excepció ni cap anècdota. Va ser un exemple claríssim de violència masclista institucional, una repressió específica, sistemàtica i estructural contra les dones, especialment sobre aquelles que no es conformaven amb el rol que el franquisme els hi havia assignat. La funció d'aquells centres era protegir-les. Però, protegir-les de què? Protegir-les de qui? De

la seva pròpia llibertat, de la seva autonomia, de la seva sexualitat? La realitat és que el *patronato* era una eina del règim per aconseguir la submissió femenina i el control patriarcal del cos i la conducta de les dones.

I no podem oblidar que això es va produir durant dècades, també durant la Transició. Mentre aquest país intentava recuperar la democràcia, moltes dones continuaven tancades, sense veu, sense justícia i sense reconeixement. I encara avui continuen oblidades, perquè les dones han estat les grans oblidades de totes les memòries. I aquest oblit, aquest silenci és també una forma de violència.

Per això, avui no només parlem d'una comissió d'investigació. Parlem de justícia històrica. Parlem de memòria democràtica amb perspectiva de gènere. Parlem de feminisme en el sentit més profund i més polític del terme. És hora d'escoltar les supervivents. És hora de mirar-les als ulls i de dir que no les vam saber protegir abans. És hora de saber els danys que van patir i saber com recuperar i reparar-les, i assegurar, sobretot, que això no es pugui repetir mai més.

Des de Junts per Catalunya donarem suport a aquesta proposta, perquè cada vegada que ens neguem a conèixer la veritat, cada vegada que invisibilitzem aquestes dones i això ho fem des de les institucions, ens convertim en còmplices i perpetuem la violència contra elles. Per les que van ser tancades, silenciades i humiliades; per les que encara viuen amb por i vergonya; per les que no van poder sortir-ne mai; per totes elles, veritat, justícia i reparació.

Moltes gràcies.

El president

Per posicionar el Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, té la paraula la diputada senyora Lorena Roldán Suárez.

Lorena Roldán Suárez

Sí; moltes gràcies, president. En primer lloc, vull adreçar-me a les persones que avui ens acompanyen i, sobretot, manifestar el nostre suport. Nosaltres volem reconèixer el patiment i el dolor que van passar, perquè en aquella època es van dur a terme decisions i pràctiques clarament contràries als valors democràtics i d'emancipació que avui compartim.

Tanmateix, avanço que nosaltres no donarem suport a la proposta de creació d'aquesta comissió d'investigació sobre el Patronato de Protecció..., de Protección a la Mujer. I no ho farem perquè el que avui se'ns porta aquí no és justícia històrica; és una maniobra política per continuar aprofundint en ferides que alguns s'entesten en remenar dia rere dia.

Sembla que els preocupa més el que va passar fa vuitanta anys que el que està passant avui. Mentre s'organitzen comissions d'investigació sobre la repressió a menors durant el franquisme, ara, ara aquí, una menor de dotze anys ha estat agredida sexualment per uns monstres estant sota la tutela de la Generalitat. I aquí ningú ha assumit responsabilitats, més enllà d'una comissió d'investigació (*alguns aplaudiments*), que, a sobre, s'han repartit entre les persones que ostentaven el Govern en aquell moment i les persones del grup que governa ara. Per tant, ja veurem com va aquesta investigació. Jo no hi confio gaire.

I avui, a més, ens porten aquesta proposta. Vostès han convertit la memòria democràtica en un escut per amagar la seva negligència i desviar el focus polític. Nosaltres defensem, com s'ha fet des de la Transició, que es rescabalin i es restitueixin les persones que van patir injustícies durant la Dictadura.

Això s'ha fet ja des dels primers governs d'Adolfo Suárez, i també ho hem debatut i aprovat en aquest Parlament. I nosaltres continuem recolzant el fet que la Generalitat repari i doni suport també a les nenes i dones que van passar per aquestes nefastes experiències.

Això correspon al poder executiu, correspon a la Generalitat, correspon a les seves conselleries. Una altra cosa és que el Parlament ara hagi de tenir com a prioritat aquesta comissió d'investigació, perquè, hi insisteixo, parlant del passat, estem ignorant el present. Un present on, per exemple, la Fundació Resilis, investigada per frau de 4,7 milions d'euros, continua rebent diners públics del sistema de protecció de menors –ho parlàvem aquest matí–, on els treballadors que denunciïn casos de corrupció són amenaçats, i on les víctimes del sistema de protecció no tenen ni veu ni reparació.

I jo em pregunto: de què serveix mirar enrere si no són capaços de mirar al seu voltant? De què serveix quan permeten que menors continuïn sent víctimes sota la

tutela de l'Administració? I diran que és molt diferent. Però, mirin, de vegades ens va bé una mica de perspectiva històrica per aturar-nos i qüestionar les nostres actuacions en el present. Per tant, nosaltres defensem que les institucions estudiïn i reparin els casos.

I torno a repetir que això és responsabilitat de la Generalitat. No defensem ara que la prioritat d'aquest Parlament sigui tornar a acabar amb fets ocorreguts fa més de mig segle a través d'una comissió d'investigació, sinó ocupar-nos dels problemes gravíssims que pateixen les nostres nenes, adolescents i joves, i, especialment, aquelles que estan sota un sistema de tutela que s'ha demostrat ineficaç.

Hi ha tants temes del present que mereixerien una investigació del Parlament, tants que estan lligats al dolor de dones que són víctimes d'explotacions i violències de diferents tipus.

I jo també em pregunto: si comencem a obrir investigacions sobre el passat, podríem obrir tots els passats, oi? Però, clar, n'hi han alguns que no els hi interessin.

Mirin, des del nostre grup volem reiterar, amb tota la sensibilitat i el respecte, el nostre compromís amb la reparació moral i material de totes les víctimes. Donarem suport a totes aquelles accions de la Generalitat per impulsar el reconeixement de la seva dignitat, per rescabalar les injustícies i mantenir viva la memòria de les dones que van patir vulneracions dels seus drets. I rebutjarem, com fem avui, totes aquelles propostes que l'únic que busquen és dividir-nos de nou en bàndols que hem deixat enrere.

Moltes gràcies.

El president

En nom del Grup Parlamentari de VOX en Catalunya, té la paraula el diputat senyor Alberto Tarradas Paneque.

Alberto Tarradas Paneque

Bé; moltes gràcies, president. Jo no sé si hem normalitzat moltes coses, però és que portem gairebé quaranta minuts xerrant sobre uns suposats fets que van passar ara fa vuitanta anys –vuitanta anys, que es diu ràpid– en el Patronat de la Dona.

I, mirin, el més greu és que, durant el transcurs d'aquest debat, els catalans ens hauran pagat en total, a tots nosaltres, més de deu mil euros perquè estiguem aquí parlant de coses que van passar fa més de vuitanta anys i, com diuen, «investigar aquests fets».

Però, clar, havent sentit les..., en fi, tots els discursos que han anat parlant fins ara, doncs, jo em pregunto: no sé exactament què és el que volen investigar, què és el que volen estudiar, si sembla que aquí ja saben perfectament qui són les víctimes, qui són els botxins, i deuen tenir també pensades quines són les condemnes que s'han d'imposar a uns i a altres.

I veient tot això, escolti'm, per què necessiten llavors fer aquesta comissió d'investigació? Doncs els hi explico: perquè això no és una comissió d'investigació; això és una cortina de fum, que és el que necessiten tots vostès en veritat. Perquè, si no fos pel seu comodí de sempre, pel comodí d'en Franco, tots vostès correrien per aquí, conills, davant dels catalans, eh?, conills per la seva incompetència política, que és el que han demostrat ara aquesta tarda.

Perquè, en realitat, a tots vostès, de debò, a cap de vostès els importa el menys mínim la dignitat i la llibertat de les dones. Bé, els importa lo just, no?, per omplir una pancarta el 8 de març de «*Manolo, hazte tú la cena*» i poca cosa més, perquè si realment... (*Remor de veus.*)

El president

Senyor diputat, insisteixo en aquest concepte, que és fonamental en aquest Parlament, que és el decòrum. Continui.

Alberto Tarradas Paneque

Mirin, si a vostès realment els hi preocupés quina és la situació que viuen les dones, parlarien de totes aquelles dones i nenes que viuen a dia d'avui sota el terror, i la por de totes les nenes que viuen criades a barris islamitzats i que viuen sotmeses als seus marits, als seus pares i, en molts casos, també sotmeses a un imam. (*Alguns aplaudiments.*)

El president

Senyor diputat, està fent una vinculació que no és adequada. Continui.

Alberto Tarradas Paneque

Nenes que són obligades a deixar els estudis, que no poden vestir com voldrien, que es veuen obligades a tapar també el seu cos, els seus cabells, fins i tot les seves mans i les seves mirades sota un vel negre per tal de no ser titllades, doncs, de prostitutes o de fornicadores, com hem arribat a sentir. *(Alguns aplaudiments.)*

Tampoc els preocupen lo més mínim les nenes de les mesquites de Salt, que són constantment agredides pels imams per tal d'educar-les. Educar-les en què? Educar-les en la submissió, que és exactament el que significa la paraula «islam».

Tampoc els preocupen les més de mil nenes de les comarques de Girona que viuen sota el risc de patir mutilació genital, segons un informe dels Mossos d'Esquadra. Mutilació genital per part dels seus pares i dels seus parents més propers.

Però, si no els preocupen el més mínim cap d'aquestes nenes, entenc que tampoc els preocuparan les nostres, les autòctones, les d'aquí, que cada dia, quan surten de l'estació de Girona, han de passar amb por entre un congost de MENAs i d'immigrants subsaharians acampats allà, i que pateixen constantment les seves mirades, les seves agressions i els seus tocaments, com va passar ahir *(alguns aplaudiments)*, com va passar ahir mateix quan una noia va ser «toquetejada» per un immigrant subsaharià recurrent. O les nenes en l'autobús, que, quan se'n van a la universitat, pateixen també els tocaments i les agressions sexuals d'un pakistanès de seixanta-quatre anys. I a vostès no els he sentit dir absolutament re de tot això que està passant aquesta setmana a Catalunya. Està passant ara, no fa vuitanta anys.

Mirin, tots vostès han introduït a casa nostra subcultures que denigren la dona, que la sotmeten, que proclamen constantment la seva inferioritat. I no ha estat pas ni el general Franco, ni ha estat l'Església catòlica, ni ha estat el patronat de les dones. Han estat tots vostès, que, per tal de desespanyolitzar Catalunya, han sigut capaços d'entregar-la a l'islamisme, i ara n'estem patint les conseqüències.

Tots vostès, amb el seu feminisme de pancarta i amb la seva obsessió d'acollir aquí a mig Magreb, a mig Orient Mitjà, a mig Àfrica, estan acabant amb la seguretat de les dones i amb la seguretat de tots els catalans. Així que, si a dia d'avui volen fer

quelcom per ajudar les dones, jo els donaré només una pista: menys comissions i més deportacions.

Moltes gràcies.

El president

Senyor diputat, les generalitzacions tendeixen a la deshumanització profunda de determinats col·lectius. Aquí no hi ha grups amorfs; hi ha persones, en aquest país. Té la paraula, per posicionar-se, en nom del Grup parlamentari Mixt, la diputada senyora Sílvia Orriols Serra.

Sílvia Orriols Serra

Entre el 1941 i el 1981, sota el nom suposadament benèvol del Patronato de Protección a la Mujer, es va aixecar una de les estructures més sinistres del franquisme, una màquina d'humiliar, castigar i sotmetre les nenes i dones.

El catolicisme va prendre el poder polític i va intentar imposar autoritàriament els seus criteris morals a la població civil. Moltes joves van ser empresonades sense que se'ls conegués delictes i sense dret a judici. El seu crim? Vestir-se amb llibertat, estimar sense casar-se o prendre les seves pròpies decisions.

No va ser cap error puntual ni efímer. Aquesta dinàmica va formar part del sistema, d'un sistema retrògrad i invasiu que pretenia coaccionar generacions senceres per imposar idees i comportaments. Un projecte d'enginyeria social i moral que pretenia fabricar súbdits obedients i adeptes al règim.

I l'horror no va finir amb la mort del dictador gallec. Quan ja començàvem a votar i es parlava de democràcia consolidada, elles continuaven empresonades, vexades i humiliades. Ni una comissió d'investigació ha obert Espanya, ni una disculpa pública, cap reparació a les víctimes.

Vostès diuen a la moció que el Parlament té el deure de restaurar l'honor de les víctimes, i nosaltres hi estem d'acord. Però no em puc estar de retreure'ls que siguin capaços de veure i denunciar aquella màquina de control moral i no siguin capaços d'adonar-se que vostès li segueixen la petja de molt a prop.

La dictadura de la correcció política que abanderaren també prova d'adoctrinar, de sotmetre i de castigar els dissidents i lliurepensadors; amb mètodes més sofisticats i discrets, certament. De la mateixa manera que el franquisme pretenia fer sentir culpables els qui no combregaven amb el dogma establert, vostès acusen de males persones tots els qui qüestionen les seves polítiques o malden per capgirar-les, i aquest és un terreny molt perillós.

Avui votarem favorablement a aquesta moció, perquè, malgrat no ser partidaris de la creació de noves comissions, no podem obviar el drama que van patir totes aquelles catalanes. Silenciar aquesta part fosca de la nostra història seria imposar-los una segona pena, altra volta immerescuda.

Permetin-me que abans d'abandonar el faristol qüestioni la seva honestedat en aquesta votació, perquè els qui aquí i avui assenyalen i condemnem el poder polític que va assumir el catolicisme durant la Dictadura franquista i la consegüent pèrdua de drets i llibertats són els mateixos que avalen, aplaudeixen i fomenten l'avenç de l'islam polític. Hipocresia pura.

El que va passar fa dècades es reproduïx avui impunement en moltes llars del país. I vostès no només ho toleren; ho defensen. Vergonya. Vergonya em faria dur aquesta proposta al Ple essent com són integrants de la primera formació política que ha obert les portes del Parlament al fonamentalisme i a la misogínia islàmiques. Vergonya.

El president

A continuació, per indicar quin text es posa a votació i les esmenes que s'accepten, intervindrà un representant dels tres grups proposants per un... (*Ester Capella i Farré demana per parlar.*) Sí, senyora diputada...

Ester Capella i Farré

Gràcies, president. Acostuma a ser una pràctica habitual d'alguns grups parlamentaris de continuar assenyalant...

El president

Esperi. Ara, ja.

Ester Capella i Farré

És pràctica habitual en aquesta cambra... Per tant, dic per al·lusions, president, i en virtut del que preveu el Reglament del Parlament de Catalunya, que és una pràctica habitual en aquest Parlament la darrera època, doncs, que determinats grups parlamentaris aprofitin el faristol per assenyalar persones per la seva procedència, pel seu origen, perquè no els hi agrada la fe que professen o no professen. I, per tant, l'assenyalament –l'assenyalament– en la història recent de la humanitat va portar a la deshumanització, i es reproduceix amb massa habitualitat.

Per tant, més enllà de que votin favorablement una cosa o una altra, el que s'ha tornat a produir aquesta tarda, primer pel representant de VOX i després per la representant del Grup Mixt..., tornar a assenyalar, tornar a indicar que determinades persones –en tot cas, l'assenyalament el fan els diputats– no són mereixedores d'ocupar ni escons parlamentaris ni són mereixedors de participar de la nostra societat.

Per tant, en aquest sentit, torno a demanar l'emparament de la Mesa, de la presidència del Parlament perquè això no es reproduïxi i que es prenguin les mesures oportunes perquè en aquest Parlament, que és la seu de la sobirania popular, que és la seu del debat parlamentari, la llibertat d'expressió que tenim els diputats i les diputades, que és, diria, il·limitada..., llevat en un aspecte, que és quan hi ha un atac al dret fonamental, a la integritat física i personal de cada un dels diputats que representem el conjunt dels ciutadans de Catalunya.

No ens representem individualment. Hi ha un atac, un assenyament, per generar una determinada resposta en el si del Parlament i en el carrer.

Gràcies.

El president

Vostè es refereix, efectivament, a l'article 233 del Reglament d'aquest Parlament, quan es fa referència a una persona concreta. Jo no he interpretat que hi hagués aquest assenyament concret. En qualsevol cas, el que es produeix és aquesta situació, a què he fet referència anteriorment, de deshumanització. Tanmateix, com

que vostè ha fet referència a la diputada senyora Orriols, ara tindrà la possibilitat d'aclarir-ho.

Sílvia Orriols Serra

Sí; agraeixo el torn d'al·legacions que m'ha ofert la diputada d'Esquerra. Suposo que quan parlava de deshumanització...

El president

No, no és un torn, senyora diputada; no és un torn d'al·legacions.

Sílvia Orriols Serra

...es devia referir, m'imagino, a la banalització freqüent que es fa del nazisme i del feixisme en aquesta cambra. I, quan diu que no som mereixedors dels escons que estem ocupant, obvia que aquest és un sistema democràtic i que qui ens col·loca en aquests seients (*remor de veus*) és el ciutadà, no pas la casta política.

Visca Catalunya!

El president

Senyora diputada, aquí s'ha fet una referència concreta. Quan vostè ha parlat de l'obertura de la islamització aquí, amb uns termes absolutament rotunds i severs, si s'ha adreçat a una diputada concreta, que és una diputada legítima d'aquest Parlament, evidentment –evidentment–, això requereix la desaprovació rotunda d'aquesta presidència i de la Mesa. I nosaltres hi hem anat insistint des del principi d'aquesta legislatura: els diputats es respecten tots, perquè tots són representants del poble de Catalunya.

A partir d'aquí, té la paraula la diputada senyora Susanna Segovia Sánchez, del Grup Parlamentari Comuns.

Susanna Segovia Sánchez

Gràcies, president. Doncs el text que es sotmet a votació és el que els hi hem enviat aquest matí, on s'han transaccionat algunes esmenes, se n'han acceptat d'altres. Ens hem mantingut en que havia de ser una comissió d'investigació i on havia de poder comparèixer tothom, pel que dèiem que ha de ser una comissió d'investigació

i per aquest exercici de reparació i també pel que he sentit justament en aquest debat.

Perquè el que sí que aprofundeix les ferides és negar que segueixen havent-hi milers de persones a les cunetes de tot l'Estat espanyol; és negar i votar en contra de totes les lleis de memòria; és tenir com a fundador i president del partit un exministre de Franco que mai va demanar perdó. Això és obrir les ferides. És també aquesta nostàlgia rànica que no poden evitar alguns quan parlen, d'allò d'«*es que con Franco se vivía mejor, con el general Franco*». No: amb el dictador Franco. A veure si són capaços de dir-ho, cosa que nego molt. És també cada vegada que diuen que defensen els drets de nens i nenes, però voten en contra de les comissions d'investigació de la pederàstia i de les lleis que treballen per la imprescriptibilitat d'aquests delictes. Són aquells que voldrien tornar al model de dona que defensava el Patronato de la Mujer, ara anomenat «*tradwives*», mentre fem el dinar i rentem la roba per als nostres maridets a casa i ens fem un vídeo de TikTok. Són aquells que els hi preocupa que tinguem aquí..., gastem no sé quants milers d'euros en debatre això, però no els hi preocupa que el president del seu grup imputi al Parlament les despeses de la perruqueria o de les extraescolars dels seus fills. (*Alguns aplaudiments.*) I són aquells que votaran en contra o a favor d'aquesta comissió d'investigació per negar el franquisme, però que utilitzen la islamofòbia i els arguments deshumanitzadors del nazisme per deshumanitzar ara un altre col·lectiu, en aquest cas les persones de religió musulmana.

Hi poden votar a favor, senyora Orriols –igualment, segurament, no els veurem aparèixer a la comissió–, però no se'ls hi cau la careta. Deshumanitzar un col·lectiu és nazisme.

El president

Cridem a votació.

(*Pausa llarga.*)

Acabat el debat, procedim a la votació de la creació d'una comissió d'investigació sobre la repressió exercida contra dones i menors d'edat pel Patronato de Protección a la Mujer entre 1941 i 1981.

Comença la votació.

La proposta de resolució de creació d'una comissió d'investigació sobre la repressió exercida contra dones menors d'edat pel Patronato de Protección a la Mujer entre 1941 i 1981 ha estat aprovada per 109 vots a favor, 24 vots en contra i cap abstenció.

(Aplaudiments perllongats.)

El president

El sisè punt de l'ordre del dia és el debat de totalitat de la proposició de llei de modificació de la Llei 5/2006, de 10 de maig, del llibre cinquè del Codi civil de Catalunya, relatiu als drets reals, i de la Llei 18/2007, de 28 de desembre, del dret a l'habitatge. *(Remor de veus.)* Silenci, si us plau.

Proposició de llei de modificació de la Llei 5/2006, de 10 de maig, del llibre cinquè del Codi civil de Catalunya, relatiu als drets reals, i de la Llei 18/2007, de 28 de desembre, del dret a l'habitatge (debat de totalitat)

202-00030/15

En primer lloc, d'acord amb l'article 116.2 del Reglament, intervindrà el Grup Parlamentari de Junts, com a grup proponent, per un temps màxim de set minuts, tal com va acordar la darrera Junta de Portaveus. Té la paraula, doncs, en nom del Grup Parlamentari de Junts, la diputada senyora Glòria Freixa i Vilardell.

Glòria Freixa i Vilardell

Bé; bona tarda a tots, president, consellers, i una salutació especial a l'alcalde de Tordera; a l'alcalde de Manlleu; d'Avinyonet; al senyor Joan Martínez, president del Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya, i als senyors Quim Clavaguera i Octavio Gracia, del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona.

Bé, avui suposo que som tots aquí perquè saben que debatем una llei que és important, molt important, per a la pau social d'aquest país i també per a la convivència de tots els veïns, veïnes i ciutadans del nostre país. Potser algú voldrà girar aquest debat entorn de les ocupacions i posar-hi una mica de dosi ideològica. Però, quan parlem d'un edifici ocupat i aquesta ocupació és conflictiva i no permet

la convivència i també manlleua la seguretat dels veïns, doncs, estem parlant de pau social.

Avui voldríem parlar, en aquesta llei, d'una segona cosa, i és quan aquesta ocupació es produeix per part d'algun gran propietari, sigui un banc o un fons d'inversió, que no cuida aquesta «vivenda» ocupada, estem aquí, des de Junts per Catalunya, per donar eines a les comunitats de propietaris, a les comunitats de veïns perquè puguin contrarestar aquesta ocupació. No els hi parlarem dels nivells d'ocupació –no cal. Crec que tots tenen les dades molt clares: el nivell d'ocupacions de Catalunya encapçala el rànquing de tot Espanya i també gairebé a nivell europeu, i darrere les xifres hi ha persones. Sempre ho parlem: hi ha persones.

Però també és cert que s'ha acabat aquell relat sostingut que van començar alguns grups d'aquesta cambra parlant d'ocupacions, relacionant-les amb el Robin Hood de rics contra pobres. Jo crec que aquest debat ja s'ha acabat, i som conscients que avui venim a parlar de les dificultats de ciutadans per conviure en pau a casa seva. I crec que això és molt important que ho tinguem en compte, perquè, quan aquests veïns pateixen una ocupació, resulta que no hi ha cap resposta per part de cap administració, i els hi diuen que això poden ser mesos, que poden ser anys. I, mentrestant, qui pateix? Pateix la comunitat de veïns, els ciutadans que sí que compleixen amb les seves obligacions i que tenen dret a aquesta pau social. I és una situació que volem recordar al Partit Socialista que, quan vulguin, l'acabarem, perquè tenen la llei contra les ocupacions que posaria la legislació catalana i espanyola al nivell de tots els països europeus a sobre d'una taula i no la volen tramitar, ni a Madrid ni a Catalunya.

I jo els hi pregunto: i quin missatge volem llançar nosaltres als ciutadans? Que a aquells que sí que compleixen amb les seves obligacions hauran d'aguantar que aquells que no compleixen, aquells que estan fent fets delictius en els seus pisos, que molesten la resta de ciutadans, que els creen inseguretat, a aquests no se'ls hi aplica? Que el ciutadà ha de complir amb les normes, però que n'hi ha uns altres que tenen barra lliure?

Home, jo, sincerament, crec que no viuen en cap escala ocupada, no tenen cap ocupació en els seus veïnatges i, per tant, no entenen què és pujar amb por a casa

seva o què és no dormir. Però, si no ho tenen clar, crec que han de preguntar als seus alcaldes. Els seus alcaldes crec que són la referència –avui ho deia la meua companya Anna Feliu–, són el nervi d'aquest país i són qui realment coneix la situació en els nostres carrers i, per tant, que la ciutadania vol una resposta.

I els hi posaré dos exemples. El primer, l'alcalde de Sabadell, Marta Farrés, del Partit Socialista de Catalunya, que deia l'altre dia a Ràdio Sabadell: «Volem un canvi de normativa que ens permeti actuar de forma àgil. No volem tolerar les ocupacions conflictives i volem que marxin. Som absolutament contundents amb les ocupacions.» I què farà el Partit Socialista? Deixarà sola la seva alcaldessa i tots els alcaldes de l'àrea metropolitana que demanen eines? I a la CUP també els hi volem dir: venir al Parlament a teoritzar està molt bé, però, quan vostès governen, com a Girona, quan tenen un cas que realment afecta la convivència ciutadana, com és l'edifici Tomàs Mieres o les naus de la carretera de Barcelona, actuen i desallotgen. Tampoc donaran eines al seu alcalde?

Bé, els continguts d'aquesta llei jo crec que són molt senzills –molt senzills–, inclús jurídicament. Demanem que les comunitats de propietaris, en casos d'alteració de la convivència, alteració de l'ordre públic, risc per a la seguretat o realització d'activitats il·lícites, puguin actuar. I crec que en això hi ha un consens generalitzat. Què proposem? Doncs que, quan aquest propietari –banc, fons inversor, qui sigui que tingui aquest habitatge– no faci el que ha de fer, que és desocupar la «vivenda» i garantir que es podrà conviure amb tranquil·litat, pugui actuar la comunitat de propietaris i, a més a més, a cost d'aquest propietari. Per què? Perquè, si no, cap comunitat de propietaris s'hi posaria. I segona cosa: mesures cautelars. Mesures cautelars de desallotjament immediat o de cessament immediat de l'activitat il·lícita que s'estigui produint en aquell edifici. En definitiva, reforçar la convivència i garantir la seguretat.

I, quan parlem dels drets –vostès han fet fer al Govern una campanya dient els drets dels llogaters que tenen davant dels contractes–, també els hi demanaríem que hi han uns altres drets, que són els que tenen davant d'una ocupació que els impedeix la convivència pacífica. I, per tant, crec que s'hauria d'incloure en aquesta campanya aquesta informació sobre què fer, un ciutadà, davant d'una ocupació d'un immoble.

Bé, voldria donar les gràcies a la consellera Ciuró i a la consellera Cervera i també al Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, que van treballar aquesta iniciativa i que, per tant, Junts per Catalunya recull una iniciativa social. I els hi recordem: aquesta llei –no manipulin– no va contra persones vulnerables; aquesta llei va contra màfies, contra la delinqüència i contra l'ocupació conflictiva.

I, per acabar ja, voldria dir-los dues coses sobre la tramitació d'aquesta llei. En primer lloc, els hi voldria dir que cap grup parlamentari ha presentat una esmena a la totalitat, i això vol dir que tots vostès entenen perfectament que això és necessari. I, en segon lloc, lamentar que no s'ha volgut tramitar ni per lectura única ni per urgència i que, a més a més, Junts per Catalunya presenta aquesta llei el mes de febrer, que tots els seus alcaldes necessiten, i que set mesos després la podem tramitar.

I acabo demanant un prec final: confiança en les institucions. Quan els ciutadans veuen que una administració no respon, perden la confiança en les institucions. I aquesta llei crec que envia un missatge ben clar: les institucions estan al costat de la ciutadania. Des de Junts per Catalunya, evidentment, en aquesta tramitació estem disposats a treballar el text amb tots vostès, perquè, quan les institucions actuen amb decisió, els ciutadans recuperen la seva confiança. I aquesta, com a representants públics, crec que és la nostra obligació: escoltar la ciutadania i donar-li respostes. Per tant, sí a la convivència ciutadana, no a les ocupacions.

Moltes gràcies.

El president

Tot seguit, i atès que no s'hi han presentat esmenes a la totalitat, intervindran la resta de grups parlamentaris per expressar el seu posicionament. Tindran un temps de cinc minuts.

En primer terme, per fer-ho, i en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula la diputada senyora..., l'honorable senyora Ester Capella Farré.

Ester Capella i Farré

Molt bon dia a tothom. Gràcies, president. Carai, senyora Freixa, sort que no volia parlar d'ocupacions, perquè li ha ocupat gran part del seu discurs.

Però, en tot cas, avui tenim l'oportunitat de tornar a posar el focus en un dels reptes socials més importants que tenim com a país, que té Catalunya, que no és un altre que l'emergència habitacional i l'obligació que tenim de garantir el dret a l'accés a l'habitatge i la construcció del dret fonamental a l'habitatge, que és la porta d'accés i garantia a tots els altres drets. Per tant, d'això vostè no n'acostuma a parlar mai. Però, en tot cas, jo l'hi accentuo i li poso l'accent on toca posar-lo. Per tant, vostè també ha fet una tergiversació de per què és possible avui que es tramite aquesta proposició de llei que vostès han presentat. Es tramita perquè alguns hem volgut que es tramiti. Les cartes sobre la taula, que tothom es despulli i que expliqui què està defensant aquí –què està defensant aquí.

Miri, li diré una qüestió que crec que a vostè ja no li deu sobtar. El que vostès plantegen és solucionar via comunitat de propietaris allò a què l'Administració no dona resposta per incapacitat o perquè no li arriba la queixa, o quan el Codi penal s'ha d'activar algú no l'activa.

Per tant, faig una sèrie de plantejaments que a vostè li vindria bé que els tingués en compte. Primer de tot, quan nosaltres parlem d'habitatge, quan parlem de garantir el dret a l'habitatge, parlem de l'accés a un sostre digne –primera qüestió.

Segona qüestió. Nosaltres ja no parlem d'un bé de mercat, no parlem d'una inversió per fer-hi negoci, ja no parlem de l'especulació. És més, nosaltres, Esquerra Republicana, treballem per construir una qüestió que no és menor, que és treure l'habitatge de la lògica especulativa del mercat. Mentre nosaltres parlem d'incloure, vostès parlen d'excloure. Mentre Esquerra Republicana parla de drets per a la majoria, vostès defensen els drets de minories. Quan nosaltres parlem de respostes a les necessitats habitacionals, vostès plantegen i defensen..., defensen determinades patronals. Vostès, Junts per Catalunya, ja han intentat introduir aquestes modificacions abans; no els hi ha sortit bé. Per tant, que nosaltres permetem tramitar aquesta proposició de llei no vol dir que vostès se'n surtin, que vostès acabin aprovant aquesta proposició de llei. Ja els hi dic.

Per tant, el dret a la propietat comporta drets, efectivament: el dret a gaudir i fruit de la propietat amb els límits que estableix la llei, i al llarg de la història i la transformació social i els canvis socials, aquest dret de fruit, gaudir, doncs, ha canviat. El dret de

propietat comporta obligacions. Quines són aquestes obligacions? El manteniment de la finca en perfecte estat, evitar que la finca entri en ruïna. I, per tant, l'Administració, l'Administració pública, té mecanismes per constrènyer i té mecanismes per actuar en nom del propietari. Aquesta és una.

La segona. Evidentment, l'Administració té mecanismes legals quan algú pertorba la pau social, i el propietari té una obligació prioritària, que és defensar la propietat, impedir que hi hagi la pertorbació continuada en el temps de la propietat. I suplir la capacitat del propietari, com vostès pretenen, a través de la comunitat de propietaris és un element que afegeix complexitat i litigiositat a les qüestions.

Per tant, primer de tot, propietari. Els propietaris tenen obligacions, i quan aquests no compleixen les obligacions, l'Administració té elements per constrènyer el propietari perquè faci allò que toca: protegir la propietat i també garantir, doncs, que la propietat es mantingui per a la funció social, que és per viure-hi les persones.

Dit això, i per acabar, el problema de fons, el gran problema de fons que tenim, és l'habitatge, el dret a l'habitatge, l'existència de pisos buits i que hi ha gent que encara no pot accedir a l'habitatge. I aprofito també per subratllar un tema que no és menor. Nosaltres hem proposat, Esquerra Republicana ha proposat molts canvis legislatius per garantir el dret a l'habitatge. Per exemple, regular les pràctiques perverses del mercat immobiliari que fan impossible, o que impossibiliten, o que fan un abús de la possibilitat de regular determinades qüestions, canviant, doncs, el sentit i la finalitat d'un determinat contracte. Estic parlant del lloguer de temporada i el lloguer d'habitació. O d'acabar amb el frau de llei que corromp la vertadera funció social de la propietat. Què ha fet Junts per Catalunya? Oposar-s'hi. *(Veus de fons.)* No, no, vostès s'hi han oposat, i el que hauríem d'estar fent és mobilitzar tots els pisos desocupats. Per què? Per garantir l'accés a l'habitatge dels joves, per garantir l'accés a l'habitatge de les famílies, per evitar l'ocupació d'aquells que volen pertorbar la pau social i, per tant, garantir l'equilibri de la nostra societat.

Per responsabilitat institucional, senyora Freixa, vostè tot això no ho ha fet. És més, ha fet una defensa tot al contrari del seu enunciat inicial.

Per tant, més altura de mires per assegurar... *(Veus de fons.)* Sí, més altura de mires per assegurar un futur digne per a l'interès general, que és el de tothom i, per tant,

no continuar pervertint les obligacions que comporta també la garantia del dret a la propietat, que té garanties, que té legitimitat...

El president

Ha d'anar acabant, senyora diputada.

Ester Capella i Farré

...—acabo, president—, que té obligacions, els propietaris tenen obligacions, tenen drets, que l'Administració preserva, i que les garanties processals existeixen. I vostè aquí avui ha plantejat procediments processals nous i legitimitats que no permet i que no tolera el dret de propietat, entès fins ara...

El president

Se li ha acabat el temps, senyora diputada.

Ester Capella i Farré

...com a doctrina.

Gràcies.

El president

Tot seguit, per posicionar el Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, té la paraula el diputat senyor Pere Lluís Huguet i Tous.

Pere Lluís Huguet Tous

Moltes gràcies, president. En primer lloc, saludar una altra vegada... Ja comença a ser un costum que el president del Consell de l'Advocacia Catalana vingui a aquests plens, acudeixi també a comissions i a ponències, lo qual, per a qui ha sigut degà d'un col·legi d'advocats, és una extraordinària satisfacció, que els professionals del dret vinguin a aquest Parlament a donar la seva experiència tècnica. Hem de dir, a més, felicitar també el Col·legi de Barcelona perquè la proposta que ens ha presentat Junts és un *copia y pega* de la proposta que ha fet el Col·legi de l'Advocacia de Barcelona. I, per tant, creiem..., i des del Partit Popular donarem suport a la proposta de Junts de modificació del 553-40 del Codi civil català.

Jo..., perdoni'm, senyora Capella. De veritat es creu tot lo que ha dit? De veritat s'ho creu? Vostè ha anat a una comunitat en la qual estiguin ocupats i que la gent que està vivint allí, amb un infern, amb el seu pis, que són els estalvis de tota la vida, i que no poden marxar, i que tenen tres o quatre pisos ocupats amb tràfic de drogues, amb haver d'acompanyar els seus fills per dintre la seva pròpia comunitat. Vostè s'ho creu, això? (*Alguns aplaudiments.*) Això existeix, eh? I vostè deia que l'Administració pública té capacitat per actuar. Sí, la modificació que es va fer el 2023 aquí en aquest Parlament, que es facilitava als ajuntaments que poguessin fer-ho. Sap quants ho han fet? Cap. No hi ha cap procediment civil presentat instant que es recuperés la possessió, que es desallotgessin aquests... Ni dels alcaldes d'Esquerra Republicana. Cap. Perquè és complex.

I la veritat, escolti'm, aquest és un sistema —és un sistema—, perquè lo que es fa és substituir la legitimació per interposar un procediment per inacció per part d'un propietari. I lo que passa és que també..., a Junts per Catalunya, que no és suficient. Això no és suficient. Mirin, el dret, el dret substantiu, és un engranatge amb el dret adjectiu. I, per tant, necessitem no només aquesta norma; necessitem modificar també altres normes perquè això sigui eficient. Perquè amb això no farem res. Sap per què? Ho debatíem l'altre dia amb el tema dels MASC. Vostè... A la proposició de llei hi ha un requeriment de deu dies. I després què? Ens n'anem a un MASC? Un mes, oferta vinculant, a qui? Un acte de conciliació? Tres mesos perquè me l'assenyalin? Ja podem posar deu dies de requeriment; no servirà de res. Hem d'introduir una intersecció als MASC, a Madrid.

I, mirin, escolti'm, si vostès deixessin de recolzar el Partit Socialista de Madrid i donessin recolzament a les propostes de llei que hi han per poder agilitzar tots aquests procediments del Partit Popular al Congrés dels Diputats, segurament tot això funcionaria. Perquè, ja l'hi dic, amb això és insuficient. Precisament, la proposta del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona no només inclou aquesta; n'inclou moltes més, que, a més, moltes d'aquestes estan ja al Congrés dels Diputats. Doncs donin recolzament a les propostes del Partit Popular i deixin de donar recolzament al Partit Socialista i al congelador de Francina Armengol, que té totes les propostes congelades, inclús aquelles que ha aprovat ja el Senat.

Per tant, des del Partit Popular donarem recolzament a aquesta proposició, que ens permetrà, que permetrà, si, a més, aconseguim modificar altres lleis, que hi hagi la legitimació per substitució per part del president de la comunitat de propietaris per poder pacificar una comunitat.

Miri, senyora Capella, no estàvem parlant d'ocupació, no estem parlant d'ocupació avui aquí; estem parlant de convivència, essencialment de convivència, i permetre la convivència entre els ciutadans. I això és la funció que hem de fer: permetre la convivència. Efectivament, és una de les conseqüències de l'ocupació, però avui això és per restablir la convivència en una comunitat de propietaris. I li puc assegurar que són extraordinàriament sagnants, aquelles comunitats en què hi ha uns pisos ocupats i que hi ha uns senyors que hi viuen i que no poden canviar de pis, perquè no els hi permet la situació actual del mercat i tenen d'estar allí, amb els seus fills, amb pisos ocupats. Vagi vostè a veure alguna d'aquestes comunitats i estic segur que canviarà de parer. *(Alguns aplaudiments.)*

Per tant, des del Partit Popular hi donarem recolzament. I, escolti, vostè... «Em sembla que això no sortirà.» Doncs, si no surt i els responsables de que no surti són vostès, vagin vostès a veure els ciutadans de Catalunya que es veuen en aquestes situacions.

Moltíssimes gràcies.

El president

Per fixar la posició del Grup Parlamentari de VOX en Catalunya, té la paraula el diputat senyor Sergio Macián de Greef.

Sergio Macián de Greef

Gracias, presidente. Bien, Junts presenta hoy a debate esta proposición de ley para aparentar una vez más que se preocupa por el problema de la okupación ilegal en Catalunya, pero su preocupación es fingida o, cuando menos, poco sincera. Ustedes han aprobado aquí leyes que otorgaban derechos a los okupas. Ustedes han votado a favor de la Ley 1/2022, ¿verdad?, que obligaba a hacer a los okupas un alquiler social. Es decir, cuando un okupa pegaba una patada en la puerta y entraba en una

vivienda, ustedes le facilitaban un alquiler social. En fin, este despropósito lo ha tenido que tumbar el Tribunal Constitucional; como este, otros preceptos.

Esta proposición de ley se plantea como ampliación y como corrección de la Ley catalana 1/23, de modificación del libro quinto del Código civil de Cataluña, y de la ley del derecho a la vivienda, aprobada también a instancias de Junts. Pero esta proposición de ley vuelve a cometer errores graves, incurriendo en un claro supuesto de inconstitucionalidad por invasión competencial.

Vamos con los aspectos técnicos de la proposición de ley, y yo les quiero destacar tres. En primer lugar, ustedes introducen en el Código civil de Cataluña, como si fuera una novedad, la posibilidad de que las comunidades de propietarios ejerzan la acción de cesación contra las actividades que tradicionalmente se han conocido como molestas, insalubres, nocivas, peligrosas o ilícitas. Bien, está bien, pero esta posibilidad ya se la reconoce, a las comunidades de propietarios, la ley de enjuiciamiento civil, en el artículo 249.1.octavo. Por ejemplo, cuando se refiere al juicio ordinario, dice que se decidirán en juicio ordinario las acciones que la ley reconoce a las comunidades de propietarios cuando no sean exclusivamente reclamaciones de cantidad, entre otras, la acción de cesación. Por tanto, está bien que lo hagan, que lo introduzcan en una norma sustantiva material como es el Código civil de Cataluña, pero esta posibilidad ya la reconocía la ley procesal, es decir, no hay ninguna novedad al respecto.

Segunda cuestión. El problema viene cuando, además de esta acción de cesación, ustedes pretenden otorgar legitimación a las comunidades de propietarios para ejercer la acción de tutela sumaria de la posesión del artículo 250.1.cuarto. Y esto no puede ser. Ustedes lo dicen expresamente. Aquí, en la proposición de ley, dice: «Si l'activitat fos realitzada per un ocupant sense títol i el posseïdor legítim no exercís cap acció per al seu cessament en el termini de deu dies des del requeriment formulat a l'empara del primer paràgraf d'aquest article, la comunitat de propietaris pot exercir l'acció per a la tutela sumària de la tinença o de la possessió de la cosa, en substitució del posseïdor legítim.» Mire, esto —esto— es inconstitucional. Yo creo que lo saben o al menos lo deberían saber, porque están regulando un supuesto de legitimación extraordinaria o legitimación por sustitución. Por tanto, eso solamente

puede hacerlo una norma estatal, que son las que tienen competencia para las normas de carácter procesal, que son competencia exclusiva del Estado.

Ustedes saben que la legitimación procesal puede ser legitimación ordinaria, que es –así lo dice el artículo 10 de la ley de enjuiciamiento civil– la que tiene el titular de la relación jurídica, o un supuesto de legitimación extraordinaria, que puede corresponder a otras personas, siempre y cuando una ley estatal así se lo atribuya expresamente. Y estamos viendo, por ejemplo, el caso del artículo 1111, la acción subrogatoria, la del arrendador contra el subarrendatario o la que corresponde al acreedor pignoraticio. Pero ninguna ley estatal regula este supuesto de legitimación extraordinaria a favor de la comunidad de propietarios en sustitución del propietario, y menos aún puede hacerlo una norma autonómica.

Mire, hablaba usted del Colegio de la Abogacía de Barcelona. Este es un documento resultado de una ponencia del primer Congreso de Ocupación Ilegal en Málaga, hecho u organizado por el Colegio de la Abogacía de Barcelona, el Colegio de Abogados de Mataró y el Colegio de la Abogacía de Málaga. Cuando habla de las acciones que pueden llevar a cabo las comunidades de propietarios en caso de ocupación de bienes inmuebles, en concreto, en cuanto habla de la tutela sumaria de la posesión, dice: «La redacción del artículo 251.4, dada por la Ley 5/2018, excluye a estas de las personas legitimadas para ejercer la acción de tutela sumaria de la posesión, al no estar expresamente reconocidas en él como debía ocurrir para tenerla.» Es decir, esta no es una cuestión que lo diga yo. Esto es una cuestión, en fin, que la gente con buen criterio jurídico conoce.

Y hay una tercera cuestión, que es que ustedes pretenden regular como medida cautelar el desalojo de un bien inmueble. Y, mire, eso cabe en la ley de enjuiciamiento criminal en el artículo 13, pero no cabe en el procedimiento civil. No es una medida cautelar que esté prevista ni en el artículo 327 ni en ninguna otra norma estatal, y solo una norma nacional puede regular las medidas procesales, como son las medidas cautelares. Y esto tampoco lo digo yo. Léase, por ejemplo, lo que dice la catedrática de Derecho Civil de la Complutense, Matilde Cuena Casas –por cierto, divulgadora en Twitter; yo la recomiendo–: «No hay medidas cautelares en el marco del proceso de tutela de la posesión que permitan desalojar al okupa

con carácter previo.» Lo siento, es que no es posible. Entonces, yo no sé quién les asesora, a ustedes, a nivel jurídico, pero realmente hay cuestiones que son claramente inconstitucionales por incompetencia.

En resumen, nuestra posición, si no cambian las cosas, va a ser contraria a esta proposición de ley. Primeramente, porque tiene errores técnicos insalvables, salvo que ustedes la modifiquen, y, en segundo lugar, porque hay que recordar que Junts ha gobernado treinta y dos de los últimos cuarenta y cinco años. En fin, la situación en Cataluña está como está... (*Veus de fons.*) Sí, bajo todas las marcas: JuntxsCat, CiU, «Junts pel cop d'estat» y todas las marcas que se les conocen. Y, claro, hombre, muy bien muy bien ustedes no lo han hecho. Desde luego no pueden pretender sacudirse ahora la responsabilidad con iniciativas técnicamente muy deficientes como esta.

Muchísimas gracias.

El president

En nom del Grup Parlamentari Comuns, té la paraula la diputada senyora Susanna Segovia Sánchez.

Susanna Segovia Sánchez

Gràcies, president. Consellera, conseller... Diputada Freixa, ja s'ha posat la bena davant la ferida. Jo suposo que s'ha llegit el debat de la passada legislatura i ha dit que això no va d'ocupacions, tot i que després n'ha parlat diria que el vuitanta per cent del temps que tenia. I també ha aclarit lo de l'esmena a la totalitat. No és que creguem que aquesta llei és necessària. De fet, és innecessària i, a més a més, és inútil, com ja li han explicat alguns dels que han parlat abans, perquè la majoria de les eines que vostès plantegen ja hi són, en altres legislacions i en altres procediments, i perquè, a més a més, quan s'acabi aprovant el que sigui que s'acabi aprovant segurament no es podrà aplicar, com va passar amb l'1/2023.

És senzillament perquè, com que li agrada tant el tema del victimisme, de que hi ha una majoria aquí aclaparadora, que els Comuns fem la política d'habitatge, que no els hi deixem fer propostes... Bé, hem dit: «Mira, que tramiti –que tramiti–, escoltem els experts, escoltem tots els experts i tots els ajuntaments i totes les comunitats de

veïns que vulguin venir a parlar, i llavors escoltem a veure què és el que ens diuen de tot això.» Perquè, com se li ha dit, és que la proposició de llei, tal com era la de la passada legislatura, no hi ha per on agafar-la a nivell jurídic ni a nivell procedimental.

Però vostès fan el de sempre. O sigui, per evitar parlar de tot el que no han fet en tots els anys que han estat al Govern, com que, durant els últims deu anys que vostès van tenir consellers de Territori i Habitatge, l'Incasòl va fer cinc-cents habitatges públics –cinc-cents en deu anys–, doncs, parlen de l'ocupació. Per evitar parlar que durant tots els anys que vostès han estat al Govern i malgrat tenir eines per iniciar i fer sancions i poder expropiar tots aquells grans tenidors que tenien habitatges buits i que no complien amb la funció social de l'habitatge i que tenien eines per fer-ho..., no van fer absolutament res. No van fer res, quan tenien ja les eines i tenen les eines. Perquè vostès amb els forts són febles i amb els febles són forts. I per això no van iniciar ni cap sanció ni cap expedient d'expropiació, que els hi permet la llei que ja està vigent; no aquesta, la que està vigent.

Però no només això, és que la majoria de les coses que vostè diu que s'han de fer per acabar amb les ocupacions conflictives, que no neguem que existeixen, existeixen... Hi han problemes de convivència en determinats edificis, no només on hi han pisos ocupats, però jo crec que problemes de convivència i conflictivitat veïnal no són només predomini..., prerrogativa dels habitatges ocupats –no només. Sí que ho són d'aquells ocupats amb fins delinqüencials, i amb això –nosaltres ho hem dit sempre–, mà dura i ràpida. Si és un *narcopiso*, els qui hi han d'actuar són la policia i el jutge. Ha d'haver-hi una investigació que sigui ràpida i una resolució judicial que ens permeti investigar i intervenir en aquell habitatge. Per tant, potser la resposta per als *narcopisos* és més policia i més recursos als jutjats perquè no triguin tant en fer aquestes intervencions.

Però és que, si no es pogués fer, com podria ser que a Girona hagin intervingut? O sigui, si no es pot fer, com pot ser que ho hagin fet? I si l'alcalde de Sabadell demana que es donin eines per fer-ho, de què va servir la Llei 1/2023, que van aprovar vostès aquí amb el Partit Socialista i Esquerra Republicana, que suposadament habilitava els ajuntaments per poder-ho fer? Ja l'hi ha dit el diputat

del Partit Popular: «Quants ho han fet des de llavors?» Cap. Per què? Perquè no es pot fer. Si ho haguessin fet, ho hauria dit vostè a la seva intervenció i ho haurien posat al preàmbul per contextualitzar el que estan fent. Si ho han fet, ensenyi'ns quins ho han fet i com ha acabat, no? I com ha acabat? Que ens ho ensenyin: com ha acabat aquest procediment. Com ha acabat? Han aconseguit el desallotjament? Ho han aconseguit? O s'han trobat que els jutges els hi deien que això no es podia fer? Perquè vostès el que estan venent és fum, res més que fum.

Però és que, a més a més, després diuen a la seva exposició de motius –que tenen aquesta qüestió de posar una cosa a l'exposició de motius que després busques al text i no hi és– que han afegit com a incompliment de la funció social el fet de no iniciar accions de desallotjament quan hi ha conflictivitat i que això és la modificació de l'article 5 de la Llei pel dret a l'habitatge 18/2007. Jo els hi llegeixo el que ara mateix hi ha a l'article 5, al punt g, que és el que vostès modifiquen, perquè la resta, tot i que els copien tots, no els modifiquen. És a dir, copien tot el text per dissimular que l'únic que toquen és el punt g. El que ja diu: «Els propietaris, si tenen la condició de grans tenidors» –grans tenidors físics o jurídics–, «no iniciïn les accions de desallotjament requerides per l'administració competent, l'habitatge es trobi ocupat sense títol habilitant i aquesta situació hagi provocat una alteració de la convivència o de l'ordre públic o posi en perill la seguretat o la integritat de l'immoble.» Això ja està. La llei ja diu que això és incompliment de la funció social de l'habitatge i, per tant, permet actuar amb les eines que li deia, doncs, d'imposar sancions o d'expropiar.

Què és el que diu la seva proposta? «Quan els propietaris, persones jurídiques, grans tenidors...» Compte, només les jurídiques; les físiques, no. O sigui, si l'ocupació conflictiva és d'un gran tenidor físic, et fots, perquè no hi pots fer res, perquè això no és incompliment de la funció social. Si és jurídica, sí. Si és un gran tenidor físic, que ja sabem que no són tan dolents com els altres, no passa res si l'ocupació conflictiva és un habitatge d'aquí; aquí no s'incompleix la funció social. Diu: «No iniciïn les accions de desallotjament requerides per l'administració competent», bla, bla, bla. És gairebé el mateix que el que ja hi és i com a molt afegeixen «alteració de la convivència», que ja hi és; «ordre públic», que això sí que és nou, o «posi en perill la seguretat o la integritat de l'immoble» –ja hi és. És a dir,

no canvien res. L'únic que fan és treure els grans tenidors físics, que, si fan això, és incompliment...

El president

Senyora diputada, ha d'anar acabant.

Susanna Segovia Sánchez

...–acabo, president– de la funció social de l'habitatge. El que fa la seva llei és permetre que els grans tenidors físics compleixin la funció social de l'habitatge. Això és l'únic que fan.

El president

Per posicionar el Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, té la paraula la diputada senyora Laure Vega.

Laura Fernández Vega

Bé, no ens repetirem, perquè ha quedat bastant clar que pràcticament aquí lo que tenim és una cosa que fa molt poques modificacions a una situació que ja es pot fer. Per cert, ja que ens han parlat de Girona, no entenem gaire l'exemple. Evidentment, en llocs on estem la CUP, si hi ha un problema com era en aquest cas de narcotràfic, el que s'ha fet és actuar –actuar. Per tant, no entenem la utilitat de la seva llei en el cas del que ens parla, perquè, saben què s'ha fet? Acabar amb aquests pisos. Vull dir, és que no entenem molt bé per què intenten sempre com treure aquesta mena de clixé, com si nosaltres no fóssim els que de veritat ens preocupem pel conjunt de la gent. Perquè, ja que ha parlat de Girona, jo també he recordat una cosa bastant lamentable que passava quan Girona estava a les mans només del seu partit.

He pensat... Bé, imaginem una situació. Imaginem que la producció i la comercialització del pa està cada vegada més en mans d'uns pocs, i aquests pocs cada vegada apugen més el seu preu. De fet, aquests pocs no tenen problemes en saltar-se la llei i evitar que tingui un preu just. Sorpresa! D'això vostès mai en parlen. Imaginem que hi ha cada vegada més gent que no pot accedir a aquesta barra de pa, que se l'han de partir entre un grapat, que han de deixar altres coses també necessàries per poder comprar-lo i que, a més, han de veure com, per poder pressionar i fer xantatge, tiren milers, desenes de milers de barres de pa a la brossa

i li posen un cadenat. Suposo que això li sona perquè era la cosa tan lamentable que es feia a Girona amb les restes de menjar que servien. Doncs hi posen un cadenat perquè qui necessita però no ho pot pagar no hi pugui accedir.

Però, és clar, com fins i tot els diputats de Junts, tot i que els hi quedi molt lluny, saben, no es pot deixar de menjar. Així que sí, hi ha qui obre els cadenats i menja pa. La gran majoria, aclaparadorament, donen zero problemes. I és que jo els explico les coses així, a poquet a poquet, perquè, si no, sembla que no se n'assabenten. I, en comptes d'assenyalar qui acumula pa, força la pujada del seu preu i infringeix la llei, perjudicant la majoria, hi ha qui assenyala els que s'emporten una barra de pa de l'única forma que hi poden accedir, perquè suposo que esperen que qui no pot pagar un habitatge hagi de viure en un cotxe –suposo. O volen apujar els anys de padró per accedir a l'habitatge de rebuf de la dreta més covarda, que això també són propostes que els hem escoltat darrerament. Doncs aquí no, no ens hi trobaran.

Evidentment que deixem que aquesta llei es tramiti. Evidentment que tindrem una discussió parlamentària com pertoca. Ara bé, no ens hi trobaran –no ens hi trobaran– fent publicitat gratuïta de Securitas Direct per vendre alarmes a gent espantada, perquè van pel mateix camí que la dreta espanyola. Un petit recordatori des d'aquí: el telèfon antiocupes de la Xunta, que en un any va rebre *tres* trucades. No crec que hi hagi realment més misèria que aquesta, que fer de l'anècdota extrema el cas general.

Perquè no em parlin de pau social ni de por ni de no dormir, quan segurament mai han acompanyat una persona que no sap si la desnonaran demà o demà passat o el següent. Segurament això no ho han fet mai. I saben què passa moltes voltes? Que aquestes persones que estan vivint, ocupant un habitatge que estava buit, quan hi ha processos de mediació i hi ha lloguer social, paguen, perquè la gent lo que vol és tenir la màxima tranquil·litat possible. No són enemics de ves a saber qui, ni de les comunitats de *veïns*, que no és lo mateix que les de propietat. Després hi entrem, si em dona temps.

Sobre la funció social, perquè no l'han tocat, l'article 5.1 de la llei que ens ocupa: «L'exercici del dret de propietat ha de complir la seva funció social.» No proposen modificar aquesta qüestió. Però, què vol dir la funció social? Vol dir funció d'interès

general, vol dir que hi ha una societat que decideix limitar el dret de propietat al bé comú, que no és un dret absolut, malgrat que els hi agradaria. És a dir, que vol dir que el dret d'una persona a tenir un habitatge passa per sobre el dret d'algú a acumular-ne. I la qüestió és que aquest primer article fonamental avui no està garantit. Quan això estigui garantit, podrem discutir d'altres qüestions que són clarament menors.

Després, ens agradaria saber, per curiositat, si pensen que avui dia, quan Blackstone, BlackRock, «la Caixa» compren un bloc de trenta habitatges, això té una funció social. Si creuen que és així, agafen, s'aixequen i ens ho diuen. Si no creuen que és així, lo que tenim és que allà hi ha un incompliment d'aquesta llei, del que mai parlen.

I, mirin, jo sé que els temps han canviat i que els liberals clàssics són una espècie en extinció en aquest Parlament, que, per desgràcia, ja no hi ha Jaume Giró, que com a mínim podria donar-me una discussió una mica al corrent i que sabria reconèixer, quan discutim sobre algunes coses, que fins i tot conservadors com Chesterton sabien que hi ha coses que passen per sobre de determinada propietat. Però una miqueta de decòrum –aquell a què se'm cridava l'altre dia a mi al Parlament–, perquè això no anava d'ocupes, però s'ha passat el vuitanta per cent de la seva intervenció parlant d'ocupes. I després, aquests embolics sobre les comunitats de propietaris i les comunitats de veïns. Ho sàpiguem o no, igual que els liberals clàssics estan en perill d'extinció, les comunitats de veïns, també. Perquè lo que ens està passant últimament és que, a les comunitats de propietaris, qui hi pot accedir? Miri, al meu bloc, ningú. Als blocs de la gran majoria de la gent que conec, tampoc. Per què? Perquè no som propietaris.

De fet, és divertit, perquè han sigut les seves polítiques i les que podrien desenvolupar la resta d'aquesta bancada les que han acabat atemptant contra aquesta idea del dret a propietat. Perquè la gran majoria de la gent, per desgràcia, no pot accedir avui a la propietat d'un habitatge, i la meitat de les compres que es fan es fan al comptat. No em diguin ara que la iaia Maria, que està estalviant a poquet a poquet, és la que compra l'habitatge al comptat. Quan parlin dels problemes reals, llavors ens hi trobaran. Perquè avui dia hi ha reunions a les que vostès assisteixen...

Per cert, no sé a quantes reunions de comunitats de propietaris pot accedir el seu grup. En el Congrés hi ha més..., o sigui, hi ha la mateixa quantitat i més de congressistes que podrien anar a reunions de comunitats de propietaris que mateixos congressistes. Imaginin-se.

Ja acabo. Avui dia hi ha reunions en les que es podrien trobar BlackRock, «la Caixa», Sabadell o Asval –en el seu moment portat per Joan Clos– que s'assemblen més a lo que ens estem trobant a molts blocs, sobretot de ciutats, que no les comunitats de veïns, que mai no poden.

Saben què hauria de passar aquí? Hauria de passar que organitzacions d'habitatge, que tenen molt més coneixement, com s'ha demostrat, per redactar lleis, poguessin accedir a la representació dels veïns i a la negociació col·lectiva perquè realment poguéssim avançar amb el dret a l'habitatge. Aquests són els problemes que tenim avui. Quan comencen a discutir d'aquests, potser podem parlar d'alguna cosa.

Gràcies.

El president

Per posicionar el Grup parlamentari Mixt, té la paraula la diputada senyora Sílvia Orriols Serra.

Sílvia Orriols Serra

Un cop més tenim l'oportunitat de denunciar les ocupacions il·legals i els problemes de convivència, seguretat i salubritat que ocasionen. Una problemàtica creixent al Principat.

Un quaranta-tres per cent de les ocupacions fetes dins l'Estat artificial espanyol el 2024 –unes set mil– van ser dins el nostre territori. «Catalunya lidera», deia l'altre dia el senyor Illa. Doncs sí, sembla que aquest cop, i per desgràcia, li hem de dar la raó. No s'hi acostumin. Líders en inseguretat, en actes vandàlics, en amenaces, en tràfic de drogues i en tots els fets delinqüencials que deriven de les ocupacions il·legals d'habitatges.

Tot i l'allau de casos, les institucions continuen sent lentes i ineficaces a l'hora de resoldre aquest delictes. La durada mitjana dels procediments judicials per desallotjar ocupants és de gairebé un any.

El ciutadà que treballa, que cotitza i que paga impostos religiosament ens mira incrèdul sense entendre per què qui no treballa, qui no cotitza i qui no paga impostos té impunitat.

Quan arriben les ordres de desallotjament, els ocupants es neguen a anar-se'n sense una alternativa habitacional gratuïta. I si no es surten amb la seva, doncs denuncien tracte discriminatori i racisme de l'Administració o dels cossos policials participants.

Sembla que l'origen sí que importa. Haver nascut a altres continents fa que puguís cometre delictes i ningú es vegi amb cor de recriminar-te'ls ni castigar-los. Perquè, és clar, en aquest món «teletubbiesc», qualsevol s'aventura a ser acusat de racisme.

Els recordo que l'ocupació no és un dret; és un delicte –article 490 del Codi penal. Afegim-hi també que la majoria d'aquestes ocupacions es produeixen de manera orquestrada a través de màfies immigrants que trafiquen amb persones i que estafen els seus propis compatriotes.

I si només ocupessin i no fessin fressa, rai, però no. Afegim-hi la violència, la trencadissa, les amenaces, les festes vint-i-quatre hores, el tràfic de drogues, la prostitució al replà de l'escala, els robatoris a l'ascensor, les bosses d'escombraries als balcons, el llum i l'aigua punxada. Terror. Aquest és el concepte.

Per defensar el dret a l'habitatge dels delinqüents, priven del dret a l'habitatge als veïns de l'immoble. Els condemnen a recloure's dins de casa, a sortir amb por i acompanyats sempre.

Segons el Síndic de Greuges, gens sospitós d'avaluar les tesis d'Aliança Catalana, les agressions a Catalunya en barris ocupats es van disparar un vint-i-cinc per cent l'any passat. I, segons el Ministeri de l'Interior, els barris amb més ocupacions a Barcelona concentren el quaranta-sis per cent de delictes de la ciutat.

Els sembla lloable encara l'ocupació il·legal, senyors d'Esquerra, dels Comuns i de la CUP? Els sembla maco que hi hagi famílies que inverteixen tots els estalvis i esforços en comprar un pis i que es veuen immerses en aquesta espiral de brutícia i violència? Els sembla lògic que els legítims propietaris de pisos d'aquests blocs hagin d'abandonar o malvendre el seu habitatge per poder esquivar aquest drama?

Cal reformar el Codi penal. Cal aplicar tolerància zero amb aquest fenomen. Però, sobretot, cal no votar les formacions polítiques que flirtegen amb el delictes.

Seny i ordre.

El president

Finalment, per posicionar el Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, té la paraula la diputada senyora Eva Candela López.

Eva Candela López

Gràcies, president. Molt bona tarda a tothom. Consellera, conseller... A veure... Caram, diputada Freixa, per ser que no havíem de parlar d'ocupacions, vostè n'ha parlat. Però, clar, l'última intervenció li ha donat vostè peu a que sortís en tromba parlant de les ocupacions, eh? Això també hauríem de mesurar-ho.

Mireu, com han comentat d'altres diputats i diputades, aquest debat avui no és nou en aquest Parlament. La que sí que ha obviat de parlar-ne detingudament és la diputada Freixa, de Junts, del projecte de llei que es va tramitar aquí el 2023 –al febrer de 2023 es va aprovar.

En l'exposició de motius sí que en parlen, però avui, en aquest faristol, ha obviat parlar-ne. Jo, per a aquelles persones que en aquell moment no estaven aquí o per a aquelles persones que ens estan veient des de casa i aquell dia no ho van veure, faré una miqueta de resum cronològic perquè vegem el que passava en aquell moment.

A veure, al desembre del 2022, el Grup de Junts va registrar una proposició de llei amb el títol d'«adopció de mesures urgents enfront de la inactivitat de la propietat en cas d'ocupació il·legal d'habitatges amb alteració de la convivència veïnal». Aquesta va tenir una tramitació per lectura única, i, en la seva ràpida tramitació, es van fer unes esmenes transaccionades amb els grups d'Esquerra i PSC. O sigui, Junts, Esquerra i PSC vam transaccionar unes esmenes. Recordo, a més, que la diputada Segovia es va queixar, que gairebé va sortir al faristol que les estàvem entrant per registre. Bé, les vam fer.

Aquesta proposició de llei que es va aprovar al febrer del 2023 el que establia és l'obligació d'aquests grans tenidors a exercir les accions necessàries quan hi havia

ocupacions en les seves propietats que alteraven l'ordre de la comunitat. I, a més, establia sancions per a aquells que no ho feien. I habilitava els ajuntaments en cas de no actuació dels propietaris. Això avui vostè no ho explicava així, que en aquesta proposició de llei hi era.

Aquesta llei, la 1/2023, va ser aprovada amb una variació important en el redactat que contenia de l'inici. I aquesta variació és el que ara vostès porten en aquesta proposició de llei que avui ens ocupa, i és tornar a posar sobre la taula la possibilitat de que les comunitats de propietaris puguin exercir aquesta acció contra l'activitat de qui hagi pogut ocupar il·legalment el pis i/o locals, i que en aquests s'hi estiguin realitzant activitats danyoses o il·legals. És a dir, quan ho presenten el 2023 amb les dues opcions –ajuntaments i comunitats de propietaris–, acordem entre tres grups parlamentaris majoritaris unes transaccions i traiem les comunitats de propietaris, perquè així ho acordem entre els tres grups i ho tirem endavant. I vostès ara ens tornen a presentar una proposició de llei on tornem a posar les comunitats de propietaris.

Miri, li recomanaria, senyora Freixa, que es llegeixi l'acta del dia d'aquell Ple, el que deia la seva diputada de Junts, la diputada Madrenas, sobre les reflexions que feia de: «Potser sí. Ens han arribat alguns documents on ens diuen que podria ser que alguna comunitat de propietaris pogués esbiaixar el pensament que té d'algunes persones. I per això hem arribat a aquestes transaccions.»

Llavors, a veure, si en aquell moment arribem a una transacció i traiem les comunitats de propietaris per poder-ho exercir, ara, dos anys després, ho tornem a portar? I jo dic: «Persistència, caram! Quina persistència que tenim en portar-ho!» I jo dic: «Home, aquesta persistència també estaria bé que la fessin donant suport a mesures per avançar en garantir el dret a l'habitatge, a un habitatge digne i assequible, que donessin suport, en aquest Parlament, al Govern de la Generalitat i que els seus alcaldes i alcaldesses també avancessin en fer mesures per avançar en el dret a l'habitatge, i no presentant en els ajuntaments mocions perquè es demanin deu anys d'empadronament per accedir a un habitatge públic.»

Gràcies.

El president

Acabat el debat, i atès que no s'hi ha presentat cap esmena a la totalitat, aquesta iniciativa pot continuar la seva tramitació.

Interpel·lació al Govern sobre les polítiques de memòria democràtica

300-00184/15

El vuitè punt de l'ordre del dia és la interpel·lació al Govern sobre les polítiques de memòria democràtica. És presentada pel Grup Parlamentari Comuns i, per fer-ne l'exposició, té la paraula el diputat senyor Andrés Garcia Berrio.

Andrés Garcia Berrio

Gràcies, president. Conseller, diputats, diputades... Avui és un dia per parlar de memòria democràtica en aquest Parlament, i estic molt content de que s'hagi aprovat realitzar la comissió d'investigació pel Patronato de la Mujer.

I és que, mirin, en poc més d'un mes es compleixen cinquanta anys de la mort del dictador Franco, i en tan sols deu anys i mig més, el 1936, es compleixen cent anys del cop d'estat franquista.

Les polítiques de memòria democràtica han arribat tard i no s'han desplegat amb prou força ni a Catalunya ni a l'Estat espanyol, sobretot en comparació amb el que s'ha fet en altres països com Xile, Alemanya o a l'Argentina.

«Mai és tard, però ha de ser ara.» És el que diu la campanya ciutadana que ha recollit més de sis mil firmes, amb la que s'ha acompanyat la demanda de Carles Vallejo davant el Tribunal Europeu de Drets Humans per les tortures que va sofrir a la prefectura de la policia situada a Via Laietana, 43.

Ha de ser ara, conseller. Cal intensificar les polítiques de memòria democràtica. La possible futura aprovació de la llei de memòria democràtica de Catalunya serà un pas molt important en aquest sentit, i n'estic plenament convençut. Però, perquè sigui efectiu el que s'aprovarà a la llei, cal dimensionar i amplificar les polítiques públiques i els equips de memòria democràtica de la Generalitat. I, conseller, cal ambició en aquesta matèria, perquè el moment ha de ser ara.

Queden gairebé mil fosses per obrir i moltes persones desaparegudes per identificar, molts familiars a qui reparar, a qui acompanyar, moltes víctimes que esperen que fem més. I molts, malauradament, ja no hi són.

Cal una dècada de polítiques intensives de memòria democràtica per arribar al 2036 amb la feina feta, per poder dir que vam arribar tard, però que ho vam fer bé. I una qüestió clau: el Govern de Catalunya ha de demanar de manera clara, de manera pública –i és un plantejament que els hi tornem a fer–, que l'edifici de Via Laietana, 43, sigui íntegrament un espai de memòria. Les víctimes i les persones represaliades fa massa anys que ho exigeixen, que ho necessiten. Ja que la impunitat ha fet que no hagin pogut accedir al dret a la justícia, almenys facilitem d'aquesta manera el dret a la memòria i a la reparació; almenys en part.

Un espai de memòria dinàmic, participat per la societat civil, per col·locar la memòria al centre, amb un espai memorial a l'altura del que va arribar a ser el Museu Lloc de Memòria Esma, a Buenos Aires, o el Museo de la Topografía del Terror, a Berlín. Catalunya i Barcelona es mereixen estar entre un dels millors memorials del món, i aquest espai ha de ser el de Via Laietana, 43.

El principal obstacle perquè sigui possible, des de fa anys, és el ministre de l'Interior, Grande-Marlaska, de la mateixa manera que ho és per a altres qüestions de drets humans. Però vostè, com a conseller de Justícia, i el president Salvador Illa poden i haurien de posicionar-se de manera clara i decidida. L'edifici de Via Laietana, 43, ha de ser un espai de memòria de manera íntegra.

Som conscients que fa dues setmanes, el president de la Generalitat, Salvador Illa, es va posicionar i va dir, un altre cop, que entén que és compatible l'ús actual amb l'ús com un espai de memòria, però no és el que consideren les víctimes, i tampoc és el que s'ha considerat a espais memorials com l'Esma, a Argentina.

En aquest sentit, el que li diem, conseller, és que persistirem, i persistirem fins que això sigui una realitat. I el proper 23 de novembre es convocarà una concentració que ha de ser massiva davant de la Via Laietana, perquè això s'ha de poder garantir, perquè necessitem l'espai memorial que les víctimes i la societat civil i les entitats de drets humans reclamen des de ja fa molt de temps. Pel passat, per poder reparar,

pel present, per salvaguardar la memòria, però també pel futur, per construir societats democràtiques lliures d'autoritarismes i totalitarismes.

A més, conseller, cal prendre decisions en altres àmbits molt importants per dimensionar les polítiques de memòria. Des del nostre grup parlamentari considerem que cal millorar l'atenció a les víctimes i persones represaliades. Cal dignificar l'atenció, integrar la perspectiva psicosocial posant les persones al centre i donar suport jurídic. Cal un servei de finestra única i atenció adequada.

Soc conscient de que s'està debatent amb la llei i confio que hi hagi un acord per a la seva aprovació. Però és fonamental que el Govern treballi en la seva implementació i faci la previsió econòmica adequada. I, en tot cas, efectivament, cal blindar aquesta eventual futura oficina o servei de suport a víctimes a la llei, però no cal una llei per poder tenir aquesta oficina i poder treballar per crear-la. I considerem que és important i urgent que el seu departament treballi en aquesta possible implementació per millorar el suport a les víctimes. Cal una dècada de polítiques intenses de memòria democràtica, i no hi ha temps a perdre.

És per això que li sol·licitem que acceleri, que treballi amb les entitats memorialistes de drets humans, amb els grups parlamentaris. Ha de ser una realitat, aquesta millora de l'atenció. S'ha fet molt, Catalunya ha estat pionera en molts moments, però pensem que hi ha marge per poder avançar de manera profunda. I les polítiques de memòria democràtica ens han de garantir també el dret a un futur lliure de totalitarismes.

Respecte al segon punt que li vull plantejar, a més de la qüestió Via Laietana, té a veure amb les actuacions relatives a les fosses. Considerem que cal ampliar i millorar les actuacions destinades a la localització, recuperació i identificació de restes de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la Dictadura franquista. Queden gairebé mil fosses per obrir, mil exhumacions per practicar. S'ha fet una gran feina, i és important, però ha arribat el moment d'intensificar la feina. Tenim deu anys, perquè arribar a fer cent anys del cop d'estat i no haver fet tot el que s'havia pogut crec que no ens ho perdonarem.

Cal, per tant, dimensionar els equips de la Direcció General de Memòria Democràtica dedicats a la localització i identificació de persones víctimes de desaparició forçada

o involuntària, i també els programes anuals de fosses. Cal ampliar el programa existent amb la Unitat d'Antropologia Forense de l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses, i també integrar la perspectiva i l'atenció psicosocial en relació amb les actuacions a les fosses. També, conseller, considerem que cal dotar de major protecció les dades d'ADN del programa d'identificació genètica de la Generalitat de Catalunya, garantint la creació d'un banc de dades que tingui una naturalesa cent per cent forense i que pugui dependre de l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses, tal com demanen col·lectius de víctimes.

I una tercera qüestió té a veure amb el Memorial Democràtic. Considerem que cal dimensionar el memorial per poder assumir les competències que li doni la llei. Com ja sabem, considerem que li cal més autonomia i centralitat, al Memorial Democràtic, en el desenvolupament de les polítiques de memòria. Això, efectivament, ho tractarem a la tramitació de la llei, a la negociació, i caldrà veure la decisió final que adopti aquest Parlament. Però, sigui com sigui, caldrà dimensionar el memorial. En aquest sentit, des d'aquest plantejament, el que considerem, conseller, és que, efectivament, cal que el Memorial Democràtic pugui respondre a les necessitats que hi ha en aquest moment en aquesta matèria.

I serem insistents i serem persistents en les diferents qüestions. Podríem plantejar-ne moltes més, però el que volem dir de manera molt clara és que pel nostre grup parlamentari, per als propers acords a què puguem arribar amb el Govern..., cal dir que la memòria democràtica estarà al centre, que volem que es puguin redimensionar i que d'alguna manera puguem treballar per garantir el futur de les polítiques de memòria democràtica de les víctimes i de tota la societat en el seu conjunt.

També vull dir-li, conseller, que pensem que és molt important treballar des de la direcció general per amplificar el treball que s'està fent en memòria democràtica i memòria col·lectiva respecte al poble gitano. Sabem també que s'està plantejant a la llei, però a vegades sí que trobem que hi ha..., bé, que costa incorporar una mirada veritablement interseccional i antiracista en les polítiques de memòria. I, en aquest sentit, considerem que és clau també incorporar aquesta visió a la direcció general i també en el conjunt de la llei. I també tot el que té a veure amb memòria colonial.

Conseller, serem exigents. Sabem que s'està treballant en la direcció adequada en aquest Parlament. També pensem que el Govern té un camí ampli per recórrer. I en aquest sentit estarem fent propostes constructives en tot moment.

Gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, diputat. És el torn ara del conseller, i té la paraula l'honorable Ramon Espadaler i Parcerisas.

El conseller de Justícia i Qualitat Democràtica (Ramon Espadaler Parcerisas)

Moltes gràcies, senyora presidenta. Senyor diputat –no el veia–, en primer lloc, moltes gràcies per haver posposat aquesta interpel·lació, que estava prevista en el Ple anterior, i, per una impossibilitat d'assistir-hi, servidor, doncs, va tenir l'amabilitat de posposar-la. I l'hi agraeixo per poder fer un debat que jo crec que és oportú.

Sempre és bo parlar de memòria democràtica. Però, després del que hem sentit avui aquí i ahir al Parlament de les Illes, jo crec que és important que parlem de memòria democràtica, no? Jo a vegades la defineixo no només com un deure democràtic, sinó també gairebé com una exigència ètica. Moltes vegades, i davant de tots els fets que estem veient, de com s'estan extremant moltes posicions, i que busquen en l'oblit parcial, eh?, de moltes coses en l'àmbit de la memòria democràtica, doncs, provocar divisions i conflictes.

La memòria democràtica es treballa a Catalunya des de fa molts anys. Vostè diu: «Arribem tard.» Certament, en algunes coses probablement arribem tard –no seré jo qui ho negui–, però no és menys cert que estem debatent una nova llei de memòria democràtica. Ja en tenim algunes que han donat els seus fruits, que han donat fruits positius. I això ha estat gràcies al legislador, ha estat gràcies a les institucions, en part del Govern de la Generalitat de Catalunya, memorial i la direcció general; ha estat gràcies als ajuntaments –la col·laboració amb els ajuntaments des de la direcció i el memorial dona fruits i dona fruits molt positius–; ha estat gràcies a les universitats i a tots els àmbits de recerca, i ha estat gràcies també a les entitats memorialistes. Per tant, és l'alineació de tots els sectors que d'una o altra manera tenim coses a dir, cadascú des de la responsabilitat que té, i la de govern és

d'impulsar aquestes polítiques..., doncs que això, diguéssim, ha estat possible fer-ho.

Li deia que era oportú, que crèiem que era oportú parlar de memòria, i voldria aportar en aquest debat –després li donaré resposta, entre el primer i el segon torn, a algunes de les qüestions concretes que ha plantejat– algunes conclusions de l'enquesta que vam fer, d'unes preguntes que vam incorporar com a Departament de Justícia i Qualitat Democràtica al darrer CEO, que demostren que les polítiques de memòria democràtica tenen un ample suport de la ciutadania, raonablement ample suport en els diferents àmbits i expressions, que està aproximadament, doncs, en el setanta-cinc per cent de ciutadans que veuen entre bé i molt bé el fet de que es treballi en la dignificació de les fosses, que es recuperin, que veuen bé les polítiques de memòria democràtica i que veuen bé els memorials, no? També ens hem de mirar l'altra part, aquest vint-i-cinc per cent que en part no sap / no contesta, però que hi ha un set per cent que hi és hostil. No fem política a partir de la demoscòpia, però és bo saber què pensa l'opinió pública, i és bo constatar que un gruix raonablement majoritari de l'opinió pública acompanya les polítiques de memòria democràtica, i ens sembla important.

I una altra enquesta que ha sortit darrerament, i que també ens convida molt a la reflexió i que justifica les polítiques de memòria democràtica, és la darrera enquesta del CEO que vostès coneixen bé i que ens dona alguns elements més que preocupants.

I encara ens podríem remuntar a una enquesta una mica més antiga –no gaire més, uns mesos més– de l'Institut de Ciències Polítiques i Socials, que ens assenyala un repte molt important i que per nosaltres és fonamental, que són els joves barons d'entre divuit i vint-i-quatre anys, que en un nombre exagerat –fins a un setze per cent, gairebé un disset per cent– consideren que un règim no democràtic a vegades pot ser millor per solucionar determinats problemes.

Per tant, la memòria democràtica, si té un sentit de restitució –que el té–, si té un sentit de dignificació de les víctimes –que el té–, si té un sentit de reparació –que el té–, si té un sentit de veritat i de justícia –que el té–, també en té un d'un valor molt important que no podem perdre de vista, que és el de traslladar a les noves

generacions que la democràcia no ha estat regalada, que la democràcia ha estat una conquesta difícil, en la que moltes persones hi han deixat la vida, hi han perdut les llibertats. I aquesta és una qüestió molt substantiva.

I vostè deia: «Fem aquest debat als cinquanta anys de la mort del dictador Franco.» Jo hi afegiria: i als vuitanta anys del tancament dels camps d'extermini nazis, i en el vuitanta-cinquè aniversari de l'afusellament del president Companys –fa escassament una setmana, que avui hem commemorat, precisament, doncs, sota la presidència del Parlament de Catalunya, no? Jo crec que són moments que ens conviden a dissenyar, a renovar aquestes polítiques.

Algunes de les coses que vostè planteja en la seva proposta, que són aquestes, bàsicament, quatre..., una part d'elles tenen resposta en la llei que està en tràmit. D'entrada, li confesso que em va desconcertar una mica que hi hagués una interpel·lació al mig d'un tràmit parlamentari que algunes de les coses les haurà de resoldre. I permeti'm que en un cas li torni una mica la pilota a la seva teulada. Diu: «Escolti, facin les previsions pressupostàries, destinin més recursos al Memorial Democràtic i a les polítiques de memòria.» Escolti, servidor, encantat de la vida. Voti'ns vostè els pressupostos per fer possible, en definitiva, això.

Vull dir, hem de resoldre el tràmit parlamentari de la llei de memòria democràtica, i jo crec que està raonablement ben encaminada. Sabem quins esculls, doncs, hi han –alguns els ha assenyalat perfectament vostè. Però, en qualsevol cas, jo deixaria d'alguna manera..., i em sembla important, que el Parlament vagi avançant en aquest tràmit de tenir aquesta nova llei, que és un nou instrument al servei no només de la veritat, la justícia i la reparació, amb l'objectiu del mai més, sinó de la transmissió del valor dels reptes de la democràcia i del viure en llibertat, amb convivència i el respecte a la dignitat de totes les persones a les generacions més i més joves.

I aquesta és l'orientació que hem donat, doncs, a tot el conjunt d'actes amb motiu del cinquantè aniversari de la mort del general Franco. Tenen una orientació –també hi han participat tots els departaments, i aprofito per agrair-los-ho– molt orientada a l'àmbit de l'educació, particularment amb el compromís del Departament d'Educació i de molts altres departaments, i tenen aquesta voluntat. Són més de seixanta actes

que s'han anat fent, una part dels quals es faran en aquesta recta final, però que tenen molt aquesta mirada.

I entrant en alguns dels temes que vostè..., doncs dels quatre temes concrets que ha plantejat, donar-li algunes respostes, perquè em sembla important que les conegui. El tema del pla de fosses. Diu: «Anem endarrerits.» És cert. S'ha fet una bona feina. Tinc algunes xifres de perspectiva: entre l'any 2004 i el 2017 es van excavar vint-i-cinc fosses; entre l'any 2017 i el 19, vint-i-cinc més –per tant, en menys temps es va fer exactament la mateixa feina–; entre el 2020 i el 22, vint-i-vuit fosses, i en el pla de fosses vigent, que és el del 23 i el 25, que encara està vigent, en curs, s'han excavat cinquanta-cinc fosses. Per tant, s'està treballant i s'està... En aquells casos que és possible, que no en són molts, més enllà del banc d'ADN i més enllà, és difícil moltes vegades poder identificar els cossos.

Però el que es fa... I jo he participat en alguns de..., bé, en tots els actes que s'han fet quan es retornaven les despulles als familiars, i li asseguro que convidaria tots els diputats i diputades d'aquesta cambra que hi assistissin, per la intensitat, per l'emotivitat, pel sentit profund que té, doncs, una família, d'alguna manera, de poder tancar els dols, de poder reposar les despulles dels seus avantpassats, dels seus pares, dels seus esposos, dels seus oncles o dels seus familiars amb la dignitat que requereixen, una dignitat que, val a dir-ho, no van perdre mai, aquestes persones. Però, en qualsevol cas, són actes importants. Continuarem amb aquest pla.

I just la setmana que ve, encara, signem un conveni amb el Govern, en aquest cas, de Navarra en el que compartim alguns elements. I jo estaré a Pamplona precisament amb la consellera que porta els temes de memòria democràtica, que és també la de Presidència, per anar avançant i compartint totes aquestes experiències. Per tant, pel que fa al pla de fosses, sí, compromís de continuar, doncs, treballant.

Respecte a Via Laietana, vostè coneix quina és la posició del Govern: la va fixar el president del Govern de Catalunya en el debat de política general, crec que a instància o a petició del seu propi grup parlamentari. Vostès saben que jo en el seu moment, doncs, vaig adreçar una carta al ministre de l'Interior dient: «Home, seria un bon moment per retornar això.» La posició del ministeri és la que és. I, per tant, d'aquí deriva la posició del Govern de Catalunya, que jo, evidentment, com es pot

imaginar, faig meva; jo faig meva aquesta posició del Govern. I torno a dir el que en origen havíem dit: quan hi hagi un acord entre el Govern de Catalunya, el Govern d'Espanya i el Govern de la ciutat de Barcelona, podrem desllodrigar aquesta qüestió. Perquè entenc –entenc– la demanda legítima que fan molts col·lectius en aquest sentit. Però sí que li vull deixar clar que assumeixo del tot la posició que va fixar el president de la Generalitat.

Ha parlat del poble gitano, i aquesta jo crec que és una de les grans novetats, incorporacions, en les lleis de memòria democràtica i que jo crec que té molt de recorregut. I ha parlat de tot el repte dels temes colonials. Aquest sí que s'escapa al que és la perspectiva temporal de la llei de memòria democràtica de manera nítida, perquè comprèn entre la República i just l'arribada de la democràcia. I, per tant, haurà de ser a través d'altres camins, no precisament del de la llei, pels que es podrà avançar en aquest camí.

Crec que em queden alguns altres temes dels que ha plantejat vostè, però amb molt de gust en la segona intervenció li precisaré algunes xifres més de la resposta.

Moltes gràcies, senyora presidenta.

La vicepresidenta primera

Moltes gràcies, conseller. Ara, per fer la rèplica, té un torn de cinc minuts el diputat Andrés García Berrio.

Andrés García Berrio

Gràcies, vicepresidenta. En primer lloc, el que volia dir i remarcar és que, efectivament –ho he dit–, Catalunya ha estat pionera, s'ha fet molt bona feina, tenim grans professionals, tenim grans..., unes entitats memorialistes que fan una feina absolutament impressionant. Però sí que volia deixar molt clar –i jo crec que també és l'objectiu de fer aquesta interpel·lació– que pel nostre grup parlamentari el que ha de ser l'aprovació de la llei ha de suposar un punt d'inflexió, un canvi en coses que es treballaran i es tractaran a la llei i en altres mesures que, com vostè ha manifestat ara en relació amb les polítiques de memòria, també hi ha una part que es debatrà a la llei en matèria de memòria colonial, però també s'han de desenvolupar polítiques públiques des de la Direcció General de Memòria. Llavors, en aquest sentit, ho deia

molt clar: ha de ser un punt d'inflexió; queden deu anys i cal una dècada de polítiques de memòria.

I, miri, jo la veritat és que he tingut la sort i l'ocasió de poder visitar, reunir-me, entrevistar-me amb organitzacions de drets humans i de familiars de víctimes de supervivents a l'Argentina. I quan hi vaig anar, ara ja fa uns quants anys, vaig entendre bé el que aquí no estàvem aconseguint fer. No només perquè, efectivament, han tingut dret d'accés a la justícia. De fet, la querella argentina que ha obert el que aquí no s'ha pogut obrir... I vull fer un homenatge i un reconeixement a tota la feina de totes les víctimes i represaliats que han hagut d'anar a Argentina per poder intentar fer justícia, que, a més, aquí després, quan s'ha sol·licitat que es pogués actuar per instància de la justícia argentina, no s'ha fet. Llavors, quan un veu el que s'ha pogut avançar allí o en altres països com Xile, també en qüestió de polítiques educatives, però també en qüestió memorial, és a dir, quan un va a l'Esma té la sensació d'estar davant, realment, d'un espai on se pot garantir tot un reconeixement de víctimes.

I és que ho diem molt clar, i és que ho continuarem dient i serem molt persistents: que Barcelona i Catalunya necessiten aquest centre de memòria gran, potent, com ha de ser la Via Laietana al centre de la ciutat. I vostè ho ha dit: estem en un moment en el que hem de defensar la democràcia com mai, l'hem de defensar com mai. I la millor manera és posar la memòria al centre per defensar el futur. I el que hem dit: lo que s'està fent està bé, però cal amplificar. I a vegades passa que, si no se treballa a temps, quan s'aprova una llei i no es fan les suficients previsions pressupostàries, efectivament, no arriba a res. I simplement, més enllà del que pugui passar en els propers mesos o no, el que sí que volem plantejar és que, en qualsevol cas, per a qualsevol acord, les polítiques de memòria democràtica pel nostre grup parlamentari estaran al centre.

A més del que acabo d'explicar, volia fer una reflexió amb les fosses. Jo crec que les dades que ja coneixia i que vostè ha traslladat mostren que s'ha pogut avançar, que s'han pogut anar amplificant aquestes polítiques de memòria. També, durant un temps, fins i tot el Memorial Democràtic no va tenir fons per poder actuar. Llavors, anem en la bona direcció. Simplement, el que plantegem és que cal intensificar

aquestes polítiques i que cal, a més, millorar-les en el que es pugui i en el que es pugui aprendre d'altres models i d'altres països on s'estan fent les coses d'una manera adequada i posar al centre els drets humans i també la perspectiva psicosocial. Pensem que hi ha marge de millora, i des d'aquí ho plantejem.

I és que estem en un moment clau per tal de poder avançar en la construcció de memòria col·lectiva, de memòria democràtica, i per poder continuar lluitant i treballant perquè mai més enlloc se puguin repetir fets com els que van passar aquí durant massa anys, durant la Dictadura i el franquisme. Així que fem que aquest aniversari dels cinquanta anys de la mort del dictador sigui un impuls i un revulsiu perquè les víctimes tinguin la sensació de que s'està fent tot el possible. I aquesta sensació, a dia d'avui, molts i moltes d'elles no la tenen. I, malauradament, molts i moltes d'elles ja no són aquí per comprovar-ho. Llavors, tenim marge i avancem.

Gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, diputat. Ara és el torn de rèplica del conseller. Té, per un temps de cinc minuts, la paraula l'honorable Ramon Espadaler i Parcerisas.

Ramon Espadaler Parcerisas

Moltes gràcies, senyora vicepresidenta. Gràcies pel to i per aquest reconeixement al que es fa. Diu: «Es fa bé, però es pot anar a més.»

Jo sempre m'he imaginat moltes polítiques, no només aquesta, en certa manera amb modulacions, però com una certa cursa de relleus, i en aquest cas serveix l'exemple. Nosaltres agafem el testimoni d'una feina que s'ha fet. Quan dic nosaltres, dic l'actual Govern, amb una feina dels governs que ens han precedit en memòria democràtica, en legislació, en aixecar institucions, en fer polítiques concretes, en aterrar-les d'alguna manera. I donem continuïtat a això, i segurament al que ens diu: «Escolti, corrin una mica més del que s'ha corregut fins ara.» Però, en qualsevol cas, jo crec que l'orientació, el sentit, el relleu està ben pres, i espero poder-lo lliurar quan la ciutadania i aquest Parlament decideixin que s'ha de lliurar a un altre govern, doncs, havent fet més deures.

Sí que hem volgut aprofitar la conjuntura, l'esdeveniment dels cinquanta anys de la mort del dictador Franco, precisament, per posar el focus no només en una mirada retrospectiva, que evidentment també, per aflorar veritats, una part de les quals encara no són prou conegudes, i en aquest Ple, doncs, n'hem tingut algun exemple, sinó també, i molt particularment, per posar en valor el preu de la democràcia, per imperfecta que ens pugui semblar, que evidentment, ho és, però en qualsevol cas, primera, el preu que ha tingut, i, segona, que no és un bé permanent ni immutable.

I, en aquest sentit, deixi'm dir un parell d'iniciatives que hem fet en el context d'aquest aniversari. El col·loqui d'enguany de Walter Benjamin que es fa a Portbou es va fer precisament jo crec que amb autoritats acadèmiques rellevants i bons analistes sobre els riscos de les democràcies liberals a dia d'avui. Aquesta és una manera també d'aprofitar un aniversari per aterrar un problema que tenim objectivament. I alguna altra jornada que farem un xic més endavant, en aquest cas en l'àmbit de la universitat. Amb la Universitat de Barcelona farem alguna altra iniciativa semblant, perquè creiem que aquesta és l'orientació que d'alguna manera s'ha de donar.

Respecte al tema de la llei, doncs, el que ja, d'alguna manera, li he dit abans. Esperem, estarem amatents a com evolucioni i quan s'aprovi la llei. I sí, té el compromís, òbviament, doncs, el Govern, d'aprofitar-la intensivament, de donar-li ple sentit i de fer-la aterrar, fer el compliment del que és la llei.

I aportar-li algunes dades més que m'han quedat al tinter i que li he dit que n'hi donaria algunes més. Més enllà de les dades de les fosses que li he dit, també posar en valor, doncs, tot l'esforç que s'ha fet en l'àmbit de la gestió de les indemnitzacions a les víctimes de la repressió franquista. Aquest és un gest que es fa periòdicament, anualment, i que, per raons òbvies, biològiques, malauradament cada vegada hi han menys persones que poden ser –anava a dir «mereixedores»–, dissortadament, mereixedores d'aquest rescabament, d'aquest reconeixement i d'aquestes indemnitzacions. Però des de que es va instaurar des de l'any 2025 s'han satisfet fins a 52 milions d'euros i s'ha arribat a 22.000, s'han atès 22.500 peticions. I aquesta és una política que continua, per bé que no hi ha el nombre de persones que en edicions anteriors, per raons que abans li esmentava, que són raons òbvies.

I les jornades que tenim en aquest futur també per donar aquesta orientació que deia vostè, no només les que hem fet de passat en l'àmbit del col·loqui Walter Benjamin. Tenim també preparades algunes jornades amb el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, que vostè coneix bé. La tenim també prevista de cara al 26, amb els síndics de greuges locals, sobre la memòria democràtica, perquè creiem que és un espai que es pot treballar des d'aquestes perspectives. O altres jornades, doncs, de la Direcció General de Memòria Democràtica sobre la sanitat durant la Guerra Civil, amb alguns homenatges al doctor Gras Artero, o sobre els jutges de la Generalitat republicana, que són a vegades episodis, persones, moments, fets que van quedar o que han quedat una mica en l'oblit i que creiem que paga la pena d'alguna manera, evidentment, posar en valor.

I també un acte rellevant, probablement un dels més rellevants, és un acte que es repeteix cada any i que serà el 7 de novembre, que és l'acte de l'aniversari de la fundació de l'Assemblea de Catalunya, que enguany el farem al paranimf de la universitat. I permeti'm dir que, a diferència d'anys anteriors –tothom, òbviament, hi és convidat; també tots els diputats i diputades de la cambra–, l'orientem molt a la gent jove també –a la gent jove–, perquè tinguin ple coneixement de que –el que els deia– la democràcia ni ha estat un regal, ni és perenne, sinó que s'ha de conrear, com les amistats cada dia.

Moltes gràcies, senyora vicepresidenta.

La vicepresidenta primera

Gràcies, conseller.

Interpel·lació al Govern sobre el cost de la immigració per als catalans

300-00192/15

I, tot seguit, passem al novè punt de l'ordre del dia, que és la interpel·lació al Govern sobre el cost de la immigració per als catalans, presentada pel Grup Parlamentari de VOX en Catalunya. I per exposar-la té la paraula, per un temps de deu minuts, la diputada Júlia Calvet Puig.

Júlia Calvet Puig

Gràcies, vicepresidenta. La inmigración es la solución a todos nuestros problemas: la solución a la pirámide demográfica invertida, la solución a la baja tasa de natalidad, la solución a nuestro sistema de pensiones, a todos nuestros problemas del mercado laboral. Esto es lo que ustedes, toda la clase política dirigente de izquierda a derecha, han reiterado en multitud de ocasiones. De hecho, han instado en varias ocasiones a que es la solución al sostenimiento de nuestro estado del bienestar, y por eso han puesto en el centro, como epicentro de efecto llamada, Cataluña en toda España.

¿Y qué ocurre ahora? Pues que la realidad de los barrios, el deterioro de los servicios públicos y el colapso del sistema hablan por sí solos. Por eso creemos que es de justicia desmontar ese mito, desmontar esa gran estafa piramidal. Y vamos a saber cuál es el coste real de la Cataluña de los 10 millones de la que tanto alardean y presumen y que poco tiene de catalana y española.

Empecemos. Por ejemplo, ustedes, siempre haciendo gala de su clasismo, acostumbran a afirmar que necesitamos inmigrantes para hacer los trabajos que los catalanes no queremos hacer. De hecho, un diputado socialista en el Congreso de los Diputados ha llegado a decir, literalmente, que si no hay inmigrantes quién va a limpiar el culo a nuestros abuelos. Pero ¿por qué necesitamos más inmigrantes en España cuando actualmente hay 1,4 millones de nacidos en el extranjero en paro? O ¿por qué necesitamos más inmigrantes cuando sabemos que en España hay al menos 2 millones de inmigrantes que viven de prestaciones directas del Estado?

Por ejemplo, los extranjeros de origen marroquí –que no es que les tengamos manía, es porque son el grupo de inmigrantes más numeroso que llega a Cataluña– tienen unos índices de desempleo altísimos. Por ejemplo, en el caso del INE, dice: «El veintisiete por ciento de los hombres marroquíes percibe prestaciones por desempleo.» Y ya un dato terrible es que el cincuenta y cuatro por ciento de las mujeres marroquíes se encuentra en paro.

Pero es que, si seguimos con las ayudas sociales, la realidad es todavía más humillante. Mientras miles de familias catalanas no llegan a final de mes, la Generalitat da una ayuda a los MENAs de entre dieciocho y veintitrés años, una

ayuda que actualmente es de setecientos ochenta euros mensuales. ¿Díganme cuántos jóvenes catalanes cobran diez mil euros anuales sin hacer absolutamente nada? (*Alguns aplaudiments.*) Díganmelo. Al menos atrévanse a decir que prefieren un sistema que priorice al de fuera y que castigue al catalán.

Pero vamos a otra de sus grandes falacias. Ustedes dicen que hay que pagar más impuestos, para sanidad y para educación. Pues vayamos a ello. En sanidad, según datos del propio Departament de Salut, el gasto destinado a extranjeros en 2024 se ha disparado respecto a 2016. Solo en intervenciones quirúrgicas el gasto ha aumentado un 144 por ciento en tan solo ocho años. Es decir, ustedes asfixian a los catalanes a impuestos bajo la excusa de contribuir al sostenimiento de nuestros servicios públicos, pero la realidad es que quienes se benefician de ellos es quien nada cotiza y, además, relegan a los catalanes a los últimos de la cola. (*Alguns aplaudiments.*)

Seguimos con otra área, otra de las grandes áreas: la educación. Según los datos ofrecidos por la Fundació Bofill, Cataluña dedica 5.465 euros al año por alumno de primaria o secundaria, una cuantía muy inferior a la media española. Pero lo devastador viene cuando, en un ejercicio simple de comparación, vemos cómo el coste por un MENA es de unos cuatro mil euros mensuales, lo que es lo mismo que unos 48.000 euros anuales. ¿Ustedes ven normal que el Govern de la Generalitat gaste diez veces más en un extranjero que en un estudiante catalán? ¿Ustedes eso lo ven normal? (*Alguns aplaudiments.*) Pero es que no es solo esto –no es solo esto. Su efecto llamada ha colapsado nuestras aulas, con personas que ni siquiera conocen nuestra lengua, en la que se imparten las clases. Entonces, lo que hacen es retrasar el nivel de toda el aula.

Y hablemos, si quieren también, de otro de los grandes temas, que es el caso de la vivienda. Ustedes, con su efecto llamada, han hecho que en España, pues, entren millones de inmigrantes, sin haber construido al ritmo que los acogíamos. Y la poca vivienda de protección oficial que han hecho, pese a que se nieguen a darnos los datos de los últimos años..., en 2021 la otorgaron un treinta y ocho por ciento a extranjeros en provincias como Barcelona, pero es que un cincuenta y dos por ciento, por ejemplo, en Gerona. Pero tranquilos, sabemos que muchos de ustedes

estarán pensando: «No, es que solo les molesta la inmigración de renta baja.» No, es que esto no es el problema. El problema, señores diputados, es que ustedes no construyen y, de la poca oferta disponible que hay y que antes iba para los catalanes, ahora se ha vuelto y se ha disputado en auténticos *castings* inmobiliarios, donde sí se disputa entre inmigrantes de renta baja y de renta alta, y si queda algo, para los catalanes. (*Alguns aplaudiments.*)

En definitiva, constatamos una realidad que ya nadie puede negar, y es que la inmigración supone un enorme coste económico para los catalanes. Pero seamos sinceros: hoy la inmigración ya no solo ataca los bolsillos de los catalanes, sino que también supone una amenaza directa a nuestra seguridad y a la identidad de nuestros barrios. Las cárceles catalanas, por ejemplo, superan, semana tras semana, los porcentajes de población inmigrante. Las noticias, día tras día, nos demuestran que la mayoría de los autores de los delitos que se cometen tienen algo en común, y es que no son españoles.

Pero volvamos de nuevo a los datos de la propia Generalitat. El coste diario por interno en las cárceles catalanas es de 141 euros. Actualmente, hay 4.782 presos extranjeros. Eso, en una simple multiplicación, supone un coste anual de 246 millones, millones que se podrían destinar, sí, a sanidad y a educación, pero que se pierden y se malgastan en todos esos extranjeros que ya hace mucho tiempo que deberían haber sido deportados a sus países de origen. (*Alguns aplaudiments.*)

Ahora bien, lo más indignante de todo es verlos presumiendo de cómo se están creando más juzgados de lo penal, cómo se está aumentando la plantilla de los Mossos d'Esquadra..., cuando el problema no es que falte seguridad. El problema es importar tradiciones de otras latitudes que lo único que hacen es enriquecer la criminalidad.

Eso también me lleva a hablar del aumento de ciertos delitos, como son los matrimonios forzosos o las mutilaciones genitales femeninas, que antes eran totalmente inexistentes en nuestra tierra. Este es el precio que tenemos que pagar los catalanes por importar en este caso sus políticas, que son políticas que importan culturas antagónicas a la nuestra y que son culturas perversamente misóginas, que

lo que hacen es normalizar tratarnos a nosotros, a las mujeres, como perros callejeros. Esta degradación importada...

El president

Senyora diputada... Senyora diputada, fa una vinculació de determinades cultures amb accions vinculades a delictes, i això, amb caràcter general. I aquestes generalitzacions, aquí i a qualsevol parlament democràtic, no són acceptables. I, per tant, li crido l'atenció. Continui, senyora diputada.

Júlia Calvet Puig

És que està corrent el temps.

El president

Doncs l'aturo. Ja li donaré més temps, però el rellevant no és el temps. El rellevant és el que li acabo de dir. D'acord?

Júlia Calvet Puig

D'acord.

El president

Continui.

Júlia Calvet Puig

Seguim. Pues esta degradación, importada desde fuera, como es evidente, está provocando la desaparición total de nuestros barrios, que ya son irreconocibles. (*Veus de fons.*) Y no es una exageración; no se ríen. Es la realidad que viven los catalanes día tras día.

Caminar por nuestras ciudades, sobre todo si lo hacemos en los barrios más humildes, pues, genera una sensación de desorientación total, porque que hoy existan barrios de Cataluña que cada día parecen menos Cataluña no es casualidad ni cuestión de dos días, sino que es resultado directo de unas políticas totalmente irresponsables. Porque, cuando en un barrio, una calle o un colegio los catalanes pasan a ser minoría, ese barrio, esa calle o ese colegio deja de ser catalán. Eso es precisamente lo que está pasando en decenas de municipios de nuestra tierra, donde los nacimientos de madre extranjera ya son mayoría, como es en el caso de

Olot, Manlleu o Salt. Y todo esto, con todos estos datos, aún tienen la osadía de decir que no, que esto es diversidad y es progreso. Y no, señores diputados, eso ni es diversidad ni es progreso. Eso es sustitución demográfica, sustitución social y sustitución cultural. (*Alguns aplaudiments.*)

En definitiva, las políticas de inmigración masiva e invasiva no son la solución a todos nuestros problemas; más bien todo lo contrario. Son políticas que generan una gran injusticia social. Porque sí, porque hay servicios públicos colapsados. Los catalanes estamos a la cola de las ayudas sociales, de las colas a nivel de operaciones en la sanidad pública, hay mayor inseguridad y hay una amenaza directa a nuestra esencia e identidad como pueblo.

Por todo esto, señora *consellera*, le formulo las siguientes cuestiones. La primera: ¿cuánto nos cuesta en su totalidad a los catalanes la inmigración masiva? Segunda: ¿cuánto nos cuesta en su totalidad a los catalanes la inmigración ilegal? Tercera: ¿cuántas viviendas de nuestro parque inmobiliario están en manos de extranjeros? Y cuarta: ¿qué porcentaje de las ayudas sociales se destina a extranjeros?

Dicho esto, si la verdad estuviera de su lado, seguramente no tendría ningún problema en responder a esas preguntas dato por dato, respuesta por respuesta. Así que, si es así, tenga la valentía de hacerlo y respóndalo todo con claridad.

Muchas gracias.

El president

Per respondre, té la paraula l'honorable senyora Mónica Martínez Bravo, consellera de Drets Socials i Inclusió.

La consellera de Drets Socials i Inclusió (Mónica Martínez Bravo)

Moltes gràcies, president. Conseller, diputats, diputades... Doncs aquí em disposo, amb valentia i claredat, a donar-li totes les explicacions possibles. (*Alguns aplaudiments.*) I com sempre, molt agraïda. Molt agraïda a VOX, perquè ja els hi dic que poder respondre i tenir aquesta oportunitat des d'aquesta tribuna és molt terapèutic.

A veure, però per posar també una mica de context històric, perquè jo crec que també vosaltres, diputats i diputades del Grup Parlamentari de VOX, hauríeu

d'explicar-nos també quin és el vostre concepte de migració. Què parlem de migració? Què vol dir una persona migrant? Perquè, a veure, Catalunya és una terra d'acollida des de fa segles. I molts, moltes de les persones, si no la immensa majoria de persones a Catalunya, o bé han nascut fora de Catalunya o bé un dels seus pares ha nascut fora de Catalunya. El seixanta-cinc per cent de la població catalana té arrels migratòries. Jo soc una persona d'arrels migratòries, i ho dic amb molt d'orgull. Quan parlen de persones migrades parlen de mi, parlen de mi també. I l'hi dic amb molt d'orgull. No, vostès no poden dir-me què és el que jo penso i què és el que jo sento. Ho sento. Això és així. Vostès poden definir-se com vulguin. La seva concepció de qui són els de casa és la seva concepció. Jo els hi dic quina és la meva. La meva concepció és que jo soc una persona d'arrels migrades. Els meus pares no van néixer a Catalunya, i els hi dic amb molt d'orgull. I molts...

I això per què els hi dic avui? I, miri, tenia tot això escrit, però, mira, vaig per un altre camí. Per què els hi dic jo això? Doncs perquè molts dels arguments que fan servir són més vells que el tebeo, d'acord? I són els arguments que van patir els meus pares i van patir moltes persones migrades en diferents moments a Catalunya.

I, si no, miri, un exemple concret. Han vist la pel·lícula d'*El 47*? Els hi recomano veure la pel·lícula d'*El 47*. Per què? Perquè l'argument era el mateix. Home, els autobusos primer que arribin a Sarrià, a les Corts, a Gràcia. Però, per què els autobusos han d'arribar a Torre Baró? Primer, per als de casa. O sigui, per esllomarse a treballar, benvinguts. Però, a l'hora de tenir serveis públics, primer per als de casa. Hipocresia. (*Alguns aplaudiments.*) Això és el que es diu «hipocresia».

Doncs, tornant després d'aquest context de que Catalunya és una terra d'acollida i la immensa majoria de persones tenim, amb molt d'orgull –amb molt d'orgull–, arrels migrades, parlem de quina és la situació de Catalunya ara mateix. Catalunya té un creixement negatiu de la població des de 2018. Hi ha moltes més defuncions que naixements. Això vol dir que la migració és la solució a tots els nostres problemes? No, no. Lògicament, no. La migració és un fenomen. És un fenomen global que afecta Catalunya, afecta Espanya, la majoria de països avançats. És un fenomen global que s'ha de gestionar i s'ha de gestionar correctament. I els hi dono la raó, que s'ha de mirar si hi han dificultats o problemes de gestió, s'ha de redimensionar

l'estat del benestar. S'han de fer moltes coses. Però en si mateix ni és una solució ni és un problema. És una solució o és un problema en funció de com es gestioni aquesta realitat.

Però resulta que, donat el context demogràfic que tenim com a país, tenim la immensa sort de que Catalunya és un país atractiu per a la migració. I llavors això em fa transmetre i respondre a la seva pregunta amb tota la claredat possible. Quin és el cost de la migració? Cap, cap cost. La migració ben gestionada és un actiu per a la nostra societat. I no ho dic jo; ho diu l'evidència científica, ho diuen les dades. I jo els hi dono totes les dades que siguin necessàries.

Avui a Catalunya hi ha 670.000 persones estrangeres afiliades a la seguretat social. I, des del 2013, mentre que la immigració ha continuat creixent de manera molt substancial, la taxa d'atur ha baixat del vint-i-tres per cent al vuit per cent. Hi ha hagut una arribada migratòria important, i l'atur no ha parat de baixar.

Però és que, a més, les persones migrades, en gran mesura –en gran mesura–, són un puntal de la nostra societat i la nostra economia, perquè arriben i la immensa majoria d'ells el que volen fer és treballar. La taxa d'ocupació de les persones migrades és del seixanta-quatre per cent, deu punts per sobre de la població nacionalitzada. Un recent estudi mostra que l'absentisme laboral a l'economia espanyola s'està moderant, s'està reduint per la incorporació de persones migrades. Per què? Perquè les persones migrades tenen una taxa d'absentisme laboral dotze punts per sota de la població general. La immensa majoria de la població migrant ara està fent el mateix que va fer la generació dels meus pares: venir aquí i esllomar-se a treballar. I això és així, els hi agradi o no els hi agradi. Això és així.

Saben què aporta una persona a la hisenda pública que s'integra al mercat laboral i treballa durant vint anys? Cent seixanta mil euros. I això assumint que cobra el salari mínim i només tenint en compte cotitzacions a les seguretats, no tenint en compte els impostos indirectes o, per exemple, l'augment de l'activitat econòmica, que aquesta persona, amb tot el seu talent i tot el seu esforç, contribueix a dinamitzar l'economia. Les persones migrades aporten el deu per cent dels ingressos a la seguretat social i només en reben l'u per cent.

I, miri, com a mostra, un botó, que diuen. Vostès han posat sobre la taula les dades..., unes dades de què desconec la font, però em serveixen per il·lustrar quina és la gestió i la tergiversació que fan de les dades. Perquè han dit: «Des del 2006, la despesa sanitària en població migrada s'ha disparat...» No ho sé, han dit un cent per cent o alguna cosa així. Bé, és que la població migrada ha crescut de manera substancial. La població migrada fa un ús molt menor de la despesa sanitària que la resta de la població. Però lògicament, si hi han moltes més persones, doncs, escolta, hauran d'anar al metge. O faig servir l'argument d'*El 47*: què passa, que per venir a esllomar-se sí que poden venir, però que no vagin al metge? És això el model de societat? Doncs, afortunadament, aquí la immensa majoria de la població catalana i dels grups parlamentaris saben que aquesta és una visió totalment esbiaixada de la realitat, esbiaixada de les xifres, i el que volem és una societat que tracti a tothom per igual i doni les mateixes oportunitats a tothom.

Però, bé, tot això també... Quan dic esllomar-se, dic esllomar-se en tots els àmbits de la nostra economia, perquè moltes vegades també associem migracions amb personal de poca qualificació. Però això també és un estereotip. Cada cop hi ha més persones migrades que són empresaris i empresàries, autònoms, autònomes, investigadors, científics que estan també impulsant la nostra economia i la nostra societat en molts àmbits. I així ho demostra també l'evidència científica. Hi ha molts estudis, incloent-hi el premi Nobel David Card, però també un *paper* recent sobre economia, Joan Monràs, que estudia els efectes en l'economia de la regularització de 600.000 persones durant el Govern Zapatero, que mostra que aquesta regularització va fer augmentar l'ocupació formal, va reduir la informalitat, va incrementar els ingressos fiscals i no va tenir cap efecte en la població ni els salaris de la població nativa. Llavors, això és el que diuen les dades, això és el que diu la ciència.

Però, quin és el problema? Que vostès no ho entenen. I saben per què no ho entenen? Perquè no entenen com funciona l'economia. Ja que, de vegades, de manera despectiva, diuen que jo he vingut a fer-los una classe, doncs, mira, si no, el que em deia la meva mare: «*Si no quieres caldo, dos tazas.*» O sigui, que avui els hi ensenyaré per què no entenen com funciona l'economia. Perquè el seu plantejament és un plantejament en què l'economia funciona com un joc de suma

zero. Si n'hi dones a un, n'hi treus a un altre. Però no és així com funciona l'economia. Els estudis el que demostren és que, quan ve la migració, es genera un efecte multiplicador, es dinamitza l'economia, es genera demanda de nous productes, de nova activitat comercial, de noves també idees, de noves empreses. Es genera més demanda, més innovació, i hi ha una solució d'equilibri general que fomenta que hi hagi una dinamització de l'economia.

I és per aquests motius, és per aquesta teoria econòmica totalment contrastada i que és central en l'àmbit, doncs, de la ciència econòmica, la raó per la qual el Banc Central Europeu, *The Economist* i les institucions europees i internacionals mostren que un dels factors de creixement de l'economia catalana i espanyola és, precisament, l'arribada de persones migrants. Llavors... I no només per l'aspecte de la demanda, sinó també per l'efecte de la innovació. Un altre estudi mostra com als Estats Units les persones migrades generen el vint-i-tres per cent de les patents i podrien ser responsables d'un terç de la innovació total.

Lògicament, el fenomen de la migració, com bé reconeixia abans, és un repte. És un repte que també requereix, doncs, redimensionar l'estat del benestar, gestionar-lo, estar atent per veure si poden haver-hi dificultats, com, per exemple, la segregació en determinats barris o algunes qüestions. Però això es resol també reforçant l'estat del benestar amb més inversió i, doncs, amb més prosperitat compartida, que és justament el contrari que les vostres polítiques, les vostres propostes normalment apunten.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, consellera. Per fer la rèplica, té la paraula la diputada senyora Júlia Calvet i Puig.

Júlia Calvet Puig

Mire, señora Martínez Bravo, usted habla de hipocresía, pero lo que es hipócrita es lo que usted ha dicho hoy. Los aragoneses, los valencianos y los andaluces no son extranjeros en Cataluña. (*Alguns aplaudiments.*) Tampoco somos nosotros, los

catalanes, extranjeros ni en Andalucía, ni en Aragón, ni en Valencia. A ver si empezamos ya a decir las cosas por su nombre.

Seguimos. Ya no engañan a nadie. Es que no engañan a nadie. Decir... Usted misma ha dicho que no, que la inmigración no genera ningún coste –ningún coste. Esto es insultante, y no para nosotros. Es insultante para los catalanes que tienen que sufrir la decadencia y la ruina de sus políticas.

Y, obviamente, que nos diga..., bueno, nos llame mentirosos –ha dicho que tergiversamos los datos–, pues, primero, nos da absolutamente igual. (*Remor de veus.*) Y, segundo, demuestra una cosa, y es que están muy nerviosos y están asustados, porque ven en VOX una alternativa real basada en la realidad de los barrios, y no en políticas creadas desde sus despachos. (*Alguns aplaudiments.*)

Tan asustados están que no nos cansaremos de repetir que hace dos semanas, en el debate de política general, cuando hablaba Ignacio Garriga, la *consellera* de Interior, hablando con su séquito de la *conselleria*, admitía que los datos que estábamos diciendo eran verdaderos, y, además, decía que estaban perdiendo el relato.

Pero es que en este tema ya es completamente tremendo. Usted no lo ha dicho directamente, pero en muchas ocasiones se puede interpretar que ustedes dicen que sí, que los inmigrantes vienen aquí a pagarnos las pensiones. Pues, señora *consellera*, esto, cuando un catalán lo escucha, sabe que no es verdad.

De hecho, yo creo que sería más normal y más habitual que piense que a lo mejor le quita la pensión cuando va al cajero, porque esa es la realidad y la actualidad en Cataluña. (*Alguns aplaudiments.*) Y sí, no se indigne.

El president

Senyora diputada... Una altra vegada, aquestes generalitzacions, aquesta imputació de fets delictius. Sigui capaç de discernir entre persones concretes i col·lectius amorfs. No deshumanitzi la ciutadania. Té la paraula.

Júlia Calvet Puig

Pues vayamos a discernir. Volvamos a los datos. Las simulaciones contables indican que un inmigrante, para que tenga una contribución neta positiva, debería tener un salario medio de al menos 45.000 euros anuales durante toda su vida laboral.

Para ponerles un ejemplo, el caso de un hombre africano que llega a España con dieciocho años, se pone a trabajar de forma inmediata y cobra el salario medio para un hombre africano en España, que son unos veinte mil euros al año. Poniendo el caso de este hombre, que ponemos que trabajara hasta los sesenta y seis años y que muriera a los noventa, con la pensión que cobraría, su saldo sería un aporte negativo de más de 150.000 euros. Y eso también se ha constatado en países como Dinamarca u Holanda.

Pero, mire, si niega estos datos aquí, tenga la valentía de hacerlo también, por ejemplo, en Igualada, donde el otro día yo hablaba con una señora que se llamaba Ana, y era una señora que nos explicaba cómo malvivía con una pensión y pagando el alquiler mientras veía cómo sus vecinos inmigrantes se beneficiaban de una vivienda social.

O, por ejemplo, el otro día, en Sabadell, cuando pude hablar con varios padres de familias que estaban muy preocupados porque sus hijos estaban estudiando en colegios donde la mayoría ya no son catalanes, y se estaban impartiendo clases de lengua árabe y cultura marroquí, clases que, por cierto, estaban llenas de inmigrantes que se iban por la mañana al cole, pero por la tarde van a tirar piedras a las reuniones vecinales de VOX. *(Alguns aplaudiments.)*

Esta es la realidad, señora Martínez Bravo, que ustedes se empeñan en esconder. Este es su sistema, el sistema que beneficia a unos pocos, pero que perjudica a la mayoría. Un sistema que les beneficia a ustedes, pero que perjudica a los catalanes. Un sistema, pues, en el que ustedes sí se sienten cómodos, porque ni lo padecen ni lo viven.

Porque, mire, ¿sabe por qué a usted ya le va bien este sistema? Porque no es usted quien lleva a sus hijos a colegios públicos saturados, no es usted quien tiene miedo de volver a casa por la noche, no es usted quien tiene que soportar un okupa en el piso de arriba, y no es usted quien tiene que esperar meses para una operación en la sanidad pública. *(Alguns aplaudiments.)*

Pero ¿sabe quién sí lo padece todo esto? La señora Ana de Igualada, los padres y las familias de Sabadell y también casi el cincuenta por ciento de hogares catalanes que en 2024 acreditaron tener algún tipo de dificultad para llegar a final de mes.

Hombre, señora Martínez Bravo, que ya está bien, hombre. Que hay que decir las cosas por su nombre. Hay que tener rigor en los datos y decir lo que está pasando. *(Alguns aplaudiments.)* No lo que usted vive, sino lo que están sufriendo los catalanes, porque es de justicia social, porque es de respeto a nuestros mayores y de compromiso con el futuro de los que vendrán.

Hemos de actuar sin buenismos. Por eso, desde VOX vamos a plantear varias medidas en nuestra moción necesarias para volver a poner el interés de los catalanes en el centro. Porque claro que se puede poner a los catalanes los primeros de la lista de sanidad, los primeros de la lista de la vivienda, los primeros de la lista en educación. Solo es cuestión de voluntad política, señora *consellera*.

Primero hay que pensar en los catalanes. Eso es lo que hay que pensar, primero en los catalanes. Porque sí, porque en todo, ante todo y para todo, primero lo nuestro. Primer els de casa.

El president

Per fer la rèplica, té la paraula l'honorable consellera de Drets Socials i Inclusió.

La consellera de Drets Socials i Inclusió (Mónica Martínez Bravo)

Gràcies, president. A veure, senyora diputada, per on començo? Miri, té la seva gràcia, eh?, que em digui que jo no conec la realitat, que fem les polítiques des dels despatxos, que és sobre el que jo visc i no el que jo *padezco*.

M'agradaria que algun dia ens diguessin en quins barris han crescut vostès. *(Alguns aplaudiments.)* M'agradaria que algun dia ens ho diguessin, perquè jo he crescut a la Prosperitat, a l'extraradi, a Nou Barris. Jo soc filla dels altres catalans, que va dir Paco Candel, que aquest any, doncs, celebrem l'efemèride tan important. I ho dic amb molt d'orgull.

I ho veig dia a dia, i ho veig amb el meu entorn. I fem les polítiques públiques que aquest país necessita, i fem les polítiques públiques que ho fan entenent com

funciona l'economia. I veig que, en els deu minuts anteriors, he fallat en el meu intent d'ensenyar-los com funciona l'economia.

Seguiré intentant-ho. Continuen en el paradigma de suma zero. Una persona que ve a treballar genera uns efectes multiplicadors a l'economia. No li està traient la feina a una altra. Però sí que és veritat... I aquí, potser, no ho sé, els hi recomano que hi pensin, a veure si redirigim una mica la narrativa cap a un lloc on puguem avançar cap a polítiques efectives. Sí que hi ha un repte, perquè la migració és positiva en el seu conjunt. En el seu conjunt genera un efecte molt multiplicatiu a l'economia, però hi ha un repte, que és que aquesta prosperitat sigui compartida, que aquesta prosperitat no vagi a mans d'uns pocs, sinó que reverteixi en millors serveis públics per a tots i per a totes.

I per això, precisament, per si no ho han entès després de que el president Illa ho ha explicat 4.000 milions de vegades, necessitem models de prosperitat compartida. Per això també necessitem que tots aquests guanys que genera la migració, la innovació en l'àmbit empresarial, reverteixin en unes millores a l'estat del benestar. No per a uns pocs que tenen vuit cognoms catalans o castellans, sinó per a totes les persones que viuen i treballen a Catalunya. Aquest és un model de cohesió i aquest és l'únic model, si m'ho permeten, que no té una òptica, al cap i a la fi, xenòfoba. Doncs, al cap i a la fi, aquesta és la realitat i és la situació.

Llavors, per acabar, doncs, aquí hi ha dos models: el model de criminalitzar les persones migrades versus el model de fomentar la cohesió social i defensar totes les persones, tots els veïns i veïnes de Catalunya. Ho va dir el president Illa: «Català són totes les persones que venen a millorar Catalunya.»

Dos models. Retallar l'estat del benestar, que és el que fan vostès en els pocs mesos que governen –perquè, com els hi ha recordat el president Illa, quan poden governar, surten cames ajudeu-me, no fos cas que fessin alguna cosa útil–, versus el model que defensem des del Govern, que és reforçar l'estat del benestar, redimensionar-lo per a aquesta Catalunya de 8 o 10 milions, perquè totes aquestes persones nouvingudes estan generant molts recursos, molta dinamització de l'economia, i es pot generar un model que fomenti la cohesió i que generi més prosperitat per a tots.

El vostre model és de desinformació i l'ús tergiversat de les dades –avui n'hem tingut un magnífic exemple, jo els hi he explicat per què–, versus el model de la ciència i el coneixement. Al cap i a la fi, són dos models.

Catalunya està en un punt, o les societats avançades en el seu conjunt estan en un punt de confrontació de dos models, de polítiques que els portarien a l'aïllament i a una crisi majúscula, una crisi econòmica majúscula, si algun dia, remotament, es pogués fer efectiva la seva gran proposta d'expulsar 8 milions de persones d'Espanya. Crearia una crisi econòmica sense precedents. (*Veus de fons.*) Ho han dit o no ho han dit? (*Veus de fons.*) Ah, no ho han dit.

El president

Si us plau, no entrin en debat amb la consellera.

La consellera de Drets Socials i Inclusió (Mónica Martínez Bravo)

Jo creia que era la portaveu del seu partit. Però, no ho sé, potser em vaig equivocar. Bé, ja consultaré l'hemeroteca. Bé, aïllament i crisi econòmica majúscula o prosperitat compartida, una Catalunya rellevant al món, una Catalunya pròspera i una Catalunya que no discrimina entre els vuits, els set o els dos cognoms catalans o de la llengua que els hi plagui.

Moltes gràcies.

El president

El desè punt de l'ordre del dia és la interpel·lació al Govern sobre les polítiques de suport a les famílies.

Interpel·lació al Govern sobre les polítiques de suport a les famílies

300-00194/15

És presentada pel Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. I, per fer-ne l'exposició, té la paraula la diputada senyora Belén Pajares Ribas.

M. Belén Pajares Ribas

Gràcies, senyor president. Consellera, senyories... Em toca l'última interpel·lació d'aquest plenari. Però, bé, vull començar la meva intervenció amb una prèvia breu, lo més breu que pugui, perquè no vull deixar de destacar la importància de la matèria que avui debatrem, consellera, i que marcarà la interpel·lació. I que, de fet, és una prioritat per al Partit Popular de Catalunya, perquè creiem en la importància social de la família, en la necessitat de recolzar una institució bàsica per al present i futur de qualsevol societat occidental, la família com a transmissora de principis i valors, i és el primer nivell de desenvolupament de la solidaritat. Desplega la seva funció protectora davant èpoques de crisi o de canvis, i és el mecanisme més eficaç per a la integració, la cohesió social i la interrelació entre generacions.

Consellera, necessitem una veritable política de suport i ajut per tal d'incrementar la seva qualitat de vida; polítiques efectives a favor de les famílies nombroses. Reconeixem la seva contribució a la societat sense dogmatismes ni visions esbiaixades, amb una mirada de futur.

Li donaré una dada, per cert, del seu departament, del segon trimestre del 2025. A Catalunya viuen una mica més de 164.000 famílies nombroses. Per cert, moltes, monoparentals, i una dona és, en algunes d'elles, l'únic progenitor. Si aquestes famílies nombroses les multipliquem per cinc membres cada família, tirant per lo baix, d'acord? –pares més tres criatures–, parlem de 820.000 persones que formen part d'una família nombrosa. És obvi que són un motor importantíssim de la societat, i per aquest motiu són mereixedores d'una atenció especial.

Miri, les polítiques de suport a la família necessiten actuacions transversals –no li descobreixo res de nou. No són només polítiques socials; són polítiques fiscals, econòmiques, transport, educació, salut, seguretat, entre d'altres.

Fetes aquestes valoracions –que penso que moltes les podem compartir, i també la majoria dels catalans, perquè les dades del CEO reflecteixen que la família, tal com l'entenem a les democràcies occidentals, és la institució més valorada i més prestigiada pels propis catalans–, he de dir-li també que el Govern i els partits polítics, lamentablement, tenim una puntuació bastant més discreta. Però, clar, què passa? Que a l'hora de la veritat existeix un abisme entre, per una banda, la institució

de la família i la valoració ciutadana i, per l'altra, la negligència política del Govern català respecte a la implementació de polítiques de suport a les famílies.

Vostès, el Govern Illa, que tant parlen de drets, de progressisme i de col·lectius a protegir, s'obliden de les famílies catalanes. Escolti'm, no existeix cap reconeixement institucional per part del Govern de la Generalitat d'aquesta realitat. I no parlo d'una conselleria de família, que potser podríem parlar-ne, però és que, escolti'm, no existeix ni una direcció general dedicada a la família, i això que el departament té nou direccions generals. Quan vostè entra en la pàgina web del seu departament, «Família i infància» –és l'apartat que surt– podríem dir que és de caire administratiu. Apareixen dos ajudes i un pla 2024-2028, que està carregat d'ideologia, però de pragmatisme i de concreció pressupostària no hi ha res. I, escolti'm, l'hi hem dit en moltes ocasions: la Generalitat té una estructura sobredimensionada –instituts, observatoris que no sabem què observen, consells de tot tipus–, però no existeix una direcció general que planifiqui l'estratègia respecte a les polítiques de suport a la família.

Per altra banda, la llei de família de l'any 2003. Va ser aprovada fa més de vint anys, i resulta que s'actualitzen lleis per a col·lectius específics i, en canvi, la llei de família porta més de dos dècades sense actualitzar-se. Bé, l'única actualització, de fet, és el buidatge de les prestacions per fill a càrrec, que des de la seva implantació va anar canviant, primer, l'import i el caràcter universal per ser una prestació assistencial, i, finalment, l'any 2017, va desaparèixer. I aquesta prestació protegia particularment, en el seu redactat original, les famílies nombroses i les monoparentals.

Si parlem de despesa pública de la Generalitat de Catalunya destinada a polítiques de suport a les famílies i a la infància, que és el programa 313, la davallada és brutal. El pressupost destinat al suport a les famílies ha caigut en un noranta-sis per cent en dos dècades. L'any 2006, més de 300 milions; l'any 2024, no arriba als 13 milions. Malauradament, consellera, els números parlen per si sols. Què ha passat? Què faran? Recuperaran aquests diners i tindrem més despesa per a aquest programa? I no negaré que existeixen ajudes concretes davant situacions extremes, però en la

seva estructura de govern i en el seu discurs públic, les famílies no existeixen amb visió estratègica ni a llarg termini.

Miri, consellera, són invisibles en l'enfocament de les actuacions del Govern Illa. I parlen i parlen i parlen d'enfocaments sistemàtics, i obliden el primer sistema on viuen les persones: la família. Parlen d'atenció comunitària i obliden la primera comunitat: la família. Parlen d'ecologia i s'obliden del primer ecosistema: la família. Parlen d'una societat de cures i obliden el primer àmbit de la cura, que és la família. I és una pena que oblidin la realitat de les persones. I la primera comunitat –no l'única, però sí la més important– on es despleguen la pròpia personalitat i el propi benestar són les famílies.

Jo no li estic parlant d'ajudes aïllades, consellera, sinó d'una estratègia que es tradueixi en un veritable programa de suport. Hem de passar del model assistencial fragmentat a una política integral, ambiciosa i orientada al futur.

Mesures a posar en marxa. Pivoten en tres eixos –no li descobriré res de nou–: recursos monetaris –ajudes directes o deduccions fiscals–, serveis destinats a provisió i atenció en la cura, i un tercer, que és el temps per a atenció –permisos, excedències i reduccions de jornada. Faves comptades, que es diu en català. No fa falta innovar ni inventar..., estilo ministra Belarra y su ley de familias..., que inventava setze tipus d'unitats familiars on les famílies nombroses han canviat de nom i ara són famílies amb majors necessitats de suport a la criança, cosa que és totalment certa, eh?, no li dic que no. Però la veritat és que lo que pretén és amagar-les. Tot és molt més senzill; lo que passa, que cal fer-ho. Jo li he posat tres eixos; podem debatre-ho després, però no abandoni les famílies catalanes.

Això (*l'oradora mostra un full a la cambra*) –que estic segura que sap què és– és el manual per fer la declaració de renda de l'any passat –són cinc-centes pàgines, jo només l'he tret–, on surten totes les deduccions de les comunitats autònomes en el tram autonòmic. Catalunya només té una petita deducció per naixement: cent cinquanta euros per progenitor, una quantitat que fa riure, que sembla una broma de mal gust. Altres comunitats autònomes espanyoles –per cert, governades pel Partit Popular– tenen deduccions anuals per fill nascut o adoptat, deducció del cinquanta per cent del tram autonòmic de l'IRPF per a famílies nombroses o una ajuda directa,

com la de la Comunitat de Madrid, on les mares menors de trenta anys amb menys recursos tenen un suport de cinc-cents euros durant dos anys –això és una mesura de la Comunitat de Madrid. I en un moment on la natalitat està en caiguda lliure, consellera, i que Catalunya té una de les taxes més baixes d'Europa, doncs, hauria d'ocupar un lloc central en l'agenda política. I nosaltres estem a la cua de tot –s'ha de dir.

Educació, que és un exemple dels serveis de provisió per a les famílies. La situació no està gaire millor. La gratuïtat de l'educació de zero a tres anys, reclamada pel Partit Popular en aquest Parlament en moltes ocasions. I que, per exemple, ja es van presentar les dades de matriculació de la ciutat de Barcelona: un quaranta-tres per cent de famílies es van quedar sense plaça pública, 3.500 famílies a Barcelona no van obtenir plaça pública, i no tothom pot pagar una plaça privada. I què fem aquí? No fem res. Escolti'm, s'han de buscar solucions. Hi ha comunitats autònomes que donen xecs, que ajuden totes les famílies, no les de les escoles públiques. I, per tant, buscant solucions es poden aportar idees i ajudar.

Mesures per demanar excedències –Castilla y León en té una de molt interessant–, etcètera. Que fan falta pressupostos també ho sabem, però tampoc els han presentat. I també cal eliminar les despeses supèrflues, consellera, perquè tan important és el finançament com la gestió que es fa d'aquest finançament. Vaig acabant, perquè veig que m'he quedat sense temps. Però vostè sap que la inversió en política familiar és molt més que una inversió estratègica i és molt més que una despesa.

Algunes coses més. I acabo amb dos apunts i segurament després podrem seguir debatent. Hem de prestigiar la maternitat, consellera, i reivindicar el paper del pare com a valors que impregnen el desenvolupament de la nostra cultura i progrés des de fa centenars d'anys, trencant amb la vinculació «tenir un fill és un obstacle». I això només es pot aconseguir amb mesures de conciliació, ajudes fiscals o directes i amb una millor provisió de serveis, com l'educació zero-tres.

I dos, crec que és un error –perquè l'hi he escoltat a l'anterior interpel·lació– defugir la realitat. I existeix una realitat –i el Govern no s'hi pot posar de perfil–, que són la immigració i les famílies immigrants. Miri, la irregularitat, consellera, no pot generar

drets. No es pot premiar la irregularitat amb drets. Ja li avanço que a la moció subsegüent demanarem que a les polítiques a favor de les famílies es tinguin en compte l'arrelament i la residència legal. No pot ser que l'empadronament sigui un colador. *(A alguns aplaudiments.)* És un tema de justícia i d'equitat amb els que sí que venen a treballar i a aportar, i també amb la resta de catalans.

Nosaltres, consellera, en els sis segons que em queden, li demanarem valentia per prendre decisions, que tindran un efecte positiu en el present i també en el futur, perquè potser dintre de vint anys pagarem les conseqüències de no haver estat valents ara.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. Per respondre té la paraula l'honorable senyora Mónica Martínez Bravo, consellera de Drets Socials i Inclusió.

La consellera de Drets Socials i Inclusió (Mónica Martínez Bravo)

Moltes gràcies, president. Avui parlem d'un tema que ens defineix la qualitat moral i política d'un país: com tracta les seves famílies. En aquest punt, estem d'acord amb la importància que tenen les famílies per a la nostra societat, però també les famílies enteses en la seva diversitat: famílies amb infants o famílies sense, monoparentals, monomarentals, LGTBI, acollidores, famílies amb persones dependents o amb discapacitat, perquè totes són part essencial del nostre projecte col·lectiu.

Tenir una família vol dir, en molts casos, tenir eines per combatre la soledat no volguda en persones grans, en infants; vol dir tenir un coixí econòmic davant dels riscos que puguin sorgir i un suport davant la malaltia o els problemes derivats de l'envelliment o la discapacitat. Un país que cuida les seves famílies és un país més just i cohesionat i preparat per al futur.

Catalunya ha de garantir que tothom pugui desenvolupar el seu projecte de vida amb dignitat, seguretat i esperança, garantint la igualtat d'oportunitats i sent molt conscients que no totes les famílies tenen el mateix punt de partida, ja que hi ha famílies que d'entrada tenen les coses més difícils.

El progrés d'un país no es mesura només amb el PIB, sinó amb la seva capacitat de garantir una veritable prosperitat compartida. Les bones notícies són que l'economia catalana funciona, genera prosperitat. El PIB de Catalunya va créixer un 3,6 per cent el 2024, multiplicant per quatre la mitjana europea de creixement, i el PIB català, en termes reals, també va créixer un 2,4 per cent respecte a l'any anterior. Tenim una de les taxes d'atur més baixes del context històric. Però som ben conscients que el creixement macroeconòmic no sempre es tradueix en millores perceptibles per a moltes famílies, i aquí és on tenim un repte. També, diputada, jo no defujo la realitat i soc molt conscient dels reptes de la societat. No voldria pas minimitzar els reptes que tenim per endavant, i jo diria que no ho he fet en la intervenció, tampoc, anterior.

Però, bé, molt sovint també hem de ser conscients que en èpoques de bonança econòmica també s'incrementa el cost de la vida. I aquí és on tenim també un repte important, un repte de mantenir el creixement econòmic, dissenyar polítiques públiques sobre la base d'un repartiment equitatiu dels fruits del progrés. I encara queda molt per fer. De fet, jo he dedicat bona part de la meva trajectòria professional a entendre com les polítiques públiques poden ser més justes i efectives.

I què diu l'evidència? Doncs que Catalunya i Espanya són un dels països de la Unió Europea on l'efecte de la política fiscal aconsegueix reduir menys la desigualtat i reduir menys les taxes de pobresa. I això és, en part, per la manca de progressivitat del sistema fiscal, però sobretot per les deficiències en l'àmbit de les prestacions monetàries, de les prestacions econòmiques. I per això aquest és un espai on el Govern de la Generalitat està fent avenços substancials per ser més efectius en tenir una veritable política monetària, una política de transferències.

Per això estem transformant el sistema de prestacions socials i construint un veritable sistema de garantia d'ingressos a Catalunya. Ho fem especialment impulsant la reforma de la renda garantida de ciutadania, que està en el seu curs parlamentari, i agilitzant el traspàs de l'ingrés mínim vital, que es farà efectiu el 2026. Són prestacions que han de ser més accessibles i que arribin a més persones. I, per això, un dels eixos de la reforma del sistema de prestacions és guanyar simplicitat i eficiència administrativa, amb una finestra única per demanar i gestionar la renda

garantida i l'ingrés mínim vital, amb una tramitació digital automàtica i en base a dades.

El segon eix d'aquesta reforma és avançar cap a la compatibilitat de les prestacions amb la feina. La nova renda garantida volem que sigui compatible amb l'activitat laboral i també amb altres ajuts. Per què? Doncs, per una banda, perquè hi ha moltes persones en risc de pobresa que tenen activitat laboral i, per una altra, perquè les prestacions han de ser veritables plataformes d'impuls per incentivar que les persones puguin començar a treballar.

També estem plantejant una millor cobertura i suficiència, especialment en les llars nombroses i amb fills a càrrec. De fet, la proposta de la renda garantida del Grup Socialistes i Units per Avançar comporta un canvi en l'escala, que es diu «l'escala d'equivalències», que el que fa és augmentar els llindars d'ingressos sobretot per a les famílies més nombroses, amb més fills a càrrec, perquè són les que estan més lluny de..., el llindar de la renda garantida és el que està més lluny del llindar de pobresa. El que vol dir és que aquestes famílies han de tenir, doncs, més recursos per realment sortir d'aquesta situació de risc de pobresa.

I estem també treballant intensament per desplegar tot el potencial de l'ingrés mínim vital; molt en concret, el complement a la infància. El complement a la infància transforma totalment la naturalesa de la prestació de l'ingrés mínim vital, perquè l'ingrés mínim vital inicialment era concebut com una prestació adreçada als problemes de pobresa i de risc de pobresa, però el complement a la infància és molt més ampli. És un complement a la infància que podria arribar al quaranta per cent de les famílies amb fills a càrrec a Catalunya. Perquè ens en fem una idea, el llindar d'ingressos per poder accedir a aquest complement per a una família de dos adults i dos menors són 3.700 euros d'ingressos mensuals. Això vol dir que les famílies de classe mitjana, si aconseguim que accedeixin a aquest complement, tindrien un suport, un suport que és modest, des de cent quinze euros al mes per als fills més petits fins a cinquanta-set, però que és un complement necessari i que des del Govern de la Generalitat, en funció de la disponibilitat pressupostària, voldríem complementar, i així ho hem proposat amb aquesta proposta de la renda garantida.

Aquest és el model, fer que les prestacions arribin a més persones. Ara mateix, aquest complement a la infància a Catalunya el reben 82.000 famílies, però hi ha estimacions que indiquen que podria arribar a 350.000 famílies. Aquest és el model de donar aquests suports econòmics a aquestes persones.

Vostè també, diputada, ha apuntat cap a la possibilitat de desgravacions fiscals. És un altre model que també es pot explorar. Quin és el problema de centrar tota la política de prestacions a famílies en l'àmbit fiscal? Doncs que les famílies que menys recursos tenen, moltes d'elles, no fan la declaració de la renda. Tenim un sistema que tenia, fins a l'arribada de la renda garantida i l'ingrés mínim vital, un forat molt important, perquè les famílies de classes mitjanes-altes rebien unes ajudes per tenir fills en base a bonificacions fiscals que no rebien les persones més humils. Això com s'arregla? Doncs, o bé amb prestacions econòmiques ben dissenyades i que arribin al més aviat possible, com és el model que tenim sobre la taula i que l'únic que hem de fer és perfeccionar-lo, o bé amb crèdits reemborsables, que és una política pública que es fomenta en altres països, que també és per explorar, però requeriria un abordatge d'una reforma substancial de l'impost de l'IRPF. El nostre plantejament és pragmàtic: aprofitem les prestacions que tenim ara sobre la taula, fem-les més efectives, més àgils i fem que arribin a moltes més persones.

L'altre gran bloc de la política de famílies del Govern és l'accés a l'habitatge. Totes les enquestes diuen que la principal preocupació de la població, però molt en concret de les famílies, són les dificultats d'accés a l'habitatge. I per això aquest Govern ha fet de la política d'habitatge un eix transversal i central de tota l'acció del Govern, desplegant el pla «50.000 habitatges», destinant 168 milions d'euros a ajuts de lloguer. Hem posat en marxa el programa de préstecs d'emancipació juvenil per ajudar la gent jove a adquirir la seva primera «vivenda». I, també en l'àmbit de les prestacions, el grup d'experts de drets socials, el CETIS, va recomanar que l'accés a les prestacions socials havia de tenir en compte el cost de l'habitatge. El risc de pobresa no és el mateix per a persones que tenen una «vivenda» en propietat que per a aquells que han de pagar una hipoteca o un lloguer.

I una altra de les accions que també impulsem de manera transversal a tot el Govern és l'estratègia de lluita contra la pobresa infantil, que hem reformulat, hem ampliat i hem vinculat a un pla d'acció efectiu que ja estem desplegant.

El Departament de Drets Socials també recolza les famílies en molts altres àmbits, com, per exemple, en serveis d'orientació i acompanyament a famílies, els SOAF, uns serveis preventius, universals i gratuïts que ofereixen orientació i acompanyament familiar amb l'objectiu de potenciar les capacitats parentals, i que ho fem amb la col·laboració dels ens locals, cosa que ens retrotrau al debat d'aquest matí, de la importància de crear estructures de cogovernança amb el món local per generar i per consolidar tot aquest sistema de drets socials. Ho fem també amb serveis especialitzats, suports a la discapacitat. Jo mateixa he pogut visitar fundacions com la Fundació Nexe, referents en l'atenció a la pluridiscapacitat. I el departament està compromès amb continuar ampliant tots aquells serveis d'atenció a la discapacitat en la infància, com en molts altres àmbits que les famílies necessiten. El compromís amb les famílies, com veu, és ple per part d'aquest Govern, i continuarem avançant en adreçar totes les seves necessitats.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, consellera. Per fer la rèplica té la paraula la diputada senyora Belén Pajares Ribas.

M. Belén Pajares Ribas

Gràcies, senyora consellera. Miri, he de dir-li que el discurs d'investidura del president Illa –president de la Generalitat; en aquell moment, candidat– ha marcat les polítiques del seu departament en el tema de família, ha sigut la tònica. L'hi dic perquè en tot aquell discurs –de trenta pàgines, per cert; *tampoco es un Aranzadi, ¿no?*– va esmentar només una vegada la idea de família, de famílies o de polítiques familiars. I sap per parlar de què, consellera? De la seva família i agrair el que havia rebut. Escolti'm, està molt bé, eh? Tots estimem i vivim per la nostra família. Es lo que se dice en castellano: «Es de bien nacido el ser agradecido.» Però, quan això es trasllada a les polítiques públiques, la família segueix sent la gran oblidada. Això ha marcat la tònica de les seves polítiques.

I, miri, la veritat és que no existeix una política pública de suport real a la primera comunitat, que són les famílies, i que és part essencial de la vida de cadascú de nosaltres. Jo li he parlat d'un model, d'un projecte integral de família. Vostè ens planteja un model assistencial, un model assistencial de prestacions, on, per exemple, l'ingrés mínim vital o el de la renda garantida acaba sent una prestació assistencial. I vostès celebren una ajuda que hauria de ser-ho en casos excepcionals. O sigui, la norma acaba sent una cosa general. Vostès se n'alegren, de que hi hagin molts perceptors, quan hauria de ser tot lo contrari, consellera. Qualsevol govern que posi al centre de les actuacions les persones sentiria com a mínim vergonya d'aquestes ajudes, perquè vol dir que cada dia, cada dia que passa a Espanya i a Catalunya, hi han més pobres. No podem permetre això.

Les polítiques de família abasten molt més que una prestació assistencial, abasten ajudes. Jo li he parlat de la fiscalitat. Ja sabem que moltes famílies no fan la declaració de la renda. Per això existeixen les ajudes directes. Poden ser perfectament compatibles, política fiscal i ajudes directes. Però no celebren la desgràcia d'aquestes persones dient: «Cada vegada donem més rendes garantides, més impostos mínims vitals.» És que no, no; és que hauria de ser tot lo contrari. I, a més a més, hauria d'estar vinculat a la formació i a la recerca activa de feina.

Molts catalans, consellera, no poden formar una família perquè les circumstàncies econòmiques, polítiques i fins i tot socials els ho impedeixen. I el període formatiu cada cop és més llarg. La precarietat laboral dels joves, les seves expectatives de creixement professional, una emancipació cada dia més tardana i, a més, un escàs suport a la criança –això és el més important– generen una forta incertesa sobre el seu futur.

Miri, posin en marxa un model de veritat, un model de suport a les famílies. El primer punt ja l'hi he dit. Jo li he plantejat recursos monetaris, política fiscal, ajudes directes... Però resulta que Catalunya és la comunitat autònoma més castigada fiscalment d'Espanya. Lidera els impostos autonòmics, però penalitza l'estalvi i té només una deducció específica per fill equiparable a altres comunitats, que en tenen moltes altres.

I, pel tema de les prestacions assistencials, l'informe de la Sindicatura de Comptes, consellera, lo que diu és que la mitat de les famílies es queden sense poder accedir a aquestes prestacions, i resulta que als que hi accedeixen i les reben de manera indeguda en alguns casos no se'ls reclama. Això és una incoherència total, consellera. O sigui, posi en marxa, de veritat, una política familiar de veritat.

Després, un altre aspecte. Jo he parlat de famílies monoparentals i famílies nombroses, però també hi ha moltes famílies que tenen a càrrec persones grans, persones dependents, persones amb discapacitat, que també mereixen el seu recolzament. I també les famílies que acullen menors, als que cuiden i als que els hi donen una llar. Ja sap que el Partit Popular ha presentat una proposta d'una proposició de llei que ara ja està en tràmit parlamentari, on es destaca i on defensem aquest model d'acolliment.

Per tant, consellera, li demano una altra vegada que sigui valenta i que posi en marxa aquestes polítiques, perquè potser dintre de vint anys ens penedirem de no haver-ho fet.

Gràcies, senyor president.

El president

I per fer la rèplica té la paraula la consellera de Drets Socials i Inclusió.

La consellera de Drets Socials i Inclusió (Mónica Martínez Bravo)

Gràcies, president. Diputada... Miri, jo en cap moment he parlat de l'ingrés mínim vital com una prestació assistencialista. És que jo crec que aquesta és la concepció, des del meu punt de vista errònia, que té vostè. L'ingrés mínim vital no és una prestació assistencialista, no és una ajuda. De fet, a mi no m'agrada la paraula «ajuda»; jo sempre parlo de prestacions, prestacions econòmiques. Perquè realment, i també quan mirem com funciona en l'àmbit de les prestacions monetàries als països europeus i les millors pràctiques a nivell internacional, veiem que la política de prestacions socials és una política transversal i ferma, i no una qüestió com puntual d'ajudar algú en alguna situació de crisi o de màxima necessitat. No, és una política ferma, central i basada en aquest fet de reconèixer que no només tenim l'àmbit fiscal, que té els seus avantatges, però també les seves limitacions, i que en

ocasions necessitem donar suport per ajudar les famílies o les persones a sufragar el cost de la vida, amb prestacions d'habitatge, amb prestacions per fill a càrrec, etcètera. Llavors, la connotació assistencialista no hi és en cap cas.

I, en aquest sentit, quan traiem aquesta prestació assistencialista, doncs, sí, és necessari que arribi a les persones que hi tenen dret. Per això celebrem que arribi a més persones, perquè fem una foto de les persones que hi tenen dret i veiem que no arriba a tothom. Llavors, és el conegut com que no en té cap, que en el cas del complement a la infància, de l'IMV, a Catalunya és del setanta-nou per cent. Aquesta és la realitat que podem canviar. I ho fem des de la visió de pragmàtica, de posar més calés a la butxaca de la gent.

Com li deia, diputada, el Govern i l'acció de Drets Socials, doncs, recolzen les famílies des de molts àmbits diferents. És tan ric, diguéssim, l'abordatge –com bé també apuntava vostè mateixa, diputada–, que és difícil tenir-ho tot present. Però també hi ha el model de cures, les residències de gent gran, el model Respir de suport a les persones cuidadores... Totes aquestes qüestions que fem són fonamentals per a moltíssimes famílies. I el que volem ser és més efectius, consolidant tota aquesta xarxa, com bé deia, construint organitzacions com aquesta agència de serveis socials, que ens puguin consolidar i fer ser més efectius en totes aquestes qüestions.

Altres polítiques públiques que ha posat sobre la taula, per exemple, els permisos. Doncs el Govern de progrés, el Govern d'Espanya, ha impulsat algunes de les millores més substancials en els permisos de natalitat i de conciliació i de corresponsabilitat, que mai abans s'havien vist a Espanya i que notablement estan afectant i millorant la vida de moltes famílies al nostre país, a Catalunya. Llavors, tant des del Govern... Des del Govern de la Generalitat, estem, com li deia, totalment compromesos amb fer aquest abordatge global amb totes les famílies amb la seva diversitat i reconeixent la seva importància per al nostre país i per al nostre model de cohesió, i abordant tots els àmbits que puguin necessitar per recolzar i per impulsar totes les famílies, amb especial atenció a aquelles que, d'entrada, ho tenen més difícil, com les famílies de baixos ingressos, les famílies que no tenen una «vivenda» en propietat i també les famílies que tenen situacions de discapacitat o

dependència. Continuarem en aquest model, i és el nostre compromís i determinació de reforçar l'estat del benestar a Catalunya.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, consellera.

Se suspèn la sessió, que reprendrem demà a les nou del dematí.

La sessió se suspèn a les set del vespre i dotze minuts.